

കഥാകലിക

വിചാർ സി. ശബരീനായർ

കഥാകലിക

വിചാർ സി. ശബ്ദപ്പിതാൻ

B. V. BOOK DEPOT,
TRIVANDRUM.
1093.

കഥാകലിക.

ഗ്രന്ഥകർത്താ:

വിദ്വാൻ സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ.

പ്രകാശനാധികാരി
കളിക്കുന്നത്തു മാമൻ മേനോൻ.

ബി. വി. ബുക്ക ഡിപ്പോ,
തിരുവനന്തപുരം.

[പകർപ്പവകാശം]

[വില രൂപ ൧/൧]

പ്രകാശനാധികാരിയുടെ മുദ്രയിൽ

11075
വിദ്വാൻ സി. ശങ്കുണ്ണിനായർ
കഥാകലിക

തിരുവനന്തപുരം

ബി. വി. ബുക്ക ഡിപ്പോ, പ്രവർത്തനമാർഗ്ഗവഴി

തിരുവനന്തപുരം, “കമലാഖയം” പ്രസ്സിൽ

അച്ചടിച്ചത്.

ഒന്നാം പതിപ്പ് കുപ്പി-൦൦൦

1098

മഖവര.

'കാശിനകൊള്ളാത്ത കഥാപുസ്തകങ്ങളെക്കൊണ്ട്' കണക്കി
ലധികം കഴിയി വശമായിട്ടുള്ള കൈരളി'ക്ക് 'കഥാകവിക'യുടെ
പുറപ്പാട് എത്രമാത്രം കൗതുകപ്രദമായിത്തീർന്നുവെന്നു എ
നിക്കറിഞ്ഞുകൂട. സാഹിത്യമീനമായ എന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമ
രംഗവിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഈ 'കഥാകവിക' കേരളഭാഷാഭേദിയു
ടെ തുല്യാഭ്യുദയ്ക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്ന പുഷ്പമായി
തീർക്കുമെന്നുള്ള ഒരു പ്രതീക്ഷ എനിക്കുണ്ടായിട്ടല്ല യോനിയിലെ
ഈ ഭേദിയുടെ പാദമൂലത്തിൽ സമർപ്പിക്കുന്നത്. ഞാൻ ഇംഗ്ലീ
ഷിൽനിന്നു തർജ്ജമ ചെയ്ത് പല മാസികകളിലുമായി പ്രസിദ്ധ
പ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയായ കഥകളെല്ലാം കൂട്ടിച്ചേർത്ത് പുസ്തകരൂ
പത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരണം ചെയ്യുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നു അവ
രായിച്ചു സർവ്വയന്തരായ ചില സുഹൃദ്യന്മാർ എന്റെ അ
ടുക്കെ അഭിപ്രായപ്പെടുകയുണ്ടായി. അവരുടെ ഈ അഭിപ്രായം
അനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കണമെന്നു അവർ ആവശ്യകതയേയും ഔചി
ദ്യത്തേയും കരിച്ചു സംശയപ്പെട്ടു വന്നിട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന എ
ന്നെ, പ്രസിദ്ധപത്രാധിപവർഗ്ഗം, എന്റെ ഒരു മാന്യമിത്രവുമാ
യ ശ്രീമാൻ കുന്നത്തു മനാർമനുമേനോനവർകൾ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്ക്
ബലമായി പ്രേരിപ്പിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ത
തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് ഞാൻ എന്റെ വിശകലിതങ്ങളായി
ക്കിടന്നിരുന്ന ചില ചെറുകഥകളെക്കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ഇങ്ങിനെ 'ക
ഥാകവിക' എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തു
വാൻ ധൈര്യപ്പെട്ടത്.

'കഥാകവിക'യിൽ ഘടിക്കാത്തതിട്ടുള്ള മിക്ക കഥകളും
ചില ഇംഗ്ലീഷ് കഥകളുടെ ഭാഷാന്തരങ്ങളാണ്. ഭാഷാന്തരങ്ങൾ
എന്ന പദത്തെക്കൊണ്ട്, പദാന്തരമായോ വാക്യാന്തരമായോ
ആണ് ഞാൻ തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു വായനക്കാർ
വിചാരിച്ചുപോകരുതെന്നു എനിക്ക് പ്രത്യേകമൊരപേക്ഷയു
ണ്ട്. മൂലകഥകളിലെ ആശയങ്ങൾ എനിക്കു മനസ്സിലാക്കുവാൻ
സാധിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നാലും മലയാളഭാഷയിൽ പകർത്തുവാനായി
ട്ടേ ഞാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ആ ശ്രമം എത്രമാത്രം ഫലവത്താ

തിന്തിന്നിട്ടുണ്ടെന്നു നിർമ്മാണത്തിലുള്ള വായനക്കാർ വിധി
ച്ചുകൊള്ളട്ടെ. അനുകരണം എന്ന നിലയിലോ സ്വതന്ത്രമായി
ട്ടോ എഴുതിട്ടുള്ള കഥകൾക്കും, തർജ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ള കഥകൾ
ക്കും തമ്മിൽ, കാര്യത്തിനും കാലാനുസൃതതയ്ക്കും തമ്മിലുള്ളതുപോ
ലുള്ള വ്യത്യാസമായ വ്യത്യാസമുള്ളത് വിവേചനപട്ടക്കൂടെ വിചാ
രമാർത്ഥ സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തിലുള്ള വല്ല കഥകൾക്കും സ്വല്പം ഗുണമുള്ള
വയാണെന്നു വായനക്കാർക്കു തോന്നുവാനിടയുണ്ടെന്നു പക്ഷം, ആ
ഗുണത്തിലുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം, ഏലക്ഷനാകത്തരംകൾക്കുണ്ടെന്നു
നാം, ഇതിലുള്ള കഥകളിൽ കാണുന്ന ദോഷങ്ങൾക്കുള്ള ഉത്ത
രവാദിത്വം തർജ്ജമക്കുന്നതാണെന്നും ഇവിടെ എടുത്തുപറഞ്ഞു
കൊള്ളട്ടെ. ഒരു രചന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയാകയാ
ലും, സ്വന്തം പഠനത്തക്ക മെച്ചം ഉണ്ടെന്നു ഇല്ലാത്തവയാകയാകയാ
ലും, ഈ പുസ്തകത്തിലുള്ള കഥകൾ സമാഹരിച്ചുബന്ധിക്കപ്പെട്ട
ഏതൊരു ആകർഷണമെന്നുള്ളത് കണ്ടറിയാൻ വായനക്കാരനു
താകുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പകർപ്പുകാരും വാങ്ങി ഇതിനെ
പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ പുറപ്പെട്ട, ബി. വി. ബുക്ക് ഡിപ്പോസി
റ്റിന്റെ ഉടമസ്ഥനും, കേളികേട്ട ഒരു അദ്ധ്യപനനായിരുന്ന ശ്രീ.
മാൻ കെ. എസ്സ്. രാമൻമേനോനവർക്കുമാണ്, എനിക്കുള്ള
അക്കെരുവമായ കൃതജ്ഞതയെ അറിയിക്ക പ്രകാശിപ്പിച്ച
കൊള്ളുന്നു. ഈ പുസ്തകത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള കഥകളെല്ലാം
സ്ഥിതികേടായതും എനിക്കുള്ള ഉടമസ്ഥതാവകാശം തോൻ ഇതി
ന്റെ പ്രകടനാധിപത്യം കൊടുത്തു മഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കഥകൾ
പരിശോധിച്ചും, പുസ്തകം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചും
എന്നെ പ്രോത്സാഹനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ശ്രീമാൻ കുന്നത്തു ജനാർദ്ദ
നമേനോൻ അവർക്കുമാണ് എനിക്കുള്ള കൃതജ്ഞതയെ പ്രകട
നം ചെയ്യാനും ഈ അവസരത്തെത്തന്നെ വിനിയോഗിച്ചുകൊ
ള്ളട്ടെ.

എസ്.—സഹായവിധേയൻ,

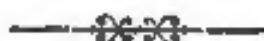
കൊല്ലം
20-12-98.

}

വിചാൻ, സി. എസ്സ്. നായർ.

കഥാകലിക.

സുനന്ദ

മാധവപുരത്തിലുള്ള ഒരു ഗ്രാമത്തിന്റെ അടുത്ത അറ്റത്തായി, ഒരുതൂകാവരേമൗ ഒരു പുഷ്പപഥാടിയുടെ നടുവിൽ അന്തസ്സിൽ ഒരു ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട്, ചെമ്പല്ല പതിച്ച ഒരു കെട്ടിടം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഗുഹ്യശിലകളിടമുൾ സുശ്രീഷ്ടമായി പണികഴിയിട്ടുള്ള വിചിത്രങ്ങളായ ശില്പാവലകളുടെ അന്യാദൃശമായ ധാടിയും മോടിയും മൂലമായി തന്നത്താൻ അഭിമാനിച്ചുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന ആ കെട്ടിടത്തിന്റെ മട്ടപ്പാവിൽ കല്യാണശാഖിയാര ഒരു കന്യകാമണി പലപ്പോഴും വന്നു നിൽക്കുന്നത് നമുക്ക് കാണാം. അവൾ പ്രഭാതത്തിൽ പതിവായി കെട്ടിടത്തിന്റെ കിഴക്കെ മട്ടപ്പാവിൽ റൺ ധവളലളിതമായ കരകിസലരത്തിൽ മുഖകമലവും വിന്യാസിച്ചുകൊണ്ട്, ശാന്തമാഞ്ചാഴ്ചുന്ന പുഴയിൽ 'നന്ദനനളിനമാല ചാർച്ചി'യും കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നുണ്ടാകും. ധവളധൂസരമായ അവളുടെ വടനപരം, പ്രഭാതത്തിന്റെ അരുണമസൃണമായ പ്രഭാപകലത്തിൽ നിന്ന് പനിനീർപ്പൂവിന്റെ വിശ്വാഭനീയമായ വണ്ണവിലാസത്തെ പകർത്തുന്നുണ്ടോ എന്ന് തെറ്റോളം കാണികൾക്കു തോന്നിയേയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അവളെപ്പറ്റി ഒരാൾ വെറും ഒരു പെൺകിടാപെണ്ണ മാത്രം പറഞ്ഞതുള്ളിയാൽ, എന്റെ വായനക്കാർ ഇവിടെ വച്ചുവെന്ന് എന്തോട് പിണങ്ങിത്തീരിയതുപോലെയല്ലേമോഎന്നു മരുമുണ്ട്. ആ യുവതിയുടെ വയസ്സ് തിട്ടമായി നിർണ്ണയിക്കുന്നത് അത്ര സുസാധമല്ല. ചാർച്ചികളുടെ

കാണപ്പെടുന്ന അവളുടെ കണ്ണുകൾ അസംഖ്യം ഉയോസ്സുമയ അർക്ക സാക്ഷ്യം വഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നിയേയ്ക്കാവുന്നവയാണു്. എന്നാൽ ലോലമൃഗലയായ സുകന്താകാമാകട്ടെ നവയൗവ്വനാലംഭുതമായ ഒരു കന്യകയുടെ നിലയെ മാത്രമെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നുള്ളു.

അരുണോദയവേള ചെറുപാറകളെക്കൊണ്ടു് കളമധുരാലാപം ചെയ്തിരിക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ സമീപത്തുള്ള പുഴയിലേ കളിക്കടവിൽ ചെന്നുനോക്കുന്നതായാൽ സുനന്ദയുടെ സുന്ദരസ്വരൂപം നമുക്കു നിത്യവും കാണാവുന്നതാണ്. അവൾ കളികഴിഞ്ഞു മടങ്ങുമ്പോൾ നന്നാരു് ഇഴറനായ വസന്തം അവളുടെ 'മലക്കാളിമങ്ങളുമേനി'യിൽപ്പററിത്തുടിക്കിക്കുന്നതിലും കളിക്കടവിലേ പടവുകളിലേയ്ക്ക് അവളുടെ ആർദ്രപാദങ്ങൾ പതിഞ്ഞു കിടക്കുന്നതിലും പരിലസിക്കുന്നതായ കവിതയെ പകർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുവാനുള്ള കൊലവും എന്റെ തുലികയ്ക്കില്ല. അപ്പോൾ അവളെക്കൊണ്ടെന്ന ഏതൊരാളും അവൾ വല്ല വന്നുവരയും ആയിരിക്കുമോ എന്നു ഹെറിതരിച്ചുപോയതായും.

ലവലീപാപ്തവത്തോടു തുല്യമായ അവളുടെ ധവളഭോരത്തിൽ നിറയ്ക്കു മത്തുരണികൾ പോലെ വെള്ളത്തുള്ളികൾ ഇററിററു വീഴുന്നതും. ലളിതലാഘക്കളായ ജ്വാലിതളിൽ, വെള്ളത്താമരയുടെ മൃദലമുഖങ്ങളിൽ പായലെന്നപോലെ ജലാർദ്ദ്രമായ വാതരാളിപ്പരികൾ പിന്നിട്ടിററി പാറിച്ചിടത്തു കിടക്കുന്നതും, എന്നിങ്ങനെയും കവിതയുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ കേറ പലുടനാൾ കൊണ്ടുതന്നെ വണ്ണിക്കുമായിരുന്നു. അവളുടെ മൃദലധാരമായ അധരം, ചെന്നുളിരുപോലെ പാടലമല്ലെങ്കിലും, പനിനീർപ്പൂവുപോലെ അരുണവും മത്തുച്ചിട്ടിയുടെ മുള്ളുപോലെ മധുണവും ആയിരുന്നു. ആരെയും അവിഭേദയമായിട്ടുള്ള തന്റെ ജഡാസരീ വെടിഞ്ഞുപൊട്ടു് ഈ ജലഭോര കഷ്ടമായ ഭൂതലത്തിലേ ഏകാന്തമായ ഒരു കോണിൽ വന്നിരുന്ന് കണ്ണീർ വഴിതായി ഹൃദയമുഖത്തെ വാളുകുത്തുകൊണ്ടു് വസിച്ചു വന്നിരുന്നതിൽ ഒളിപ്പുകിടക്കുന്ന രഥസ്ത്രം സമീപസ്ഥിത ക്ഷുഭ്രിതം സുഗ്രഹമഭിരമിനില്ല.

അവളുടെ മുഴങ്ങുന്ന ശിരീശും മരിച്ചതെന്നു ഗാനവും ആ പഴയ ചെറുതൽ കെട്ടിടത്തിൽ വെരുളിയിട്ടിരുന്നു. നീർത്തുള്ളി

ചിത്തുന്ന വെള്ളാമ്പൽപ്പുവിന്റെ സ്മരണയെ ഉല്പന്നമാക്കുന്ന അവളുടെ കോമളമുഖത്തിൽ, മനസ്സിലക്ഷ്മി വിളയാടാനേ ഇരുന്നില്ല.

സുന്നന്ദയുടെ ചിരി ഏതു സമയത്തും ഭാഷാവിഖ്യാതമായിട്ടു പുറപ്പെടുകയുള്ളു. ഒരു പോരായ്മ കൂടാതെ പുറപ്പെടുന്ന ആ ചിരിയുടെ മട്ടകണ്ടിട്ട് രോഷിമാർ അവളോട് പലപ്പോഴും ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. “സഖി, എത്രപേരെ എടുത്താലും തീരാത്ത ഈ ചിരിയുടെ കലഹം നിങ്ങൾക്കെങ്ങനെയറിയാം കിട്ടി? ഹയ്യ.”

അതിന സുന്നന്ദ ശരൽക്കാലത്തിലേ ഗുരുമന്ത്രിമാരുടെ കയ്യിൽ കൂടെ പുറപ്പെടുന്ന സൂര്യപ്രകാശം ചോഴുള്ള മന്ദരദാസനും ചൊഴിച്ചുണ്ടകാണ്ട് ഇപ്രകാരം മറുപടി പറയുക പതിവാണ്. “രോഷിമാരെ! തൊക്കുന്നതിന വ്യഥ വ്യാസനിലേന്നു? എന്തിനു വീടാക്കട്ടെ കടമ്പമാകട്ടെ താക്കുന്നതില്ല. എന്തിനു വ്യാസനിലാണ് വകയെണ്ണി? ഇഷ്ടാനുസന്ധനയിൽത്തന്നെ നാശമോ. നിരിച്ചുകിട്ടേണ്ടതായിട്ടുള്ള സ്നേഹത്തെ ഉണ്ടാക്കിയില്ലെങ്കിൽ വ്യാസനിലേക്കു കരയുകയുണ്ടാകാം. വെണ്ണയെടുത്തു? എന്നെ സംബന്ധിച്ചെടുത്തോളം, പോകും മുഴുവൻ അപരി വിനോദ് നിറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഒരു ചാർച്ചയും പരിചയവെച്ചില്ലാത്ത ആളുകൾക്കു ഭാഷയിലുണ്ടോ ആശാനും കണ്ണനീർ ചൊഴുവാനിരിക്കുന്നു? ചിന്നെ എന്നിങ്ക് എല്ലാത്തോഴും എറുതുകൊണ്ട് ധാരാളമായിച്ചിരിച്ചുകൂടാ?”

അതേ, വാസ്തവം അങ്ങിനെതന്നെയാണ്. ലോകത്തിൽ മറുത്തവർക്കു കരയുവാൻ കാരണകൃതങ്ങളായിട്ടുള്ള സംഗതികളെല്ലാം സുന്നന്ദയ്ക്കു ചിരിയെന്നാൽ വകയുള്ളവയായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. പിന്നെ അവളുടെ കൈ ശരണിൽ എത്ര എടുത്താലും കഴിയാത്തതായ ചിരിയെന്നാലിത് എന്താണ് അതുളളപ്പെട്ട വാനുള്ളത്.

ഒരിക്കൽ അറയോട് ഒരു തോടി “നിങ്ങളെ കല്പകൊണ്ടാ മഹാ ആഞ്ഞാ സ്പഷ്ടിച്ചുത്?” എന്നു ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. “അല്ലല്ല, പ്രിയതോടി! നിങ്ങളെ എല്ലാവരെയും എന്നപോലെ എന്നേയും സംസാരകരങ്ങൾക്കൊടുക്കുന്നതാണ് സ്പഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ളത്” എന്നായിരുന്നു അതിനാൾ പന്തളം മറുപടി.

എന്നാൽ സുനന്ദ ഏകാകിനിയായിരിക്കുമ്പോൾ മുമ്പു കണ്ടിരുന്നതായ ആ മനോഹരലക്ഷ്മി അവളുടെ മുഖകമലത്തിൽ നിന്ന് എങ്ങാനുമങ്ങ പോയ്ക്കളിയും. ത്രാഹ്ണങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നാലാൾ കൂട്ടുന്നിട്ടുള്ളതായും ഉപയോഗത്തിനെടുക്കുന്ന വിധവിധിയിലുള്ള ഒരു ആഭരണം പോലെയാണ് സുനന്ദയുടെ മനോഹരം. കാണാനാളില്ലെങ്കിൽ ആരെങ്കിലും ആധാരമെന്ന ആശയപ്പെടുമോ?

സുനന്ദ നിത്യവും കളിച്ച തൊഴുതുവന്നിരുന്ന ശിഖരക്കുളം നദീതീരത്താണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ക്ഷേത്രത്തിന്റെ അമ്പലത്തറയായ രാശികുളത്തിനേൽ, ആദിത്യന്റെ ഉദയത്തിലുള്ള ഉജ്ജ്വലങ്ങളായ ചെങ്കുതിപ്പോത്തുകൾ കറുത്തുപൂർണ്ണമായും, അസ്തമയത്തിലുള്ള സൗമ്യങ്ങളായ അരുണകിരണങ്ങൾ കനകഭീഷ്മകൾ കഴിക്കുമ്പോഴും ക്ഷേത്രത്തിനുള്ളിൽ ഭഗവദ്ബിംബത്തിന്റെ മുമ്പിൽ രക്തശബ്ദവാളിയിരുന്ന വെള്ളവസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ച് സുന്ദരിയായ സുനന്ദ അഞ്ചലിംഗസ്വയം പ്രാർത്ഥിച്ചു നിൽക്കുന്നപ്പോൾ, തൂണുകോമ്പിൽ കയ്യാണു വിളക്കിന്റെ നന്നത്തു നേർത്ത വെളിച്ചത്തിൽ അവളുടെ ധവള ധൂസരമായ മുഖം അല്പമൊന്നു നിറംകറഞ്ഞു മങ്ങിക്കൊള്ളാത്തപോലെ ഭരണാനം. ധ്യാനത്തിൽ നിരന്തരമായി നിശ്ചലം നില്ക്കൊള്ളുന്ന ആ കന്യകാരത്നത്തെ അപ്പോൾ കണ്ടാൽ സ്പർശിക്കുവാനിച്ഛിക്കാത്ത രാജാധിപനാവിഹാരമാണെന്നു തോന്നുകയുള്ളൂ.

എന്നാൽ സമ്പ്രദായമനുസരിച്ചു ഭീഷ്മാധിപനായും ഭഗവത്സന്നിധാനത്തിൽ ഭക്തിപൂർണ്ണരും നമസ്കരിച്ചു നില്ക്കൊള്ളുമ്പോൾ ആ സർവ്വംഗസ്വരൂപി തുമണത്തുകുന്ന കോമളകന്യകയെ ഉണർത്താൻ പുനിലാവുലാവിനിൽക്കുന്ന ചാലതീലയായെന്നാണ് ആരും കരുതിപ്പോകും. ഇത്ര സുമധുരമായിട്ടുള്ള ഒരു സുന്ദരരൂപം കഴാത്തത്ര പ്രാപ്തത്തിൽ ജന്മമെടുത്തതെങ്ങിനെയെന്ന് എനിക്കു പറയാൻ അസാധ്യമാണ്. വന്നിട്ടു കൊടുക്കാറിട്ടിരുന്നെന്ന് അന്റെ സ്വർഗ്ഗീയസ്ഥാനത്തിൽ നിന്ന് ഭൂതലത്തിലേയ്ക്കു നിപതിച്ചിട്ടുള്ള കല്ലുകൾക്കുപോലായെന്നായിരിക്കുമോ ഈ അതുളത്തരൂപം എന്ന് ഞാൻ ഒരു കവിതയെഴുതുന്നതായിട്ട് ഉദ്ദേശിക്കുകയായിരുന്നു.

മാഷ് ഒരു സാധാരണ ശിശുവിന് ലോകമാനകവും കൂട്ടാകൂടാകൂടിയതാകെല്ലാം നിറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാകുന്നു. ഒരു ശിശു ലോകത്തിൽ ചിരമേതര കൺകലനംകൊണ്ടും മനുഷ്യ ചിലവര സ്നേഹസന്താനംകൊണ്ടും ആകർഷിച്ച് അന്നോടു സുസ്ഥമായി ചേർന്നിരിക്കുന്നു. ശിശുവേകുന്ന ചക്രവർത്തിയ്ക്ക് ലോകമെത്രയും സുഖനും കഷ്ടനും ഒരുപിന്റാകുന്ന മുഹൂർത്തമായിത്തീർന്നു ചെന്നതിൽ പിന്മുറകൾ ചെയ്യുന്ന നിർദ്വേഷമേകെ കിടന്നതോടും ചേർന്നിരിക്കുന്ന മനുഷ്യൻ അറിയ അധഃസ്ഥനാകുന്നു. എന്നാൽ എന്നിരിക്കെട്ടെ, എന്റെ ജനനമുണ്ടായ മുഹൂർത്തം ലോകം ചിത്രസ്തവം ചിത്രസ്തവമായിട്ടാണ് ഇരുന്നിട്ടുള്ളത് ആരോടായിട്ടുള്ള കൺകലനം കൊണ്ടാണ് ഞാൻ ചോദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതെന്ന് എന്നിക്കുറിച്ചെഴുതുക. രോഗം ഒരിക്കലൊന്നും ശരീരമായിട്ടുള്ള സ്നേഹനാശിക്കുന്ന പ്രാപിച്ഛിട്ടുള്ളതായിത്തീർന്നു ചെന്നിട്ടു അതോടൊന്നും മുകൾത്തല പ്രകൃതിയാണ് എന്റെ പ്രേമസമ്പന്നമായ നമ്മുടെ മാനസിക വികാശമുള്ളതെ ചിത്രസ്തവമുണ്ടാകുന്നതിൽ ഞാൻ അഭിമാനപരിചിതമായിട്ടുള്ള ഒരുത്തിയാകുന്നു.

എന്റെ ചെറുപ്പനുകൾ അതിവേഗമായിട്ടുള്ള ഒരു
കുറിയിൽ നിന്നും മാത്രമാണ്. ഈ നിമിഷങ്ങൾ വിവിധമായിട്ടുള്ള
പ്രകാരം വിവിധമായിട്ടുള്ള ഒരു കൈകൾക്കും മറ്റും
നിൽക്കുന്നതിന് അതിവേഗം ഒരു നാശനഷ്ടമായി പ്രധാന
അംഗമായി എന്റെ ചെറുപ്പനുകൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള അക്കാലത്തെ
പ്രതി കിതിക്കുന്നതായിരുന്നു. ഒരു കൈകൾക്കും ഒരു മാത്രമേ എ
ന്റെ ഹൃദയത്തിൽ ചെറിയൊരു പാടാകട്ടെ. അത് എന്റെ പ്രി
യമായിട്ടുള്ള ഒരു കൈകൾക്കും മാത്രമായിട്ടുള്ള ഒരു കൈകൾക്കും മാത്രമായിട്ടുള്ള.

എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ചരിത്രം എഴുതുക എന്നതാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം. എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും എഴുതുക എന്നതാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം. എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളും എഴുതുക എന്നതാണ് എന്റെ ആഗ്രഹം.

ഈ സ്വീകരണക്കമ്മിറ്റി. എന്തിന് പറയണം! എന്തിനെതിരെ എന്തിനായിട്ട് പ്രകാശത്തിൽ വെക്കത്തോർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വാഗ്ദാനം എന്താണ് ഉള്ളതിൽ ഉത്തരവാദിത്തം ഉണ്ടെന്നു നീക്കം ചെയ്തും ഇതുപോലെ ആ നിരീശ്വരനും എന്തിനെ കൂടേണ ഒരു സ്വയംഭരണ ഗ്രാമത്തിന്റെ പീഠം വെച്ചിട്ടു. അത് വൃദ്ധനെന്നു കരുതുക. എന്ത് വെക്കുന്നത് തൃക്കൂടി പലിശ വാങ്ങുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ളതായിട്ടുള്ളതും വൃദ്ധന്റെ മറ്റൊരു കാര്യം വെച്ചിട്ടുള്ളതായിട്ടുള്ളതും അദ്ദേഹം എന്തോ പറയണം. എന്താണ് വെക്കുന്നത് വെക്കുന്നത് വെക്കുന്നത് എന്തിനെതിരെ എന്തിനായിട്ടുള്ളതും.

കറുപ്പുകുടി മുഖിന്റേപ്പുറം മുത്തപ്പൻ എന്തെ ശിറപ്പു
 ജാതിയിൽക്കു പഠിച്ചിട്ടു. ഞാൻ പക്ഷേപിത്തം ചെടയങ്ങനെ
 ചെയ്തിരുന്ന ആ സാക്ഷാൽ നാണാധാരത്തേ നാറിൽ കോർത്തി.
 ഇന്ദ്രശാസ്ത്ര് എപ്പോഴൊക്കെ സംസാരിക്കാൻ തുടങ്ങി അതന്നും എ
 ല്ലാവശം ഇന്ദ്രശാസ്ത്രം ആരെയെല്ലാ വാദം കേൾക്കാനും മ
 ത്തപ്പൻ എനിക്കുപരിശിപ്പിച്ചു. ഞാൻ ദൈവത്തിൽ നില്ക്കു
 മുമ്പായി വിശ്വസിച്ചു. എൻ ഇതും നമ്മെ ദൈവം സഭയാ
 ളായായി മാറുന്നതിൽ ദൈവത്തിന് ശക്തിദൈവത്ത് എനി
 ക്കു ചെയ്യാമെന്നായിരുന്നു. സമ്പ്രദായം മേലാഴ്ന്നു നില്ക്കുന്നതിൽ
 മേൽനില്ക്കുന്നപുരുഷൻ ചന്ദ്രശാസ്ത്ര നില്ക്കുന്നതിൽ എന്റെ
 പുരുഷത്തിൽ തോന്നുന്നതെല്ലാം ഞാൻ എന്റെ മേലാഴ്ന്നാടു
 പ്രാപിച്ചിരുന്നു. എനിക്കു വിശ്വസിക്കാൻ വിശ്വാസത്തിൽ
 കർമ്മമെഴുതിപ്പിട്ടു. എനിക്കു ചെമ്പുള്ള വാടം കൊണ്ടിട്ടന്നു
 ലംഗ്യ അടയറേ വെച്ചതുമുട്ടി. ഞാൻ എന്റെ കാര്യംകൊണ്ട് ഒരു
 മനോഹരം മാത്രമേ ഒരു അറിഞ്ഞു. നാനുകൊണ്ടു എന്റെ
 എഴുത്തുകാരൻ ചെമ്പുകുലത്തിൽക്കു ആഴം മൂ. മേത്താലുമുണ്ടെ
 ന് ദൈവത്തിന് മാത്രമേ നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നതുമുട്ടി.

അതല്ലേതർ ചെന്നുവെച്ചു നി എനിക്ക് തുറന്നു വെച്ചു
 തുറന്നു ഉണ്ടാകാതെ ഇരുന്നില്ല. എന്താൽ അതുകൊണ്ടു ഓ എ
 നിക്ക് മറു കഴിയില്ലേയ്യ. ചുവർ ൨൦ ൧൯൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪
 യ ഒരു ചങ്ങല കിടന്നുവെണ്ടുന്ന ചുവർ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪
 ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪ ൧൪൪൪

[illegible]

മുസ്ലീം മതവിരുദ്ധതയുടെ പശ്ചാത്താപം അനുഭവിക്കുന്ന പൗരോഹിത്യത്തിന് ക്ഷമ തേടുകയും അതിന്റെ പശ്ചാത്താപം മറ്റുള്ളവർക്ക് പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ മന്ത്രി പറഞ്ഞു. "മുസ്ലീം മതവിരുദ്ധതയുടെ പശ്ചാത്താപം അനുഭവിക്കുന്ന പൗരോഹിത്യത്തിന് ക്ഷമ തേടുകയും അതിന്റെ പശ്ചാത്താപം മറ്റുള്ളവർക്ക് പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ മന്ത്രി പറഞ്ഞു. "മുസ്ലീം മതവിരുദ്ധതയുടെ പശ്ചാത്താപം അനുഭവിക്കുന്ന പൗരോഹിത്യത്തിന് ക്ഷമ തേടുകയും അതിന്റെ പശ്ചാത്താപം മറ്റുള്ളവർക്ക് പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ മന്ത്രി പറഞ്ഞു."

അയിത്ത. അഖ്യസംഗതിയായ ആ നാടി ഉയരെയും അതി
അടങ്ങിയുള്ളതായ കരകളിലുള്ളതായ പ്രവചനം അതിന്റെ പ
ലകിയാതായി കരകളിലുള്ളതായ പ്രവചനം അതിന്റെ പ
ലകിയാതായി കരകളിലുള്ളതായ പ്രവചനം അതിന്റെ പ

ബാലന്മാരുടെ ഏതും പാലായാചാര്യർക്ക് കൂട്ടുകെട്ടിനെയാണ് ആവശ്യപ്പെടുന്നത് ആ സ്ഥിതിക്ക് വീട്ടിലുണ്ടായിരുന്ന അമ്മയ്ക്കു വൃദ്ധനാകുന്ന രണ്ടുപേരിൽ, ബാലന്മാരായ എന്തെന്നതന്നെ ബാലന്മാരുടെ നിങ്ങൾ കൂട്ടിനായി വീടൊത്തു തുറന്നു കിട്ടും ആ ശബ്ദമില്ല. അപ്രകാരമെന്ന അമ്മ നിങ്ങൾക്കും കൂട്ടിനായി തിരഞ്ഞെടുത്തു ആതുരവരയും, കരാർമണ്ഡലം പൊലയ്ക്കു അപകടം അപകൃഷ്ടനായിട്ടുമാത്രം അമ്മ ഉപാധമിട്ടിരുന്നതായ എന്റെ മനോധർമ്മം അന്നുമുതൽ അപകടം കഥയായി മാത്രം ആശ്വസിനായിട്ടാണു എന്തുപയോഗിക്കുവാൻ കൂടാതെ. നിങ്ങൾക്കു കൂട്ടുകെട്ട് എന്റെ ഏതെങ്കിലും നിന്റെ സകല വാചകങ്ങളും ദുഃഖിപ്പിക്കുകയും വേണ്ടു വന്നു. ബാല

അതിന്റെ അകവും പുറവും ഏനിക്ക് ഒന്നുപോലെ അർത്ഥമുള്ളതും മനോഹരമായി ചമഞ്ഞു. ഓർ അന്നത്തെ അമൃദ്യങ്ങളായ ആ ദിവസങ്ങൾ ഏതു ആസ്വാദ്യങ്ങളായിരുന്നു. അവ ഏനിക്കിപ്പോൾ പ്രജാതത്തിൽ സ്വർഗ്ഗപ്രകാശം തട്ടിയ തണുത്തുപോലെ മാഞ്ഞു മറഞ്ഞു പോകുന്ന വെളംസ്വാപ്നങ്ങൾക്ക് സുഗന്ധങ്ങളായി ള്ളാത്ത ദോഷമുള്ള ഏന്റെ ഹൃദയത്തിൽ അന്നത്തെ ചില സ്മരണകൾ തണിപ്പുകുന്ന സ്വപ്നാവസ്ഥയുടെ കനകപ്പിറകുകളിൽ നിന്ന് കൊഴിഞ്ഞുപോന്ന അനുഭവലകൾപോലെ തിരിഞ്ഞുപിടിക്കാൻ അരികിൽനിൽക്കുമ്പോഴും

ഏന്റെ കീവിലാസങ്ങളെ ബാല്യകാലത്തു നേരിട്ട നല്ല ജ്ഞാതകളായും ആ ദോഷം ചില ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ തീവൃതകളായെന്നെ വിശ്വസിച്ചു. ഏന്റെ ഹൃദയം മീന രാജമായ സ്വതന്ത്രതയും മറ്റായ മധ്യസ്ഥതയ്ക്കായി മഹാമുഖം മുഖവും ഗാനം ചെല്ലുകയും ചെയ്ത പറ്റിപ്പറ്റി അന്യന്മാരോടും കൊഞ്ച് അനല്പായമില്ലാതെ ചെലവഴിക്കുമായി മീനമൃതകൊമ്പായിരിക്കാം— ഒരു ദിവസം അപ്പോൾ മീനയുടെ കമ്പളങ്ങൾ പൊട്ടിപ്പോയി അന്നു മുൻ മീന മീന ശബ്ദിക്കാറായി.

പല മറ്റൊരു കളിയും ചിരിച്ചുമായി കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്ന ആ കാലത്തു് ചെറുപ്പം അവസാനിൽ കൃപ്രവീണർ നടന്നു വാഹകൻ പാളക്കെ കുന്നുകൾ മൂങ്ങപ്പൂർ ദീനകിടക്കയെ അഭയംപ്രാപിച്ചു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകളെ സ്പർശിക്കുമായിരുന്നു അവർ പല തവണകളായി നീക്കി മാറ്റിപ്പോയിരുന്ന ആ ദിവസങ്ങളിൽ നിന്ന് വാഗിലെയും വൈകുന്നേരവും കറുപ്പു സന്ധ്യ ചിരിച്ചു. ആ മുതൽ പൂർണ്ണ അധികത്തുടനീളം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശോഭാധിനി അനല്പവീര്യനായിരുന്നായി വന്നിരുന്നായിപ്പോയി. ചെറുപ്പൻ ചിറപ്പുറം കൊൻ കൈകൾക്കൊപ്പം അരികിൽനിന്നിറങ്ങുന്ന ഏന്റെ ചെലിപ്പിന്മേൽ ചെവിമുക്കുകൊണ്ട് അനുകമ്പയും സഹായവും വീണ്ടെടുക്കാൻ നേർത്തുളവാൻ ഏന്റെ നേരെ നോക്കി പോന്നു. ദിവസപ്രതി വാഗ് താഴെത്തണിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചെറുപ്പന്റെ അർത്ഥങ്ങൾ പ്രകടമായി കാൻ പരിശുദ്ധവോൻ ചെലവഴിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്മേലായാൻ അദ്ദേഹം വിവാഹമുപേക്ഷിക്കുന്നതെന്നു മനസ്സിലായി. അവന്റെ

[illegible][illegible]

ഏതൊരു ചുരുക്കത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അംഗങ്ങൾക്ക് നിയമപ്രകാരമുള്ളതായ അധികാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അതിനാൽ അംഗങ്ങൾക്ക് അധികാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

അതു കേൾക്കേണ്ട രാമസം. മുമ്പുതന്നെ ഉളുത്തിയ നാശദ്രാമത്തിന്റെ മൂലം നെരുകൂടി റിട്ട പ്രസംഗമായി. എങ്കിലും അദ്ദേഹം കൃത്രിമമായൊന്നു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. എന്നിട്ടു വെളുക്കുകയാണ്:—

“യെക്കളെ നീ ചിരിയും കളിയും മാത്രമായിട്ടാണ് നാൾ കഴിച്ചു വന്നിട്ടുള്ളത്? എന്നാൽ ‘പിറമേ’ പാർ ചിരിയ മാത്രമായിട്ടുള്ളതല്ല. കണ്ണുനീർപ്പൂർവ്വമുണ്ടെന്നുള്ള മനസ്സെടുപ്പാണ് ജീവിതം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ട് നാം രണ്ടിനും തയ്യാറായിട്ടു വേണം ഇവിടെ പാർന്നു കൂടിയിട്ടു കേൾക്കുന്നത്. അല്ല അതുമെന്തിനാതെ. വിധത്തിൽ വന്നുകേൾക്കുന്നതല്ല. അത്രയും കളിയും. എന്താണ് കളി? നിശ്ചയമായിത്തന്നെ നിശ്ചയിച്ചാൽ, ഒന്നും അറിയാൻ പാടില്ല.”

ആ പരാമർശപരശം എന്താണ് ഏതെത്തിക്കൊണ്ടുണ്ടെന്നു തിരി. അന്നത്തെ വിധസം ആരോടും ഏതുതൊന്നും ഉദിച്ചാകാതെ വന്നിട്ടില്ലെന്നാണ് കഴിച്ചുകൂട്ടിയത്. വെറുപ്പായിരിക്കുന്ന ആവത്തിന്റെ കൗതുകമെന്ന നിശ്ചയം നോക്കുന്നിടത്തൊക്കെയും എന്തിനെയെടുത്തു കളിക്കുകയും ചെയ്തു. ആവത്തിനെത്തൊട്ടാക്കിലായിരിക്കാം വന്നു ചെന്നത്? മറ്റൊരു സ്വപ്നപോലെ തൊന്നിയിൽ പാർത്തുകൊള്ളുക എന്നായി. ഞാൻ ചുറ്റുമിടം തൊന്നിയിരിക്കുകയോ? കേൾക്കേണ്ട നിശ്ചയം. കേൾക്കേണ്ട വിധമായി വെളുത്തും മറ്റൊരു പാർത്തു. വിട്ടിരിക്കുക എന്നായിരിക്കാം എന്തെന്തെന്തെങ്കിലും വിധത്തിൽ പാർത്തു. ഞാൻ ഭാഗ്യമായിട്ട് ആ ശരീരം അകാശത്തെയും. വിത്തു വിതച്ചിട്ട് ചെയ്തു. ഞാൻ ഏറ്റുവാങ്ങുകയും നിശ്ചയം തൊന്നു. ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. എന്നാൽ പിന്നെ എന്താണ് നാൾ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുക? ആ ദേവത്തിന് തയ്യാറായിത്തന്നെകൊള്ളുന്നതിനുള്ള ഒരുതരം മുന്നറിവു തന്നെ. എന്താണ് അതെന്നു കേൾക്കുന്ന ഞാൻ വീണ്ടും കളിയായിത്തന്നെ. കണ്ണുനീർക്കണക്കുള്ളതിന്റെ മങ്ങിയുള്ളികൾ ചിതറി വെള്ളത്തോടു ചേർന്നു. നൂറു അമ്പതു മണലുള്ള അമ്പതു മണലും ആ മൂലത്തെ ഞാൻ എന്റെ സ്വർഗ്ഗ വിധത്തിലുള്ള വിട്ടിട്ടുവന്നതിൽ പാർത്തു. എന്താണ് കണ്ണുകൾ വീണ്ടും വന്നിടം വെള്ളം കിടന്നിടത്താണ് അമ്മയുടെ വെള്ളം

ബി. അന്വസ് അഡ്വക്കേറ്റ് കോളേജ് സ്ഥാപനത്തിലിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഏകദേശം മെമ്പർമാർ, നിരവധി കരാറുകളാക്കി മാറ്റാൻ അതിൽ പങ്കാൾ വിഷയത്തെക്കുറിച്ച്

ஆதலால் സംബന്ധം നിറുത്തി നാഗ് ശങ്കരാജി എന്റെ കൂടെത്തന്നെ വസിക്കുകയോണ്ടിരിക്കാനായിരുന്നെന്ന് അദ്ദേഹത്തോടു ചിലസിച്ചതായാ അത് ദയവു ചെയ്തു. എന്ന ചിന്തയത്താലും മറ്റു ചില ചിന്തിച്ചു മുമ്പത്താലും പക്ഷി മിന്നലാക്കി നില്ക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

[illegible]

അന്നത്തോ അോർ മിഷനായ മുറിവിട്ട പുറത്തേയ്ക്കു പോന്നു. ഞാൻ ഒരു കറുപ്പൻ പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു പോയപ്പോൾ പുറത്തേയ്ക്കു പോകുന്നത് ഒരു മുതിർന്ന സ്ത്രീയായിട്ടാണ്. ഞാൻ അറിയാം. മാനുവേൽ സമാധാനം ഞാൻ നിങ്ങളോടു കനിവിക്കുന്നു എന്ന പരാമർശം എഴുതിയിട്ടുണ്ടാണു പോയപ്പോൾ. ലോകത്തിലുള്ള സകല പരാധർമ്മങ്ങളിലും മിക്കയാളി ഞാൻ നിങ്ങളെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു നേനായാണ് എഴുതിയിട്ടുപോയ നിങ്ങളെ മാർക്കുസിനായിരിക്കുന്നതും. എന്നാൽ തനിക്ക്ക്കു നിയന്ത്രണമായ സ്വാമിഷിപ്പാണ് മാർക്കുസിനേക്കാൾ നന്നായതും. സമാധാനത്തിൽ നിങ്ങളും എനിക്ക് ഒരു കൂട്ടുകാരൻ മാത്രമേ ഞാൻ നോക്കൂ എന്നാൽ സമാധാനമെന്തു് എനിക്കു ലോകം ഉപയോഗിക്കേണ്ടിയിരിക്കും. എന്തുതന്നെ അയാളും എനിക്കു നിങ്ങളെ ഒരു കറുപ്പൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. എന്നാൽ നിങ്ങളെക്കൊണ്ടു നോക്കുന്ന മാർക്കുസിൻ്റെ എനിക്കു ധാരാളം സാധിക്കും.

അയ്യപ്പൻ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ നിന്ന് കരഞ്ഞ അകന്നിൽ
 അയാൻ കുറുംമിട്ടു നിങ്ങളോട് ചേർന്നു വെട്ടേ ചാലിക്കുവാനാക
 മട്ട സമാധാനം പാപങ്ങൾക്കു നേർക്ക് ഉദാഹരണമായിത്തുടങ്ങി.
 വീട്ടുകാലിത്തരികൾ ചുറ്റും കൂടി. നന്ദി അർപ്പണവും ഇക്കിട്ടാ
 ഒരു പണിക്കിടന്നു. ഇപ്പോൾ ഞാൻ പെരുമാറുന്നു. കട്ടി
 കളിക്കു സമയം ചെലവഴിക്കുവാൻ ഇല്ലെന്നു മറുപടി. ഒരു കാ
 ലത്തു നിങ്ങൾ ഇട്ടുകയറാ ഒരു കയ്പുപോലി മാത്രമായി. എന്ന
 പ്രകാരം എനിക്കൊന്നുമായിട്ടില്ലെന്ന കൂടിയും ഞാൻ നമിക്കുക
 ചെയ്തു.

[illegible]

അന്നു പുതുമാസം ആരംഭിക്കുന്ന ദിനമായാണ് നിങ്ങൾ മരണാഘാതമായ ഒരു മർദ്ദനം കൈമാറിയത് എന്താണ് അടുത്തത് മുമ്പ് അഭിനയിക്കേണ്ടതായിരുന്നെങ്കിൽ അടുത്തത് ഇത്. എന്തിനെയും ഒരു വായുവാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ അയാൾ നിങ്ങളെ പറയാൻ സമ്മതിക്കാൻ ഇടയ്ക്കു കടന്നുപറയുന്നു. "നിങ്ങളെപ്പോലെ ഒരു വായുവെ വിധ്വംസിച്ചുമാണ് ഒരു ഒരു നീവിൽ സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത ലോകത്തിൽ ഒരു വായുവാൽ മരിക്കാൻ കഴിയും. ഒരു സമയം കഴിഞ്ഞുപോയപ്പോൾ ഈ വായുവിനോടൊപ്പമുള്ള വികാരമാണ് ഈ പുതുമാസം എന്തിനെയും കൊണ്ടുപോയതെന്ന് വൃത്തിപ്പെട്ട ലോകം കൊണ്ടുപോയിരിക്കും. പുതുമാസം സമ്മതിച്ചിട്ട് പല ഫലപ്രദമായാണ് ഈ വായു സമ്മാനിക്കുന്നത്. ഇതുപോലെയും അതിനെയും ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ ഈ ആശയം കൈമാറുന്നതിനുള്ള സാധ്യതകളെക്കുറിച്ചും പറ്റി."

[illegible]

[illegible][illegible]

ഒരിക്കൽ നാം കണ്ടു പഠിച്ച പാട്ടുകൾ ധാരാളമായി
തിന്നു ആ സ്ഥലത്തു വെട്ടു വിടുന്നതും കണ്ടു മുട്ടുന്നതിന് നാം

கைகலம் பரதமங்கலம் திரைப்படம் அந்தப் பகுதியில் புகழ் பெற்றது. அதன் மூலமாகவே அந்தப் பகுதியில் திரைப்படம் எடுப்பதில் ஈடுபட்டார். அந்தப் பகுதியில் திரைப்படம் எடுப்பதில் ஈடுபட்டார். அந்தப் பகுதியில் திரைப்படம் எடுப்பதில் ஈடுபட்டார்.

[illegible][illegible]

[illegible]

അദ്ദേഹം തിരുവെഴുത്തു പഠിച്ച് ആരാണിത്? കരിയ കിർത്താലാല കറുത്ത ചിന്തയെ ഇപ്പോൾ എത്രയൊക്കെ ഭയപ്പെടുന്നതിലേ പടയോട്ടംകൾ നടത്തുക മാത്രം നോക്കുന്നതാണ്. ഏതെന്തെന്തെങ്കിലും ദൈവം നോക്കുന്നതും അത് നോക്കുന്നതും ഒരു പക്ഷേയല്ല. പ്രാദേശികമായി ഭയപ്പെടുന്നത് ആ നോട്ടത്തിന് തന്നെ ഭാഗ്യമാണ്. ആരാണത്? അന്തർലോകം എന്തൊരു പാപമോ? അതിൽ ഉറപ്പുള്ള ഒരു വിശ്വാസമൊക്കെ വരുത്തുക — “ഒരു സ്ത്രീക്ക്, അവളുടെ ഭർത്താവ്, ഇരുപത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ നിയമങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്നതുകൊണ്ട്” ഇപ്പോൾ പാവപ്പെട്ട അധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തെ നോക്കുക. ഉദാഹരണത്തിന്, എന്തിനും കാരണമെങ്കിലും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായിരിക്കാം. അതുകൊണ്ട് പാവപ്പെട്ടതായിരിക്കാം. അദ്ദേഹം പറയുന്നതായിരിക്കാം. — “ആദ്യം, ഇതിൽ സന്തോഷം കിട്ടിയ സമയങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ്!”

ഞാൻ:—“അന്നതിന്റെ കണക്കെടുത്തു വെക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. എന്റെ കൊടുക്കൽ കൊടുത്തെന്ന ഞാൻ ധാരാളം തൃപ്തിപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവുണ്ട്.”

നിങ്ങൾ:—“അപ്പോൾ സുനന്ദ സകലതും ആ ആൾക്ക് കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞു ഇപ്പോൾ മറുതളവക്കു കൊടുക്കുന്നതിനായി യാതൊന്നും സൂക്ഷിച്ചു വെച്ചിട്ടില്ലായിരിക്കാം അല്ലേ?”

ഞാൻ:—“ഇല്ല, കൊടുക്കുമ്പോൾ എല്ലാം അങ്ങ് കൊടുക്കണം. എന്റെ പ്രമാണമങ്ങിനേയാണ്.”

നിങ്ങൾ:—“സുനന്ദ! എന്നിങ്ങ് വാസ്തവമായിട്ടും ഇനിയൊരു പ്രയത്നവും വെക്കില്ലെന്നുണ്ടോ?”

ഞാൻ: “ആവോ, അറിഞ്ഞുകൂട, നിങ്ങളെന്താണ് എന്തിന്റെയും പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്.”

ഇതിനത്തരമൊന്നും പറയാതെ നിങ്ങളവിടുന്ന് പോകയാണുണ്ടായത് ഞാൻ ഉടനേരത്തന്നെ വീട്ടിലേക്കു തിരികെയും വെട്ടു.

കരകൾ കരന്നിടിച്ചിട്ട് അടിച്ചു തകർത്താഴുകുന്ന പൂച്ചയുടെ ഉച്ചത്തിലുള്ള അലർച്ചയും ഉന്മാദമായിച്ചുമാറുന്ന കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ദേവദമായ ആഘവവും ചെവിയിൽ വന്നപ്പോൾ അന്നത്തേ രാത്രി മുഴുവനും ഉറക്കം വരാതെ അസ്വസ്ഥചിത്തമായിട്ടാണ് ഞാൻ കഴിച്ചുകൂട്ടിയത്. കഠിനപ്രമാണമായി വെട്ടുന്ന പെമാരിയും നാരായണഭാഗവാതുകി മുഴങ്ങി പൊട്ടിക്കെതിഞ്ഞു വീണ വന്മാങ്ങളുടെ ഉച്ചത്തിലുള്ള പരന്നശബ്ദവും എന്റെ ശയനമുറിയെ പല്ലാതെ വാധിച്ചിരുന്നു.

വിദഗ്ദ്ധ ഭിക്ഷുക്കൾ രാ.ലിലെ ഏഴനീന്ദ് പുറത്തു വന്നു നോക്കിയപ്പോൾ പൂച്ച പരിചിതങ്ങളായ പരിസര പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം കണ്ടാലറിയാതെ വിധത്തിൽ വൃതാനുപെട്ട് വശമായിരിക്കുന്നു. അവയ്ക്കെ ഘമലചിത്തങ്ങളെല്ലാം ദേവതയു മാണനും, ചിത്തിച്ചിതറിയും കത്തിയൊലിയും നശിച്ചുപോയിരുന്നു. അന്നേക്കും ഉപനാശം. അന്നവയി സ്ത്രീപുരുഷന്മാരും, അസംഖ്യം വൃദ്ധന്മാരടികളും ആകസ്മികമായ ആ പ്രകൃതി വിഭ്രമത്തെതിന്റെ ലഹരിയിൽപ്പെട്ടു നശിച്ചുപോയിട്ടുണ്ട്. ആ മുടിഞ്ഞു രാത്രിയിൽത്തന്നെയാണ് എന്റെ ജീവിതസമ്പദ്യം നശിച്ചുപോയത്.

അന്നമുതൽ എന്റെ ഈ ദൃഷ്ടികൾ, മഞ്ഞുതായ നിങ്ങളുടെ മലർമേനിയെ കാണുക ഉണ്ടായിട്ടില്ല. എന്നാലും, അവ, അച്ചാപി ആ ഭാഗധേയത്തിനുള്ള പ്രീതികളായ നീരെ റിട്ടുകൾ അതിട്ടില്ല. ഇവിടം വിട്ട് വല്ലയിടത്തേയ്ക്കും കടന്നുപോകുന്നതിന്നു മുമ്പിൽ നിങ്ങളേ സകല സംഗതികളും പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കണമെന്ന് ഞാൻ കല്പശല്യമായി ആഗ്രഹിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. സ്വപ്ന ഘടനയായ ആ ഭാഗധേയം അനുഭവിക്കുന്നതിനുള്ള അർഹത എനിക്കിനി ഉണ്ടാകാത്ത പക്ഷം വിപ്ലവമായ ഈ കയ്യുതന്ന സകലവും നിങ്ങളേ ഹരിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടേ. മനോമം സഖകണ്ഠിപ്പുടെ വീരാംഗമായ നിങ്ങളുടെ ആ കോമള ചങ്ങന ഒരു നോക്ക കാണണമെന്നുള്ള മോഹം എനിക്കു കുറച്ചൊന്നു മല്ലാ ഉള്ളത്. ആ ശുഭമുഹൂർത്തത്തിൽ പണ്ടൊരുകാലത്തു് ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നതുപോലെ ഏതേം മറന്നൊന്നു ചിരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു രാഗാഗ്രഹവും കൂടിപ്പൂണ്ട് ഈ രണ്ടുകൂട്ടവും ഒരു സംധിച്ചാൽ പിന്നെ നല്ല സമാധാനത്തോടും സാത്വസ്ഥിത്തോടും കൂടിത്തന്നെ ഞാൻ മരണത്തെ പരന്നു ചെയ്യാനുള്ളതും. അതാ! എന്റെ ജീവിതമാകുന്ന ഓരോ വശത്തും ഉള്ളത്തായ രപ്പുപോലെ വികസിച്ചുവരുന്ന എന്റെ അന്തർമുഖത്തിലെ സുന്ദരസുരണയോടുകൂടി ഞാൻ മരിച്ചു കൊള്ളാം. പക്ഷെ എന്റെ ജനനമുഗ്ദ്ധതയെ മുതൽ സുപ്രസംഗമാകുമ്പോൾ നിന്ന് എന്നേ ഒഴിച്ചു നിർത്തിപ്പുള്ള ദൈവം എന്തോ നേരെ അത്ര അധികം കനിവു കാണിക്കുമോ എന്ന് എനിക്കു സംശയമുണ്ട്.

—o—

അമ്മിണിക്കുട്ടി.

—o—

1

“അമ്മിണീ! എന്റെ ഇത്തിരി കഞ്ഞികുടിക്കൂന്ന് ഇങ്ങിനെ കഞ്ഞികുടഞ്ഞത് കണ്ണു പൂണ്ണാക്കിട്ടു വല്ല ഫലവുമുണ്ടോ? എന്റെ പെണ്ണുജന്മത്തിനുവേണ്ടി കെന്തണിക്കു.”

“മേട്ടത്തി! എനിക്കു ഒന്നുവേണ്ട. ഞാനെന്തിന് കഞ്ഞികുടിക്കുന്നു? ജീവിച്ചിരിക്കണമെന്നു മോഹം ഉണ്ടെങ്കിലല്ലേ വേണ്ടു? കണ്ണു എന്റെ നലയിലെഴുത്തു് ഇങ്ങിനെ ആയില്ലേ?”

“അമ്മേ! ഇനി വൃശ്ചസനിച്ചിട്ടുണ്ടാവാമല്ലോ? എന്റെ കൈ ഇങ്ങനെ പട്ടിണികിടന്നാൽ വെട്ടി വീണുപോകുമല്ലോ? ഭിന്നിത്തന്നെ വെട്ടി വീണുപോകുമല്ലോ? നീ ഇങ്ങനെ പട്ടിണികിടക്കുമ്പോൾ വെട്ടി വീണുപോകുമല്ലോ? അതിനാൽ അമ്മേ! നീ ഇങ്ങനെ പട്ടിണികിടക്കരുത്!”

“അമ്മേ! വെട്ടി വീണുപോകുമല്ലോ? അതിനാൽ അമ്മേ! നീ ഇങ്ങനെ പട്ടിണികിടക്കരുത്!”

എന്റെ മെല്ലെ ഇങ്ങനെ കേൾക്കുകയും ചെയ്ത് എന്റെ പിൻമുറയ്ക്കുള്ളിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു കേൾക്കുകയും ചെയ്ത് എന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ ഇങ്ങനെ കിടന്നുപോകുകയും ചെയ്തു.

എന്നിടത്തുനിന്നും അമ്മേ! വെട്ടി വീണുപോകുമല്ലോ? അതിനാൽ അമ്മേ! നീ ഇങ്ങനെ പട്ടിണികിടക്കരുത്!”

അമ്മേ! വെട്ടി വീണുപോകുമല്ലോ? അതിനാൽ അമ്മേ! നീ ഇങ്ങനെ പട്ടിണികിടക്കരുത്!”

[illegible][illegible][illegible]

നാൾ കലൻ കൊണ്ടു. എത്ര പെണ്ണങ്ങൾ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു? എത്രപേരെ കുണ്ഠിതംകയ്യുമായി പെന്റഴി ആധാരമാക്കി? എത്ര സോദരിമാരെ ഭ്രഷ്ടിച്ചു ചഷ്ടാക്കി? എത്രയെത്ര വാമിയക്കാൾ അടിച്ചുകൊന്നു! ഇനി ഈ രണ്ടു പെണ്ണങ്ങളുടെ കഥ കൂടി കഴിച്ചുതു.

കുഞ്ഞുണ്ണിനായർ. (കോപമോടെ) “കല്യാണിത്താമര തോന്യാസപരമനായു കറെ ചന്ദ്രൻ പല്ല അന്നാവശ്യവും പർത്താൽ അതിന ശേഷമുണ്ട്” നിങ്ങൾ പെണ്ണങ്ങളാണെന്ന കഥ തൊൻ മറന്നതും സൂക്ഷിച്ചു സംസാരിക്കൂ”

അമ്മിണിക്കുട്ടി—“എന്തുപറഞ്ഞു? ഞങ്ങൾ പെണ്ണങ്ങളാണെന്ന കഥ നിങ്ങൾ മറന്നതല്ല മെന്നല്ലേ? ഹും ഇതുവരെയും അതു മറന്നിട്ടില്ലായിരിക്കാം. നിങ്ങൾ ചോദ്യപ്പെട്ടാലൊന്നും ചോദിക്കുന്ന വകയല്ലാ ഞങ്ങൾ. മിണ്ടാതെ ഇവിടെ നിന്ന കടന്നുപോകൂ. കാലിമേൽ ചങ്ങലയോ കഴുത്തിൽ കയ്യോ ഏറുന്നതിന്നു പ്രതിധിധി വല്ലതും ചെയ്യാനങ്ങനെയ്ത ചോര്യത്തു ചെയ്തു. പെണ്ണങ്ങളുടെ നേരെ ശ്രദ്ധയൊന്നും കാണിക്കരുത്. നായർ വശത്തെ കളങ്കപ്പെടുത്തിയ നീയ്ക്കു മറയത്തുപോകൂ.”

നായരുടെ ദേഹത്തിൽ ദാളിമാനാക്കു കൊളുപ്പുകേറി കൈ രിതമ്മി പല്ലുകുടിച്ചുകൊണ്ടു — “വേട്ടകളെ നോക്കിക്കാളിൻ. ഈ നരനാടു കളഭകാരി നിങ്ങളെ തെരുവിൽ അലഞ്ഞുനടത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ ഞാനാണല്ലോ കാണിച്ചതാം” എന്നിങ്ങിനെ ഗളിച്ച കോപാകലാപോടെ ആയാൾ അറിയെ നിന്ന കടന്നു പോയി.

കുഞ്ഞുണ്ണിനായർ കോമതേരിനാട്ടിലെ സ്ഥാനിപ്രമാണിയായ ഒരു ഘോഷപ്രഭവാണു് മൗനാനന്ദം, ധനസമാധി, പ്രഭുത്വം, അവിരോധം എന്നീ ച നാലും കൂടി കൈക്കലാക്കിയ ഒരു പുരുഷന്റെ ജീവിതം എത്രത്തോളം അധിപനും മലിനനും ജിഹ്വാനുപഹവുമായിത്തീരാമെന്ന് ആ കപ്രഭുവെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ചന്ദ്രാണു് അതിനായ വിഷയലമ്പടയും അധിമതദോഷമേന്യ അനേകായിരം അമ്പലമാടങ്ങളെ ജീവിതങ്ങളെ നാനാവിധത്തിൽ നാശപ്പെടുത്തി വിട്ടിട്ടുണ്ട് മുഷ്ടകന്മാരായ ചില നൃത്തപ്രവരന്മാരുടെ കൂട്ടപിടിച്ച് ജിഹ്വസാധനകമാറാണു കാമപുരുഷത്തി

ബ്ബ് ഇരിക്കുന്നത് കഴിഞ്ഞ വണ്ഡത്തിൽ ചറഞ്ഞ സംഗതികൾ നടന്നിട്ട് സമാധ്വം ഒരു മാസം കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം ഒരു ദിവസം രാത്രിയിൽ പ്രസ്തുത ഇഹമുണ്ടു അന്തർഭാര്യയ്ക്കു വെച്ച് ചിലർ തമ്മിൽ അഴി കാണ്മക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു സംഭാഷണം നടന്നു.

കുഞ്ഞാലി എന്ന കല്യാശിഷ്യനായ കേ. ഡി. രാമവർ തന്റെ കൂട്ടുകാരായ നാലുമുപ്പകൾ ചുറ്റുമിരുത്തി ഒരു ബീഡിയും വായിൽത്തൂളിയുംകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൊതുവു:—

കുഞ്ഞാലി:—“എങ്കു പൊക്കുരെ തൊമിറൊ. എഴമാൻ (എഴുത്താൻ) തൊമ്മ: അന്ത്യശിക്ഷിച്ച് കീഴെക്കാ-ന്തിന്നാണു് പരേതന, നിന്നുൾ ിട്ടാഴ്, നിന്നു ഉണ്ടോ? കൊടുക്കാണ്ടു (അറിക്കടയാനാ) ഒരു മെലമാന്തിവി ഉപ ചാണുനാതിണു് കൊണ്ടു ഇതു് (അവളെ നിന്റ) കെടൽ ഒരു ശരിയടക്കിക്കൊടുക്കണം.”

പൊക്കു:—“കാക്കൊ. അപ്പണി തൊമ്മ: പാറ്റപ്പ, കയി അതിന കണ്ണിപ്പക്കുന്നാണു. ി തൊമ്മ: കൊള്ള. ിവാണു്.”

കുഞ്ഞാലിക്കാൻ:— “എങ്കു അറാചാറുന്നാണു. ഇതു് ഉമ്മാന്റെ വ. ിൽ ചാണിൽ) പസ്തു ചത്തു. ചാണു കിടന്നുവെക്കുക. ഒരു ഉമ്മാണു ഇതു് കൊട്ടിട്ടുണ്ടു് എന്തിട്ട് കൊണ്ടു (അവനു്) ഒരു പൊചാണുവെ. എഴമാൻ “എപ്പു” (കുടിയില്ലാ) “അതേ.”

കുഞ്ഞുണ്ണിനാൻ:—“കുഞ്ഞാലി! നു കർമ്മമാണു. താൻ പാടില്ല. അതു കട കൊണ്ടു ചാക്കു ിട്ടുവുണ്ടു. സൂത്രത്തിൽ കാര്യം ഒപ്പിക്കണം വായനാ പരിവൃത്തം എന്റെ പത്തായ പ്പരയിൽ എത്തണം. അതിന്ന കുഞ്ഞാലി തന്നു പോണം.”

കുഞ്ഞാലി: “കൊള്ളു! ചാക്കു ചാക്കു ഇപ്പോ പണ്ടൊക്കെയു നായ ഒരു പൊപ്പിത്തു് ഇൻസ്പെക്ടറെ കെട്ടി എടുത്തിട്ടുണ്ടു്, ഓൽ ബല്ലാത്തു കോയനാ, ആ അറാചാറുന്ന പാറിപ്പാറ്റ കൊണ്ടു കണ്ണാടിപ്പിക്കുന്നായി പല ബലക (വലകൾ) ഉൾപ്പെട്ടു. ഒന്നും കൊൻ ഉപ്പാപ്പനും കൂട്ടാലും കുഞ്ഞാലിക്കൻ ഒരു എമ്മു് ിരിക്കാൻ ഒക്കുല്ല. എങ്കിലും ഒപ്പിക്കണം” സൂക്ഷിക്കണം,

[illegible][illegible]

ഈ അദ്ധ്യക്ഷത്തിലാണ് കോലാട്ടിയിലും അതിനടുത്തുള്ള കലാപ്രദാനനാശയ്ക്കു പുനഃപ്രവേശ്തപും ഉൾപ്പെട്ട് തുടങ്ങിയതും

[illegible]

[illegible]

പ്രകൃതിയുടെയും മനുഷ്യന്റെയും ഇടപെടലുകളുടെ ഫലമായി സംഭവിക്കുന്ന അപകടങ്ങൾക്കെതിരെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനായി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അറിവ് നൽകുന്നതിനും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനും പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

കല്യാണിനമ്മെ :—“എന്താ അമ്മ! സകലി? എവിടുന്നു
 നന്ന? ഏങ്ങോട്ടു പോകാന? ഈ വല്ലാത്ത കാലത്തു ഇങ്ങിനെ
 നിശ്ചയം ചെയ്താൽ? ഓ! ഏ? എന്താ അമ്മ! കിസ്സുവെച്ചപ്പോൾ
 തന്നെ കൈവിടാനൊക്കെ പറ്റാത്ത പണമല്ലേ? അമ്മേ! അമ്മ
 ഇത്രയും ചെയ്താൽ? എന്താ അമ്മ! പോകാൻ പോകാൻ പോകാൻ.”

[illegible][illegible]

[illegible]

കമ്മ്യൂണിസം. ൧൭. ൧൯൭൦ ലെ വ്യോമ സഞ്ചാരത്തിൽ തട്ടിപ്പിഴം കൊടുത്തു. ഈ നടപടിക്ക് ശേഷമുള്ളതും കേൾവിയിൽ ഇല്ലാത്തതാണ്. കൺസാലിയേഷൻ കമ്മിറ്റിയെ നോക്കി നോക്കിത്തന്നിട്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അതിനാൽ ഈ പ്രശ്നത്തിന് ഏതെങ്കിലും ഒരു പരിഹാരം ഉണ്ടാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ൧൯൭൦ ലെ വ്യോമ സഞ്ചാരത്തിൽ തട്ടിപ്പിഴം കൊടുത്തു. ഈ നടപടിക്ക് ശേഷമുള്ളതും കേൾവിയിൽ ഇല്ലാത്തതാണ്. കൺസാലിയേഷൻ കമ്മിറ്റിയെ നോക്കി നോക്കിത്തന്നിട്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. അതിനാൽ ഈ പ്രശ്നത്തിന് ഏതെങ്കിലും ഒരു പരിഹാരം ഉണ്ടാകുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഇതു മുതലായ പല കാര്യങ്ങൾ ചിന്തിച്ചു, മൂന്നാം നമ്പർ ഡോക്യുമെന്റിലെ ആരംഭിച്ച് കലാകാരിയായ കലാകാരിയായ അതി തീർച്ച. അദ്ദേഹം ചുരുക്കത്തിൽ പറയുകയും ചെയ്തു. കലാകാരികൾക്ക് തുടർന്ന് പലതും.

“അമ്മേ ഭാഗ്യക്കുഞ്ഞേ, കള്ളന്മാർ പറയുന്നതുപോലെ ഇങ്ങോട്ടു വരില്ല. ഇവിടെ പടിക്കൽ നന്നായ, ചീനമുള്ള കായൽ കിടന്നുണ്ട്.”

അദ്ധ്യക്ഷൻ: ആരോടാണ് ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ച് ചർച്ച നടത്തേണ്ടത്? ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ച് ചർച്ച നടത്തേണ്ടത് എന്താണ്? ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ച് ചർച്ച നടത്തേണ്ടത് എന്താണ്? ഇക്കാര്യം സംബന്ധിച്ച് ചർച്ച നടത്തേണ്ടത് എന്താണ്?

അമ്മിണിക്കുട്ടി:—(കണ്ണീർ മുഴുപ്പ്, വെള്ളക്കൊഴുക്ക കണ്ണിൽ
താഴ്ന്നു കിട്ടിയതുകൊണ്ടാണ്) ഇങ്ങനെയൊരിക്കലും കഴിഞ്ഞുപോകുന്ന
ത്! അല്ലെങ്കിൽ ഇതൊന്നുമല്ല! അല്ല! അല്ല!”

കുറ്റത്തിനുള്ള അറയും അറയ്ക്കപ്പെട്ടവർക്കുള്ള വലിയ പ്രശ്നമായിട്ടുണ്ടാകും. അതിനുള്ളിൽ അറയ്ക്കപ്പെട്ടവർക്കുള്ള വലിയ പ്രശ്നമായിട്ടുണ്ടാകും. അതിനുള്ളിൽ അറയ്ക്കപ്പെട്ടവർക്കുള്ള വലിയ പ്രശ്നമായിട്ടുണ്ടാകും.

[illegible][illegible]

[illegible]

കേരളത്തിലെ മലിന്യം ഈ രീതി വഴി ചരിവിലായിരിക്കും കൈമാറ്റം ചെയ്യുന്നതെന്നും,

[illegible][illegible]

കാൽക്കരഗതരവം നിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന് സംഘത്തിൽ ഏതെങ്കിലുംതരം സാധിക്കാതെ വന്നിരിക്കാലാണ്, ആ രാത്രി കഞ്ഞാലി അമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ അപഹരണത്തിനായി പുറപ്പെട്ട കഥ മുൻകൂട്ടി അറിയാത്തതാണ്.

തലേദിവസം രാത്രി അമ്മയാർ കൊടുത്ത ചെപ്പും കഴിച്ചതിനാൽ കല്യാണിത്തമ്മ തലയുണിയിട്ടു ബോധം മറിക്കുന്ന് പിറ്റേന്നു വൈകിട്ടാണ് ശയ്യയിൽ നിന്നുണർന്നത്. അമ്മയാർ ഏല്പിച്ച ഭാണ്ഡം അഴിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ അതിനകത്തു ഒരു മനുഷ്യശിരസ്സാണ് കാണപ്പെട്ടത്. ഇൻസെക്ടുകളുടെ ശ്രമത്താൽ കഞ്ഞാലിയെ പിടിക്കുന്നവർക്കു കൊടുപ്പാനായി പാമ്പും ചെങ്കിടുന്നതും ക അമ്മിണിക്കുട്ടിക്കു കിട്ടിയെങ്കിലും ആ മനസ്സിൽ അതു മെടിക്കുവാൻ മടിച്ചു.

അമ്മിണിക്കുട്ടിക്കും കുട്ടിരാമന്റണിക്കും പരസ്പരം കാണുന്ന അസരങ്ങളിൽ അമ്മയുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിനുള്ളിൽ ഒരു ദുരന്ത ലീല ഉണ്ടാകുമെന്നുണ്ടായിരുന്നു. അമ്മിണിക്കുട്ടിയുടെ അസ്തമിക്കുന്ന മരുമകനായ കുട്ടിരാമന്റണിക്കുൾ അവളുടെ വശനായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ആളാണ്. ചെപ്പുപ്പത്തിൽ തന്നെ അന്യോന്യമനുരക്തം ഒരേ ഗുഹയിൽ വിഴുതിതരം വിചിത്രമായിത്തീർന്ന അവരുടെ മേലിലുള്ള മനസ്സിൽ മാന്യവായനക്കാർക്കുണ്ടാകുന്ന അനുമാനിച്ചുകൊള്ളുവിൻ!

— (൧) —

ദീപിക

അഥാ

സ പത്ര പ മ ൦ ൦ ൦ .

(ഈ കഥ കിസ്സു അനുവാദമില്ലാതെ എഴുതിത്തന്നിന്റെ പരിഭവമുണ്ടാകുന്നു.)

നാലുപാടും നെടുമുടക്കടം കിട്ടിനിന്നതുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്ന വലുതായ ഒരു കാട്ടിൽപ്പെട്ടു ചുറ്റും ചെറുതായ ഒരുപാടായ അത്താ കാണുന്നു. കാടുകൾക്കു മുന്നിലുള്ള മറ്റിനിൽക്കുന്ന പെരു

മലയുടെ കൊടുമുടിക്കു ചിനിൽ ആദിത്യന്റെ അനന്തരം
 ചെല്ലുകയും ചെയ്തു. അന്തസ്സമൃദ്ധം ഭാവനാർത്ഥമായ ചെങ്കു
 ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം

ഈ സമയത്താണ് മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം

ഈ സമയത്താണ് മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം
 ചെങ്കു ഹരമായ മലയും മലയിൽ ചെല്ലുകയും ചെയ്തതോടെ അന്തസ്സമൃദ്ധം

“അത് അത്ഭുതമായിട്ട് നിന്റേ മേൽവിലാസമായിട്ടുണ്ട്”

അതും, വല്ലാത്തതും ഉണ്ടായിട്ട്

“അത്ഭുതമായിട്ട് നിന്റേ മേൽവിലാസമായിട്ടുണ്ട്”
 അതും, വല്ലാത്തതും ഉണ്ടായിട്ട്

“അത്ഭുതമായിട്ട് നിന്റേ മേൽവിലാസമായിട്ടുണ്ട്”
 അതും, വല്ലാത്തതും ഉണ്ടായിട്ട്

നിങ്ങളുടെ മുഖവും ഈ രാത്രിയും തമ്മിൽ ഒത്തുനോക്കുമ്പോൾ രാത്രി പ്രഭാതമായിട്ടു തോന്നുന്നുണ്ട് എനിക്കെങ്ങനെയോ? ഇങ്ങിനെയുള്ള തരം ഒരു കിട്ടിയപ്പോൾ നഗരത്തിൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ തലകുഴിയിട്ടാണ് നടക്കുകയാണെന്നു്

സുപ്രിയൻ മുഖം നീട്ടി മനോഹര വഴിപ്പെട്ടുകൊണ്ടു് സ്വന്തത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. “പ്രേമിനി മിശിരം, പക്ഷേ, തരം വന്നു കര കൈകൾക്കിടയിലായി.

വസുദത്തൻ, അതുപോലെ നഗരം കറുത്തുനോക്കുന്നതും ഒന്നു മിണ്ടാതെ നിന്നു. അദ്ദേഹം കൈകൾക്കിടയിലായി ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു. ‘എന്താണ് നിങ്ങളുടെ പാപം?’

“ഒന്നു ഇല്ല; മുട്ടുകൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിന് വേണ്ട പണം കയ്യിൽ കിട്ടിയപ്പോൾ നീക്കം ചെയ്ത എനിക്ക് ലോകത്തോടു് അവസാനത്തോളം ചോദിക്കേണ്ടതായി. ‘നമുക്ക് കൊടുത്തതെല്ലാം ഉണ്ട് എന്തൊരു പാപത്തിലിരിക്കുന്നു. അത്ര ഉള്ള’ ‘അതെന്തുകൊണ്ട്,’ എന്നു വസുദത്തൻ സംഭ്രമത്തോടെ ചോദിച്ചു.

ഞാൻ രാജസേനാധിപിയിൽ നിന്നുപോന്ന ഉടനെ മേലോലം ലബ്ധപ്പെട്ടു വീക്കം. വീക്കം തന്നെതന്നെ വന്നപ്പോൾ ഞാൻ വൈദ്യൻ ഇതു പറഞ്ഞതു്

വസുദത്തൻ രണ്ടു സഹൃത്തിന്റെ മുഖം മുക്കുന്നതിൽ നിശ്ചയം നിന്നത ഉള്ളു. രണ്ടു സ്ത്രീകളെ അനുഗ്രഹപ്പെട്ടു ഈശ്വരന്റെ വാക്കുപോലെ അപ്പോൾ അയാളുടെ വിശ്വാസ്യതയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. സുപ്രിയൻ ദൈവത്തിന്റെ പരമത്വം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടു പറഞ്ഞു:— ‘വീക്കം എന്നൊക്കെല്ലാം വ്യസനിക്കേണ്ട, അതുകൊണ്ടു ഫലമൊന്നുമില്ല.’ സുപ്രിയൻ ഇത്രയും പറഞ്ഞു, വസുദത്തനെ അയച്ചുവെച്ചു കയറ്റി നടന്നു.

സുപ്രിയൻ വസവിയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു കര കരയ്ക്കുന്നു. അയാൾ വാതിൽക്കൽചെന്നു മുട്ടി ‘ഭീമികി’ എന്നു ചുരുക്കിൽ വിളിച്ചു.

വാതിൽ തുറന്നു. സുന്ദരിയായ ഒരു യുവതി കമാളിൽ ഒരു കൈവെട്ടിയപ്പോൾ സുപ്രിയന്റെ സന്നിധിയിൽ സന്നിഹിതമായി

അയ്യം ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടി ചോദിക്കുന്നുണ്ട്:—“വരൻ ഇത്ര ഉപവിധിപ്പാത്രം ചെയ്ത് അവൻ ചുറ്റേനായായി ഏതൊരു കാത്തിരിപ്പാൽ ഇഷ്ടമിട്ട് അകത്തേക്കു പോവാൻ ഇവിടെ നിൽക്കട്ടെ. വലിയ കണക്കുണ്ട്.”

[illegible][illegible]

കുറേ സൂപ്പിറകളെ പലയിരിപ്പിനായിട്ടും അതിലൊക്കെയും മല
യ്ക്കിടയിലായിട്ടും പ്രിയപ്പെട്ടവനെ പറ്റിയിറക്കുക ശേഷം അദ്ദേഹം
അദ്ദേഹം അദ്ദേഹം സൂപ്പിറകളെ പറ്റി.

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

നില്ല. അയാൾ അതൊന്നും ചെയ്യാൻ പണിയെടുത്തുകൊണ്ടു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഭീഷികയുടെ മുമ്പിൽ വെച്ച് അവർ അറിയാതെ എന്തെങ്കിലും ഒന്നിനെ ഗോപനം ചെയ്യണമെന്നുള്ളതു തുലോം ഒപ്പായം അന്നുതായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഭീഷികയുടെ സാമീപ്യ മില്ലാത്ത സ്ഥലത്തിൽ ഉള്ള ഒരു ഭീഷി.പ്രമയ്യയെ സ്വീകരിക്കാൻ അയാൾ അത്ഭുതം അനുസരിച്ചു.

11

സമ്പ്രിയൻ ആൻ മി. ഗോലായിൽ നിന്നായി ഒരു മഹാ പരവും എഴുതിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ പരവം പാടാമിന്റെ കല്പനപ്രകാരം എഴുതി ഉണ്ടാവുന്നതാണ്. ഇതിന്റെ പാതി കഴിയുന്ന വേഗത്തിൽ മുട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നതിന്റെ അയാളുടെ വിചാരം, അതിൽ പണിയെ ചെയ്യാൻ ശയമി അപകടം ഉണ്ടാകുമെന്നു കാലത്തോളം തുടന്നു നില്ക്കുമെന്നുള്ള ചിന്ത ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അയാൾക്കു സാമാന്യത്തിലധികമുണ്ടായിരുന്നു. നല്ല ഗണനയായ ഒരു തുക കിരൂപത്തിന് വിധയമായിക്കൊണ്ടാകുമെന്ന് ഏകദിനമായിരുന്നു അത്ര. ആ തുക വാങ്ങി ഭീഷികയ്ക്ക് കൊടുക്കുന്നതായാൽ രണ്ടൻ മരണാനിരഭംഗം, താൻ പരവം വാങ്ങുക കഴിഞ്ഞുവെന്ന് ശക്തമായിത്തീരുന്നതാണ്. അവർക്കു പിന്നെ ഒരിക്കലും വിട്ടക്കൊണ്ടു ഭയപ്പെടേണ്ടി വരുന്നല്ല. പക്ഷെ, ഭയം ഏതാണു് തികക്കു മനക്കൊണ്ടുതാളെല്ലാ വരുന്നതു്, പല വിധത്തിൽ രണ്ടൻ പണിക്കൊണ്ടുവന്ന ഭയങ്ങളായ ഭീഷികയുടെ ഭയം സമ്പ്രിയൻ കവിനായ വ്യക്തമാക്കുകി തന്നെ നിശ്ചയിച്ചു. അയാളുടെ കണ്ണുപാടുകൾ മറ്റൊരാൾ തന്നെ താക്കത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഒരു പക്ഷെ രണ്ടൻ ആസന്നമരണാവസ്ഥയെ മുൻകൂട്ടി രണ്ടൻ പണിയെ അറിയിക്കുകയാണ് നല്ലതെന്ന് അയാൾക്കു തോന്നിയിരുന്നില്ല, ഒന്നതില്ലെങ്കിൽ, അവർ കരുതലോടുകൂടി മുൻകൂട്ടി തയ്യാറായിരിക്കുകയെങ്കിലും ചെയ്തയില്ലാമോ? എന്നാൽ ഭീഷികയോടൊന്നു കഴിയുന്നതും അയാൾക്കു വിചാര വ്യക്തമായ അറിയിക്കുന്നതിനുള്ള മതി കൂടുകി വരികയാണെന്നു് ക. സമസ്തകമോഹ്യയെന്നു തന്റെ പ്രിയതമ അറിയാത്തതായ അറിയാതെത്തന്നെ എഴുതിക്കു സഹിക്കാം.

[illegible][illegible]

கனம் கருமாறி குறுகு சிறிந்து: “தேவிகளே, நிரந்தரமாகத் து
ரிசெய்வதை” என்று சொல்கிறது — கருமத்தைப் பற்றி அந்
தொடரில் எப்போது உபயோகிக்கப்பட்டிருக்கிறது என்பது மட்டும்தான்
என்ற விவாதமாகும். ஆனால்

[illegible]

ആസ്തി വലുതും മറ്റും വന്ന് വെള്ളപ്പിണ കെട്ടുന്ന കിടന്ന ചുളിയത്തോളം സമകേരളം നല്ലതായിത്തീർന്നുവെന്നു അനവധി കണക്കുകൾ ഉണ്ടെന്നു വാദിക്കപ്പെട്ടെങ്കിലും അവർ ഏതൊക്കെ താമസിക്കാമെന്നു ചോദിച്ചാൽ ഇവിടെ കയറുന്നതു നല്ലതെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർക്കു മാത്രമേ ഇവിടെ താമസിക്കാമെന്നു പറയാം. ഇവിടെ താമസിക്കാൻ കഴിയാത്തവർക്കു നന്നായിട്ട് നല്ലതായതായതെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർക്കു മാത്രമേ ഇവിടെ താമസിക്കാമെന്നു പറയാം. ഇവിടെ താമസിക്കാൻ കഴിയാത്തവർക്കു നന്നായിട്ട് നല്ലതായതായതെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർക്കു മാത്രമേ ഇവിടെ താമസിക്കാമെന്നു പറയാം.

[illegible]

മാഗി അകത്തേയ്ക്കുകയാണ് ഉണ്ടായത്. അമ്മിനിമുക്കം കൈ
യിലെടുത്ത് വായിൽക്കുരുമ്പി നില്ക്കുന്ന ചിലർ മിന്നൽപോലെ
താൽ വന്ന കോലത്താൽ താൽ വായിൽ കൈയ്ക്ക് എണ്ണ
നീരുണ് അന്നിന്റെ ശക്തികൾ ഉണ്ടായി. - എ, താന്നി കായി
പോലെ അവിടെ നില്ക്കുന്നത് താന്നി നന്നായപോകാൻ പാ
രയില്ല. മാഗിമുക്കം കൈയ്ക്ക് ചിലർ വെടിയിടാൻ താൻ

നെ പറഞ്ഞു:—“ഞാൻ പിന്നെ കൊല്ലാൻ ചെന്നെത്തിട്ട്; അപ്പോൾ ഏതൊരാളെങ്കിലും മുറിയിൽ വിളക്കു കൊളുത്തി വെണ്ണുവാക്കയാ എന്ന് അറിയാൻ കാര്യത്തിൽക്കുകയാചിരുന്നു—ഇതട്ടു കലശലായിരിക്കുമോ?”

ഭൂട്ടന്മാർ ആ ശ്രമത്തിലധികമുണ്ടെങ്കിലും ആ മുറി അടിച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വിളക്കു കൊളുത്തിവെണ്ണുവാൻ മറ്റൊരു ഭീഷികാരോന്നാമത് എടുപ്പിച്ചെന്നത് അത് ആ വാതിലിലൂടെ കയറുന്ന മനുഷ്യരെപ്പോലെയാണെന്നു ഗ്രഹനാചികയായി ആ സ്വന്തത്തിൽ പ്രബോധിച്ചു. അതേ അർത്ഥം ആ ഭൂട്ടന്മാർ പരിശോധിച്ചു. പ്രിയമായും പിന്നീടുള്ളതും. അവർ, ഭൂട്ടന്മാർ അറിഞ്ഞു. വിട്ടാൽപോലും അന്വയിക്കപ്പെട്ടു. വിട്ടുപോയ വെളിച്ചത്തോടു സ്വപ്നവിളക്കു കൊളുത്തിവെച്ചു സ്വപ്നനഗ്നിയെക്കൊണ്ട് പല പല വസ്തുക്കളും പൂജാ അർപ്പിച്ചു നിൽക്കുക പെട്ടെന്നായിരുന്നു.

ഭീഷിക, ഭാഗ്യമുള്ള ഒരു കരയിൽ നിന്ന് കയറുന്ന വിളക്കു വാങ്ങിയിട്ട് ബലഹീന ഭൂട്ടന്മാരിൽ നിന്നു കയറിയെടുത്തു. നല്ല കൊല്ലം. സ്വപ്നനഗ്നിയുടെ അന്വയിക്കുന്നതായ പെരുമാറ്റം കണ്ട് അന്വയം ഭാഗ്യ അർപ്പിക്കുന്നതായ പെരുപ്പം നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

ഭീഷികയുടെ വാതിൽ അടച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഭീഷിക കറുപ്പുനേരം, അകത്തുള്ള കരകൾ മടിപ്പുകൊണ്ട് വിളക്കുമായി പുറത്തുവന്നു നിന്നു. മതിയായ പ്രതികരണമില്ലെന്നു തോന്നി. അപ്പോൾ അന്വയം കയറിക്കൊണ്ടു നിന്നാൽ അന്വയം പെട്ടെന്നു വാതിൽ മറിയ്ക്കുന്നത് വിളക്കുകൊണ്ട് അകത്തുള്ള കരകൾ.

സുപ്രിയൻ അപ്പോൾ അകത്തുണ്ടായിരുന്നില്ല. സുപ്രിയൻ ഇങ്ങനെ മോശി ചെയ്യുന്ന സ്വഭാവത്തോടു കിട്ടുന്നതായ അന്വയം കയറുന്നതായ ഒരു സ്വപ്നം ഭീഷികയുടെ ദൃഷ്ടിക്കുള്ള ആകർഷണമായി. സിന്ധുക്കളായി കൊണ്ട് പെട്ടെന്നായി പൊതിഞ്ഞിട്ടുള്ള ആ സ്വപ്നം ഏതെങ്കിലും അന്വയം അഴിച്ചു നോക്കി.

അതേ അന്വയം മോശത്തിൽ അടിക്കൊട്ടു മുടിവരെ കയറി നൽ പാഞ്ഞു കയറുന്നു. കരകൾക്കിടയിലായ ഒരു അന്വയം അന്വയം കിട്ടുന്നതായ ഭീഷികയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടത്.

[illegible]

അതിൽ പ്രശസ്തി
 യുദ്ധങ്ങൾ നടത്തി
 നിന്നു വിട്ടു ചിത്രങ്ങൾ
 ഒരു ഉറപ്പു തൊഴിലായ
 കൂടി ബഹുമാനം
 ഒരു ജീവിതം കൈ
 ബാധിക്കുകയും
 പൂർണ്ണമായി
 ഈ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച്
 ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനുള്ള
 പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച്
 അതിൽ പ്രശസ്തി

ഭീവിക പെടുത്തു മിത്രവടമെ ഈ വലിച്ചെടുക്കേണ്ടതല്ല. സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളിൽ നിന്ന് അശ്വിമലംകളെ അല്ല, ധാരാളം ചെലിയുടമയി. ഇങ്ങനെയൊരു രാജ്യത്തിന്റേതിനേ അറിയാത്തതും പെറ്റൊരു യാ.ചക്രിയായിത്തീർന്നിടത്തേ, എന്തിന്, ജനങ്ങൾ അപരമം മറ്റൊരു ചി.എന്ന പാശ്ചാത്യരും ചെലിയും.

അതുകൊണ്ട് വാഗ്ദാനം നടന്നിട്ടും ഇക്കാര്യം കൈമാറ്റം ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനാൽ സർക്കാർ വാഗ്ദാനം ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി സർക്കാർ വാഗ്ദാനം ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇതിനായി സർക്കാർ വാഗ്ദാനം ചെയ്ത കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തീരുമാനമെടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

[illegible]

എന്നു വന്നു ചിത്തം എഴുപ്പത്തിൽ മറിച്ചു കറിയുന്ന അമ്മി ആലോചിക്കുന്നു. അവൾ പറയുകയാണ് — “പിന്നെയും ഇക്കാര്യം എന്റെ നാൾക്ക് എടുത്തു കൂടണം, കേട്ടാൽ ഇരുമാറിയിട്ടുള്ള ചൊരിയായ പണം കൊണ്ടല്ല” എന്നു വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ “പണം” എന്ന വാക്ക് “പണം” എന്നാൽ “പണം” എന്നാണ്. എന്തിന്റെ അറിവ്? പണം കിട്ടുകയാണ്, അതിനാൽ നിന്റെ ഉപേക്ഷിച്ച് കൈമാറ്റം എന്താണ്? നീ കരുതുന്നത്? ശരിയായ പണം കൈമാറ്റം എന്താണ്? എങ്കിൽ, അത് നല്ല പണം കൈമാറ്റം കരുതുന്നതിനെ ഇതിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു നൽകുന്നതെന്തിനെ?”

3. അനവധി മുറിയ്ക്കുകയെന്നത് കടന്നു. അവിടെ ഒരു വി
 ഉക്കു കുത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അനവധി, ഹൃദയമന്ത മന്തിത്തുറന്നു
 കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഏതോ ഒരു മൂലാമയ അനുപത്തിന്റെ മി
 ത്തയാൽ വിറക്കുകയുള്ളൂ. പരവിസ്മയങ്ങളോടുകൂടിയാണ് മ
 റിയിൽ ഉപയോഗിച്ചത്

സുപ്രിയർ ഹിമവുമായാണ് കിടന്നുറങ്ങിയിരുന്ന. അ
യാളുടെ അരികത്തു രണ്ടു കുറ്റിയേലമുളെ വിട്ടുപടയും കിട
ക്കുന്നുണ്ട്. അപഹൃതശിശു മരണവ്യവസ്ഥിതയുടെ ചുറ്റികൾ വേര
ലെ കീറികളുടെ നേതൃത്വം ലഭിച്ചു. പശ്ചാത്യ. നാശന
ശക്തികൾ വക്കത്തു നിന്ന് അ. ര. ന്നു. മ. നോം കഴി ചുരുട്ടി.

ജയറനകമായ ഏറ്റവും വലിയ കൂടേണ അമ്പലമുക്ക് ഏറ്റേത്തിൽ തുറവയ്ക്കുകയും ചെയ്ത എന്തെങ്കിലും ഒരു നീക്കം ചെയ്ത മിഷൻ സ്ഥാനം ആയുധം കൊണ്ടുവന്ന അമ്പലം എഴുതിയ നിഷ്കാരം നിശ്ചയിച്ചു. അതുകൊണ്ട് നിഷ്കാരം കൊണ്ട്, മുറിയിൽ നിന്ന പുറത്തേക്ക് കടന്നു. സൂര്യന്റെയും ചന്ദ്രന്റെയും മുമ്പാകെ നിൽക്കുകയും ചെയ്ത നിഷ്കാരമായി വന്നിരിക്കുന്നത് വെങ്കലം, അമ്പലമുക്ക് കൊണ്ടുവന്ന അമ്പലം അമ്പലം കൊണ്ടുവന്ന കിരീടം ഉണ്ടാകും? തന്നെക്കൂടി ഏറ്റേത്തിൽ തുറവയ്ക്കുകയും ചെയ്ത ജയറനക മൂലകിരീടം കൊണ്ടുവന്നതാണ്. ഇതുകൊണ്ട് കാര്യങ്ങൾക്കിടയിൽ വെങ്കലം കൊണ്ടുവന്ന കാര്യത്തിൽ അമ്പലമുക്ക് നിൽക്കുകയും ചെയ്യും.

ഭീഷിക നിർദ്ദേശമായിരുന്ന ആ ഭരണം വിട്ടു പുറത്തുള്ള
പ്രവാചകൻ കൊടുമ്പിരിയെടുത്തപ്പോഴാണ് കോറിയനും വക്തവു
യ്ക്കും അവർക്കും രാഷ്ട്രീയയുടെ അന്ധകാരമായ അന്ധകാരത്തിൽ
അന്ധതയായിത്തീർന്നത്.

പ്രമുഖപ്പെടുത്തുകയും രാജ്യ മാനന്തര ക്ലേശി നിന്നിരുന്ന ഒരു ഉരുപ്പടി കണ്ടെന്ന് അറിയാത്തവരും ചുരുങ്ങപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ഭക്ഷണം നഷ്ടം. അതിന്റെ വശഗോഷ്ടവും അംഗിയും രീതി നശിപ്പിച്ചു. അതിന്റെ കാരണം മനുഷ്യന്റെ കൈകൾക്ക് പൊട്ടി വെള്ളം.

നിന്നു ചിത്തപ്പെടുകയാൽ അവന്റെയെന്തുസമരം പ്രവർത്തിച്ചതെന്താണത്? പിന്നെ ഭീതികളെ ഭീതി എങ്ങിനെ തടഞ്ഞു നിൽക്കും?

ഇപ്പോൾ അവൾ ഗൃഹമുണ്ടു ചാർപ്രദേശത്തെത്തിയിരിക്കുന്നു. അവളുടെ പാദങ്ങളിൽ നിന്നു മകനും പ്രവഹിച്ചിരുന്നു. വസ്ത്രം അവിടെയിടെ കീറിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഗൃഹത്തുകത്തു നിന്നു പുറപ്പെട്ടു കിടന്നപ്പോൾ അവളുടെ കൈകൾ വീണപ്പോലെ അവളുടെ ചിത്തമിടയ്ക്കു വെളിച്ചം. അകത്തു ഒരു മുലയിൽ ചീക്കുന്നതെന്തെന്നും അവിടെയിടെ ഇരുട്ടു വീശിയിരിക്കുന്നു. അവൾക്ക് അവിടെയാണെന്നും കാണാൻ സാധിച്ചില്ല. അപ്പോഴുള്ളതായ അസംസ്കൃത സ്വരപാത്രം അവൾ മറന്നു കൂടിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അവൾക്കു തോന്നി.

എന്നാൽ ഭീതികളെപ്പറ്റിയോ പിന്നാക്കം തിരിഞ്ഞു നോക്കുകയോ ഉണ്ടായില്ല. അവൾ മനോഹരമായി മുന്നിൽ, ഇന്ദ്രലയമുണ്ടു മുഖം കിടന്നു കളിമിടുന്നതിനാൽ, അവളുടെ ഇടത്തു നടുത്തമ്പിഴ ശക്തിയും ഗാഢവും വർദ്ധിച്ചു. അവൾ ഗൃഹമുണ്ടു ഉള്ളിലേയ്ക്കു കാടികടന്നുകഴിഞ്ഞു.

പെട്ടെന്ന് അന്യോന്യം ഒരു ശബ്ദം പുറപ്പെട്ടു. 'അല്ലയോ ബ്രഹ്മ! നിനക്കെന്തു വേണം?'

ഭീതികളെ നാലുപാടും നോക്കിത്തുടങ്ങി. ജഡിക്കുന്ന അഗ്നിയുടെ മുമ്പിൽ കനത്ത - കടമെന്ന കരുത്തു കിടന്നു മറച്ചു നിൽക്കുന്നു. അവിടെയിടെ ഒരു ചെത്തിപ്പൊരികൾ വരുന്ന പാടും വിടരുന്നുണ്ട്. അഗ്നിജ്വാലയുടെ നടുവിൽ ഒരാൾ നിൽക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവളുടെ നെറ്റിയിൽ ആ അഗ്നിജ്വാലയേക്കാളും അജ്ഞാതനായിട്ടുള്ളതാണ് കാണപ്പെട്ടത്. അന്ധകാരപ്പെട്ടതാളുടെ വെണ്മയായ കാര്യകാരണങ്ങൾ ആ ആളെന്ന് എപ്പോഴെങ്കിലും ഭീതികളെ മനസ്സിലാക്കി. 'എന്താണത്, ബ്രഹ്മ! നിനക്കു വേണ്ടത്?' എന്നുള്ള മുഖത്തെ ചോദ്യം വീണ്ടും പുറപ്പെട്ടു.

ഭീതികളെ തൊണ്ട കൂസലും കൂടാതെ മറുപടി പറഞ്ഞു:—

"എന്റെ ഭീതികളിൽ ഞാൻ വളരെ സാക്ഷാത്തായും പ്രിയതമയായും വെട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന വസ്തു ഇപ്പോൾ എനിക്ക്

[illegible]

ഗ്രാമ.നിവാസികൾ സജ്ജരും നിദ്രാശരണരായിട്ടുണ്ടെന്നു
 തീപക വെട്ടായത അനുഭവപ്പെടുന്നു. തീക്കര ചരക്കുകൾ നശിപ്പിച്ചു.
 തണുത്ത സമുദ്ര കിരളുകൾ ഉദ്വീകൃതമായിത്തീർന്നു.
 വരൾഷ് അഗ്രസ്ഥികൾ പരിശുദ്ധരും തണുത്ത അമ്പലങ്ങളുടെ
 തലയിലെടുത്തുകൊണ്ടുപോയി. പക്ഷെ പക്ഷികൾ കരയുന്നതും
 നെരയെപ്പോലെയും സൂക്ഷ്മങ്ങളെക്കുറിച്ചു കേൾക്കാൻ പറ്റാത്ത വിധത്തിൽ
 നന്നായിത്തന്നെ പാലാശിനുള്ള പൊങ്ങയെപ്പോലെയായിത്തീർന്നു.
 നിങ്ങളിൽ കടന്നു വീഴുകയും ചെയ്തു. നിങ്ങളുടെ കൈകൾ
 കൈ മുഖം കളിർ നിവാരണമുണ്ടാകട്ടെ. എന്തൊരു പക്ഷെപ്പോലെയോ
 കാണ്മപ്പെട്ടു. ചെറുത്തു നിൽക്കിപ്പോയി വരികയും ചെയ്തു.
 തണുത്ത മുഖം വാസ്തവത്തിൽ തണുത്തതല്ല. മനസ്സിന്റെ നാലോ

[illegible]

എന്നാൽ അപ്പോൾ സംഭവിച്ചത് എന്താണ്? സൂപ്പി യൻ വിശ്വാസമോടോടൊന്നും കൂടിയിരുന്ന ഒരു ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചുകൊണ്ട് മുഖം തിരിച്ചു കളഞ്ഞു. ഭീഷിക നിറയുന്ന കൈകൾ നീടി അന്താചിന്റെ വശംകെട്ടു ദേവദത്ത അമ്മ വാൻ തുടങ്ങി. നായാടാ വിശ്വാസമോടൊന്നിൽ ബലേന അവളുടെ കൈകളിൽ മാന്ത്രിക ഇഷ്ടിനെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഗർഭിണിയില്ല. "ഓ, എന്റെ മുഖം നിന്നു കടന്നു പോയി എന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ മൂല അന്താചി അന്താചിയിലും, പ്രേമം പോലെ നീ മുറിച്ചുപിടിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുക!" അന്താചി പറഞ്ഞു പോയി. ഭീഷിക, എന്റെ പ്രാണമെല്ലാം ഭീഷിക! എന്റെ അടുത്തു വരണം! ഇപ്പോൾ കിട്ടി, ഒരു വഴിയെ! നിന്നോടു മാപ്പു കോരിക്കുന്നതിനായി എനിക്കിനി സമ്മതിച്ചു പ്രിയേ! നിന്റെ ആ കാര്യം മുഖം അൻ കരിയർക്കൂടി ഒരു നോക്കു കാണട്ടെ!

സൂപ്പിയൻ ഇത്രയും പറഞ്ഞ് അടുത്തു ചെന്നു. ഭീഷിക പ്രിയതമനേ കൈകൊണ്ട് അമ്മയിട്ട് ത്രാസത്തിന്റെ രൂപം പുറം പിന്തുടർന്നു അവളുടെ നയനങ്ങളിൽ നിന്ന് അത്രയും ധാരാളമായി ഒഴുകി. "എന്നാൽ നിന്നെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും മനസ്സിലായില്ലേ? അൻ ഭീഷികയാണോ. അവിടത്തെ പ്രിയപ്പെട്ട ഭീഷികയാണോ?"

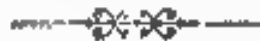
സൂപ്പിയൻ, അപ്പോൾ മാത്രം ചെറുപ്പമുള്ള ശക്തിയോടുകൂടി ഭീഷികയുടെ ആശ്വാസത്തിൽ നിന്ന് ചെറുപ്പം ചെറുപ്പം വെള്ളം അപ്പോഴും അപ്പോഴും ശക്തിയോടെ പറഞ്ഞു. "ഓ, അന്താചി! തൊടാതെ മാറിപ്പോയിരിക്കാം! എന്താ എനിക്കു നിന്നെ കണ്ടാൽ അറിയാൻ സാധിക്കുകയുണ്ട്? നീ കയ്യിലോ? നീ ഇത്രയും വലുതാണ്? പോ, എന്റെ കയ്യിൽ മുഖം നിന്നു കാണരുത്. ഭീഷിക, പ്രിയേ! എന്റെ അടുത്തു വരു. . . . ."

അതേ, ഭീഷിക എന്ന ഗുഹയുടെ ഉച്ചിയിലേക്കാണ് സൂപ്പിയൻ അൻ അടുത്തുവന്നപ്പോൾ വെളിച്ചം

ഭീഷിക ഉത്തരം മുറിച്ചുകൊണ്ട്, അവിടെ നിന്നു ഏതാനും പറഞ്ഞു. പോകാം! നീ മുറിച്ചുവെട്ടിയ തൂക്കിയിട്ട

ന വലിയ കണ്ണാടിയിൽ അവളുടെ കണ്ണുകൾ പതിച്ചു. ന
ന്റെ സ്വരൂപം പ്രതിഫലിച്ച ആ കണ്ണാടിയിൽ അവൾ നയ
നമോഹനമായ ഇന്ദ്രദിപയുടെ രൂപം പ്രകാശിച്ചു കണ്ടു.

ഉമ

അഥവാ

ഇ.പ.താനോമ്മി.കരണം.

— — —

[

നോര ഇനിയും നല്ലവണ്ണം പലന്നിട്ടില്ല. മകുവാളത്തിന്റെ
പൂവ്വഭാഗം മാണിരുകലന കാണപ്പെട്ടു. ശേഷമാന്റെ ഭവന
ത്തിന്റെ പിന്നവശത്തുള്ള വാതിൽ പൊട്ടത്തു തുറന്നു. വഴിയെ വ
ക്കാളിയായ ഒരു യുവതി, ദുരഗം മുഴുവനുമായ പട്ടവിന്യാസത്തോ
ടുകൂടി പുറത്തേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടു. അവൾ വീട്ടിനരികിലുള്ള പുഴയു
ടെ കടലിലേയ്ക്കുള്ള റോഡിലേയ്ക്കുനിന്നിട്ടിട്ടു ആ തെളിയാത്ത വെളി
പ്പത്തിൽ, അവളുടെ വിശദവാംഗിതമായ വെളുത്ത പന്ത്രയും നീ
ണ്ടിത്തന്ന നിബരീസമായ കണ്വർഷാരവും അല്ലാതെ, മുഖമാ
സ്വരൂപമേ വ്യക്തമായി ദൃശ്യമായിരുന്നില്ല.

പുഴയിലെ കളിക്കടവ് അപ്പൊഴും ഏകാന്തമായിരിക്കുന്ന
തെയ്യുള്ള ആ യുവാവിനോ കടലിലിറങ്ങി കാലുകൾ വെള്ളത്തിൽ
മുട്ടത്തക്കവണ്ണം കപ്പിയിരുന്ന് ഇരിക്കുവാൻ. അവളുടെ ശോക
പൂർണ്ണമായ വിചാരധാരയെ വിശദീകരിക്കുന്നതിന്നു യാതൊരു ശബ്ദ
വും അവിടെയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉമ—അതാണവൾക്കു പേര്—
ഗ്രാമനിവാസികളായ വാഗ്മണ പ്രമാണികളിൽ ഓളായ ശേഷ
മകന്റെ ഏകപുത്രിയാണു്, അവൾക്കു വെളുത്തവസ്ത്ര പ്രായമാനു
പ്പോൾ അമ്പതുവയസ്സുചെന്ന ഒരു വൃദ്ധാബ്രാഹ്മണനായി വിവാ
ഹം ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെട്ടു. വിവാഹം നടന്ന വർഷത്തിൽത്തന്നെ
അവൾ വിധവയായിത്തീർന്നു. അതിനുശേഷം അവളുടെ നിവാ
സം പിതൃഗൃഹത്തിൽക്കേരുന്നതാണു്

കണ്ടമാത്രയിൽ അവന്റെ വക്ത്രഗന്ധത്തിൽനിന്ന് ഉപ്പുത്തിൽ കിറ പൗഷശബ്ദങ്ങൾ ഉളളിപ്പു—“ഇത് എന്താ നീ കാലത്തു കട്ടിക്കുളി കളിക്കയാണു? ഓപ്പ് എത്രത്തോളമായി?”

ഉമ നാടിതി എന്ന് പറഞ്ഞു, ശോകാകലമായ മുഖഭാവത്തോടെ, “അമ്മ! ഞാൻ നോക്കുക വെച്ചു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതി അമ്മ അറച്ചതു കിടന്ന തിളയ്ക്കുന്നു. ഇതാ ഞാനിപ്പോഴാണ്ട് പുറത്തേയ്ക്കു പോന്നു” എന്ന പാശവിട്ട് അം കളയിലേയ്ക്കു തന്നെ പോയി.

ആ സ്ത്രീ തന്റെ ശയന ഗ്രാമത്തിലേയ്ക്കു തിരിച്ചു. അവൾ ശുഭദശകർമ്മങ്ങൾക്കു നാലു മണി ഉമയുടെ മാതാവ് മകൾ വിധവയായിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുമാണുപരിചരിക്കുന്ന തന്നെ പരമലോക പ്രാപ്തയായി. ആ വിധവയുദ്ധിപ്പുകയുടെ സഹജജ്ഞാണെന്നു കേൾക്കുന്ന അന്യവസ്ത്രമായി വന്നതിനാൽ ശുഭദാന്റെ അന്തർ ഉച്ചമെ വന്നിപ്പുകയുടെ മരണത്തിന് ശേഷം അവർ മൃതകാലനായ നോക്കുന്നതിന്റെ മൂലം മകളെ വിധവയായി. ആ സ്ത്രീ വന്ന് ഉമാമാതാവിന്റെ ചികിത്സ, അതാ കൂടിത്തന്ന വീട്ടവർക്കുണ്ടെന്നല്ലാതെ യാതൊരു ഉടയ്ക്കും കൈക്കൽക്കൊണ്ടിരുന്ന

ഒരു പെൺകുട്ടിയെ മരിപ്പിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരിക്കലും അനുവദിച്ചുകൂടാതെ ഒരു തൊഴിലുടനായ തിപ്പുണ്ടരിയോമ്പാൽ അവൾ ആത്മ അറിയാതെ നോക്കുവാനായി എൽപ്പെട്ടതുകൊണ്ടു നോക്കൽവായന പക്ഷേ പിപ്പുണ്ടരിയോമ്പോടുള്ളിൽ ബഹുലങ്ങളായ നീ ചവി ചവിപ്പുകയുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല. വിധവയായ അമ്മയുടെ യുദ്ധിപ്പുകയുടെ ഏതെങ്കിലും അനുഭവം ഉൾക്കൊണ്ടുപോന്നു അവൾ വിധവ മാത്രമേ അറിയുവാൻ കഴികൂള്ളൂ. ഉമ്മാപ്പുറത്തിൽപ്പെട്ട പെൺകുട്ടിയെ അമ്മയുടെ നന്നിപ്പുകയായ മരണോത്സവിൽ നിർത്തുകയല്ലാതെ മരണോത്സവം വഴിച്ചുമാറ്റി. ഇതിങ്ങനെ നിൽക്കട്ടെ.

പെൺകുട്ടിയുടെ മരിപ്പിപ്പിക്കുന്നതിന് ഇതിന്നു പൂർണ്ണ നന്മയുള്ളിൽ നിന്നൊഴുകുന്ന പെൺകുട്ടിയെ അമ്മയെ ഉമയായി ഉമയായ അവളുടെ ആ വെറും നിമിത്തമില്ലാതെ സഹജം ഉമാമാതാ

കുറേ മരണമുണ്ട് ഇതുവരെയും പതിച്ചതി അവരും ചെറിയതായും കൂടെ നാശമുണ്ടായിരിക്കട്ടെയെന്നും ആ വാക്കുകൾ കേട്ടവരെന്നുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ എട്ടുകൊല്ലം മുഴുവനും പരിചയിച്ചിട്ടും അവയുടെ മുമ്പ് അവരും സന്ധ്യമായി വെച്ചിട്ടില്ല.

അടുക്കളയിലേ ചുട്ടേറു പുഷ്പങ്ങൾ കക്കുന്നതിൽ വാഴിത്തുടങ്ങി. എന്നാൽ ഉമിയുടെ ബാഷ്പം പാനിറത്ത നായനക്കൾ അവയെ കാണുന്നതായില്ല. സ്വന്തം ആളുകളിൽ നിന്നൊക്കുന്ന ചുട്ടിനായ് തുലോം വാഴിക്കളയും വിചാരമായിട്ടുള്ള ആ യുവതി അതേ അവസ്ഥയെ പ്രാപിച്ച ആ ഊലലളിതക്കാളായ പുഷ്പങ്ങളുടെ ഒരു സഹോദരിയാണെന്നു അപ്പോൾ അവളെപ്പറ്റി ആക്കം തോന്നുകയുണ്ടു്.

ഗ്രാമനായികയുടെ വിളികേട്ട് വീണ്ടും ഉമി അടുക്കളയിൽ നിന്ന പുറത്തുവന്നു. ഇരുമ്പണ അവരും ശകാരമുണ്ടായില്ല. “പ്രാമതെ ഓരും കൂടെ അവിടെയുണ്ടാകും” എന്നു ചെറിയമ്മയുടെ ആജ്ഞയെ അവൾ ഒരു മിമിക്രസാദകാണിക്കാൻ വിളിച്ച് അടുക്കളയിലേയ്ക്കുതന്നെ തിരിച്ചു.

മുതുകെട്ടു പുസ്തകവും കക്കുന്നതിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് വളരെ ബാലപ്പാടോളം വിഷ്ണു അവിയുടെ ആഗതനായി. അവൻ സ്ഥലം ഒരു പ്രകൃതി വായിക്കുന്ന ഒരു വിദ്യാത്മിയാണു് കട്ടി പുസ്തകങ്ങളെ നിലത്തിട്ടുവെച്ച് “ചെട്ടത്തി! എന്നിങ്ങിപ്പോൾ അന്നു വേണ്ടതാണു്. അമ്മയുടെ പുതിയ മാസ്റ്റർ വരുന്നുണ്ടു് അതുകൊണ്ടുനിക്കീൻ പതിവ് തന്നെത്തന്നെ ചേരുകയെങ്കിലും കുന്നു” എന്നു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

ഉമി അവനെ പരിചരിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അവൾ പറഞ്ഞു:—“അപ്പോൾ, നിനക്കീൻ നോക്കരുതെങ്കിലും അപ്പോഴു് കൂട്ടാൻ ഒന്നും കാലമായിട്ടില്ലല്ലോ. ആരെ, ഒരു പുതിയ മാസ്റ്റർ വന്നിട്ടുണ്ടോ? അദ്ദേഹം എപ്പോഴു വന്നു?”

വിഷ്ണു ആ ചുട്ടേലാൾ വാഴിൽ നിറച്ചുകൊണ്ടു് ഒരു പുസ്തകസന്ദേശം കൂടി ചേർത്തതായെന്നു കിട്ടി ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു:—“അപ്പോഴു് ചെട്ടത്തി ചാലാട്ടി അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നോ? അദ്ദേഹം ഇന്നാണു വന്നു്. അദ്ദേഹം നമ്മുടെ വീട്ടിലാണെന്നല്ലാ അമ്മസി

പ്ലാൻ പദ്ധതികൾക്ക് അടുത്ത നാളുകളെ സെമിൻഡാക്കളെ ഒരു ശിപാശിപ്പത്തുക്കൊണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. " കുട്ടി പ്രളിയിൽ പോകുവാൻ ഉള്ള ത്യാക്കത്തോടെ ആ മുഴുവൻ ബോധം പോന്ന വാരി ഉള്ളതാണി. പുതുതായി വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റം ഒരു അടുത്ത അതിർ അറിവിനെയും സാമൂഹ്യത്തെയും പ്രകടനം ചെയ്തു സകല സമര പാരികളേക്കുളും നേരെ വിടയിക്കാൻ ആ കാര്യത്തെ അവർ എങ്ങനെ നാളെപ്പറ്റത്തു?

കുറേ കഴിവുള്ളവരും ശാസ്ത്ര മേഖല ഒരു പുതിയ അധിമി യോടുകൂടി ഉറപ്പായ ഫലം കൈവന്നതായി അകാലം മുമ്പുള്ള വന്ദ. ഉമനാഥൻ അവക്കു കേരളം വിദ്യാഭിരുഷ്ടം അത്ത് ഗ്രന്ഥനാഥിക ഗ്രന്ഥനാഥികളിൽ ഏറ്റവും പതിവ് വന്നു കണ്ടുവരുന്നി ല്ല അധികാര പുതിയ അധിമിയെ ഒരു ഏതെങ്കിലും മേഖല ക്ക് നിമിഷപോലും അധിമിയെ പ്രായം ഇതാ. പത്തായിൽ ഒട്ടം ക വിജയിട്ടില്ല. അതാകകൾ മൂന്നു മേഖല ഗുണമേന്മയെ അധിമി യാകകൾ വിധത്തിലും സാമൂഹികമായിട്ടും

[illegible]

പ്രബന്ധം പലതരത്തിലും ഉള്ളവയുണ്ടെന്നും വലിയ കലാപ്രവർത്തികളെ അംഗീകാരം വിശേഷമായി കൈവരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ വിശേഷമായതായാലും, പ്രചാരത്തിലായതായാലും സാമ്പത്തികമായിട്ടുള്ള പ്രതിഫലത്തിനായി പ്രിയപ്പെട്ട വാങ്ങാൻ ചെയ്തവർ പലതിലുള്ളവർക്ക് ഉണ്ടാകാം. അത്തരം അവസ്ഥ

സൂര്യൻ തെങ്ങിപ്പൂവ് ഉണ്ടായി. അമ്മാമന്റെ തൊഴുതിനേൽ വിശ്വനാഥൻ ജോലി കിട്ടി. അയാൾ തന്റെ ജോലിനാഥനെ യും പറഞ്ഞു.

അമ്മാമൻ മരുമകനൊര അമ്മാത്തിനവേണ്ടി ഒരു പൂവും കൊണ്ടുവന്നിരുന്നു. ശേഷമൻ തന്റെ സിറകെത്തിയ ഒരു ജന്മിയുടെ പ്രീതിയെ പ്രശീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരുമയാണ്.

വിശ്വനാഥൻ തന്റെ പുതിയ പാർശ്വത്തോട് തുടങ്ങിയ വേഗത്തിൽ ഇണങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. അവിടെ വന്നതോ കൂടി അയാളുടെ ജീവിത ചരിത്രത്തിൽ വിചിത്രവും നവീനമായ ഒരു പ്രായം ആരംഭിച്ചു.

വിഷ്ണു തന്റെ പുതിയ അച്ഛനോട് എന്തും അടുത്തു പെരുമ്പി. ആ കുട്ടിയുടെ ബാല്യമാനത്തിനും പ്രസ്ഥിപ്പിന്നും ഒരുമയുണ്ടായിരുന്നു. ശേഷമൻ വിശ്വനാഥന്റെ കയ്യിൽ പ്രാത്യകം പ്രാപ്തമായിരുന്നു. വലിയ പ്രൗഢിയും ഗൗരവവും നൽകുന്ന ഗ്രാമനാദികളിൽ തന്റെ വീട്ടിലെ നിവാസിയോട് സംസാരിക്കുന്നതിലും മറ്റും തന്റെ അഭിപ്രായം കേൾക്കപ്പെട്ടു.

ഉത്തരവെട്ട, ആലുക്കാലത്തു് വിശ്വനാഥനോട് തീരെ ഉറപ്പായി വൃത്തിയായിരുന്നു. എന്നാൽ അയാൾ ഗ്രാമത്തിലെ സാധാരണ ചെറുപ്പക്കാരിൽ നിന്നു തീരെ വിലക്കുറവുണ്ടെന്നു കണ്ടതോടുകൂടി ക്രമേണ ആയാളിൽ ഉദയമായിത്തുടങ്ങിയ ആലോചന അന്യഥാ ദുർബ്ബലമായിത്തീർന്നു. അയാൾ ശക്തമായിട്ടു, വിശ്വനാഥൻ മറ്റൊരു ലോകത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന ആളാണെന്നു ആ അയാൾക്കു തോന്നിയതു് അയാൾ ഒരു യുവാവിനോടും അടുത്തു പരിചയിച്ചിട്ടില്ലെന്നിപ്പോൾ അയാൾ കേട്ടിട്ടും കണ്ടിട്ടും ഉള്ള അനേകം യുവാക്കന്മാരിൽ ഒരാളാക്കുമ്പോൾ തന്നെയുള്ള ബാല്യമാനമോ പ്രീതിയോ ജനിക്കുക ഉണ്ടായിട്ടില്ല. സിംഹാസന വലക്കുക, മുടി വെട്ടുവാൻ മിക്കിരിക്കുകയെന്നുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ കവിതയ്ക്ക് കരുതൽക്കേന്ദ്രമുള്ളതെന്നും, നാലുപേർക്കും നാനായിലും പലപ്പോഴായി പഠനത്തെക്കുറിച്ചു ആയി അവരിൽ ഒരാളെ ഏകിലും അവർ കണ്ടിട്ടില്ല. എന്നാൽ ഈ പുതിയ മനുഷ്യനാക

യാദാക്ഷ വേണി ആഹാരം നന്നാക്കിക്കൊടുക്കുന്നതിൽ പ്രകൃത ലാഭി അമ്പരക്കെട്ടു ചെയ്യാൻ കഴിയും? ചിരപനാഥൻ തന്റെ ശ്രമത്തെ അറിഞ്ഞു പ്രാണതെന്തോടെ അഭിനയിക്കുന്നു. ഒന്നരക്കുഴ് അപ്പടെ ഹൃദയത്തിന് തുലനം ആശ്വാസവും കൃതജ്ഞതയും ദളപാകി. കവിതാഭീതിയിലല്ലാതെ തന്നെ ആ വഷ് അന്യോന്യം റിഷ മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിച്ചു. 'കണാമണി' പിടിച്ച ഒരു സിനിമക്കുണ്ണിയിൽ ചെന്ന ചാടിതരി നാൽ ശാസ്ത്രമെന്ന തന്റെ വിപര്യയം പുതിയുടെ ജീവിതത്തിൽ വരിശാധിമാലാഭം സംസ്കരിച്ചവരോ സാധിക്കാതെയായി. വീട്ടിലുള്ള ചർച്ചയോടൊത്തു കേൾക്കുന്ന കഴിഞ്ഞാൽ ഓരോ ജോലിക്കുശേഷം പുറത്തു പോവുക പഴിപാടാണ്. ഇഹനായികയാണെന്നിൽ ഉള്ളകണ്ണും കഴിഞ്ഞാൽ ഉറങ്ങാനും പോകും.

ഉമി ഉല്ലാസമുള്ള വിശ്രമനായായ്, ദേഹ ദേഹിയിൽ ജനലിന്റെ അടുത്തായി പഴയ രാജാമണ പുഷ്പകവും മടിയിൽ മലർത്തിവെച്ചു കറേണറം മോതിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അവർ പ്രത്യേകം പല്ലു പ്രതിപത്തിയും ഉള്ളതുകൊണ്ടുപോ ആ പഴയ ഇതിഹാസ പുഷ്പകം നോക്കി അപരിചിതമാകുമ്പോൾ അവരുടെ സ്ഥിതിക്ക് ആ പുഷ്പകപ്പോഴെ കറേണറം സുഖമായിരുന്നില്ല. അവരുടെ മദ്യപനാലുള്ള പിടയം ഇങ്ങിനെയാണു കഴിഞ്ഞു കൂടിയിരുന്നതു്

ഒരു വിവരം വിളിച്ചു ഒരു പുതിയ നോവൽപ്പുസ്തകം കൊണ്ടുവന്നു. ഈശ്വരൻ തന്നിടായി കൊടുത്തയച്ചിട്ടുള്ളതാണ് അതെന്നല്ലെങ്കിൽ ഒരു വിചാരിച്ചതു് നോവൽ കൈയിൽ വന്നതൊഴുകി യാദാക്ഷ അന്യർക്കുണ്ടായില്ലാതെ ചെറിയ തയുടെ നിശിതമായ ശബ്ദത്തിനു മാത്രമേ അയാളെ നോവൽ വായനയിൽ നിന്നു വിട്ടു വിട്ടുപോകാൻ കഴിയാറുള്ളൂ.

ആ നോവൽപ്പുസ്തകം പിശനാഥൻ അവിടുന്നു അതാകരുതൻ പുസ്തകം അറന്നുപിടിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ വിഷ്ണു തന്റെ ചോട്ടത്തിനു വായില്ലാൻ ചെപ്പു അഭിനയിക്കയാണെന്നു പറഞ്ഞു. ആ പഴയ രാജാമണപുഷ്പകം ഉള്ളതുകൊണ്ടിതിൽ

നിന്ന പിണങ്ങിപ്പിരിഞ്ഞുപോയി. മിഷനറികളുടെ ഗുണമേന്മയിലുള്ള ബലാളിതനായ ഒരു പട്ടികൾ പരിവർത്തിത വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഏകദേശം അറിയാത്ത നിലയിൽ ൧൯൦൭ മുതൽ കൊണ്ടുവന്നു.

വിശ്വനാഥൻ സ്വരവേ മരു ശുശ്രൂഷിതനായിരുന്നുവെങ്കിലും ഐക്യന എത്തിയോരോ അനുജന്മാരോടായ വിധത്തിൽ തന്റെ വാചിസഭയിൽ ഒരു മാഷ്യൂലീവി ഉത്സാഹിക്കുന്നതുകൊണ്ട് തെന്തിലാക്കി പ്രതിഫലമായിട്ട് മലയാളികളോടായ ശക്തരെയും മെട്ടുകാട് ആ വീട്ടിലേ സ്കല ജോലികളും ചെയ്തുകൊടുത്തു സുരക്ഷിതനായ ഒരു യുവാവിൽ വിശ്വനാഥൻ വലിയായ സഹായം ജനിച്ചു തുടങ്ങി. ഇപ്പോൾ ആ യുവാവ് ആ വീട്ടിലേ ജോലിക്കുതന്നെയും ഗണിക്കപ്പെട്ടവരാണ് അതിനാൽ അയാളുടെ സ്ഥാനിയ്യത്തെ വീട്ടുകാർ ഒന്നിനും പ്രാപ്തസ്വമായിക്കരുത്തുന്നില്ല.

[illegible]

അറബി മുഖിൽ വെച്ച്, നിരീതങ്ങളായ വാക്കുക്കൾക്കും കൊണ്ട് ഉദാദേയരായും ചെറുപ്പം ഗുഹനായികളായ വിശ്വനാഥൻ വലിയ വിദ്യാഭ്യാസം നേടും മുൻപു അറബി കൊല്ലം താലൂക്കും അടുത്ത ദേശങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനല്ലാതെ, കനകമുഖിയും കുറുപ്പുന്നതിന്നു പറ്റുപുറമായിത്തീരുന്നവരല്ല എന്ന് ആവാദംകൾ ന്യായവും അറിയാമായിരുന്ന എന്താൽ ആ അന്യായവും കണ്ടു മിന്നിടാതെ അടങ്ങിയിരിപ്പാൻ ആവാദംകൾ സംവിധേയമായി. ഉദയകൾ നേരിട്ടുള്ള അറ. കമ്പലം സഹസ്രപതിയും ആഴ്ചകളിൽ മാറ്റിയുണ്ടാക്കിയതായി.

ಗೃಹ ಸಚಿವರು: ಶಾ.ಬಿ.ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ, 2001.11.24 ರಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು.

[illegible][illegible]

[illegible]

ഇതു മൂലം പത്താഴ്ച വിരമനാൾ അനുഭവിക്കുന്ന നടക്കുകയും, ഉൾ അഴിമതിയിൽ വീഴ്ചവെച്ചു തീർച്ചയ്ക്കു വിരമപത്രങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതായും ആ പത്ര മൂലം അദ്ധ്യക്ഷൻ അധികം നഷ്ടമുണ്ടെന്നും അറിയാത്തതിനാൽ പലർക്കു നഷ്ടമുണ്ടായെന്നും അതുകൊണ്ടു തന്നെ പട്ടണത്തിൽ നിന്നും അധികം നഷ്ടമുണ്ടായെന്നും അറിയിക്കുന്നതായും അദ്ധ്യക്ഷൻ അറിയിച്ചു.

[illegible]

ചെറിയ മുളകൾ ശക്തിയേറിയ ഈ ശാഖകളാണ്, റീയം
 ബോയിൽ 2.5 കെ. പി. ന്റെ മുമ്പേ പൊട്ടിപ്പോകാതിരിക്കാൻ റീഡിംഗ്
 മൂലകളായാണ് ഇവയെ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതെന്ന് വിശദീകരിക്കുന്നു.
 റീഡിംഗ് വിശദീകരിക്കുന്നതിൽ പരാമർശമുണ്ട്.

[illegible]

ഈ പുതിയ മനുഷ്യരുടെ ചേർ സുരേശൻ എന്നാണ് ഉമിയുടെ, അഥവാ ഗൃഹനായികയുടെ, സോമനാണ് സുരേശനെ സംശയി വഴിയെ വെളിച്ചെ. സുരേശൻ സാധാരണ വീട്ടിൽ നിന്ന പുറത്തുപോയാൽ ചില കാരണങ്ങളാലും മടങ്ങിവരുന്നതു് വളരെയധികം വൈകിയിട്ടായിരിക്കും സഹോദരിയുടെ ദിവസത്തിൽ വന്നിട്ടും, ആയാൾ ആ പരിവിഷ് മാറ്റം ഒന്നും ചാത്തുകയുണ്ടായില്ല. വൈകുന്നേരത്തു് കുട്ടികളുടെയെല്ലാം ഉറങ്ങുകഴിഞ്ഞു, ചെറിയമ്മയുടെ കല്പനപ്രകാരം ഉമി സുരേശനുള്ള ആഹാരം അവരുടെ മുറിയിൽ കൊണ്ടുപോയി ഒരു ഉപിട്ട് മടക്കിപ്പോന്നു. അപ്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗൃഹനായികയുടെ രലര ചുറ്റിൽ പ്രവേശന രക്തത്തിലുള്ള റിമാരുംകൂടി കടന്നുകൂടി. “വിശ്വനാഥനുള്ള ദൈവനും അറിക്കടത്തന്നെ കൊണ്ടുപോന്നു വാൽ മാറി, നാറപ്പം ഒന്നിച്ചു നുള്ള്നുള്ള സന്തോഷമായിരിക്കും” എന്ന് അവർ ഉമയെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

ഉമി പറഞ്ഞതുപോലെതെല്ലാം ചെയ്തിട്ട് തന്റെ ലാഘ്യരമായ കഷ്ടതയെ ചെറിയതാക്കി. സുരേശൻ മടങ്ങിയെത്തി, അപ്പോഴേയ്ക്കും മണി പടിക്കൊന്നു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ആയാൾ കഷ്ടതയെല്ലാം പതുക്കെ നിന്ന് വാറും എത്തിച്ചുനോക്കിയിട്ട് പതുക്കെ ഉറയുടെ മുറിയുടെ മുറിയിൽ ചെന്നിരുന്നു. ഉമി സുരേശനെ കണ്ടപ്പോൾ ഒരു തെട്ടുപോകൂടി പെട്ടെന്നു പിടിക്കത്തുനിർന്നു. പുത്തനായ സുരേശനാകട്ടെ തെറ്റുപോലും ശരകൂടാതെ പതിഞ്ഞ ഒരു പച്ച ശുശ്രൂഷയിൽ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഉമയെ നോക്കി ഇങ്ങനെ ഇല്ലിച്ചു. “ശ്രീമതി, എന്നാണ് എന്നോട് പറിക്കരുതെന്ന് നടിക്കുന്നത്? എന്റെ നേരെ നിങ്ങൾക്ക് കുറച്ചു ഒരു ഉണർവ്വെന്നാൽ കൊള്ളാം.”

ഉമിയുടെ നേത്രങ്ങളുടെ നിറമൊന്നു പകന്നു. അയാൾ ഒരു ക്ഷണവും ഉരിയടക്കാതെ, നിശിതമായ ഒരു നോട്ടം നോക്കിയുകൊണ്ട് വേഗത്തിൽ വാതിലുള്ള കൊട്ടിനടച്ചു. അവരോടൊന്നായിത്തീർന്ന ആ സുഖസ്വഭാവമേ ഇളിപ്പുറമായി. അറിക്കട നിന്നപ്പോൾ പ്രതികാരകൃത്യത്തുള്ള വഴികളേപ്പറ്റി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യാൻ ആരംഭിച്ചു. ആഹാരത്തിന് തന്റെ കല്പനാശക്തികൊ

ബ്ബ് സൃഷ്ടിച്ചുണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നിടത്തോളം കുറഞ്ഞിരു സൃഷ്ടിച്ചു പറഞ്ഞു തന്റെ അനാഭാഗ്രന്തങ്ങളെപ്പറ്റി തന്റെ സ്വന്തം ആളുകൾക്കു തന്നെ നാക്കുതു മിന്നയുമില്ലാതായിത്തീ ന്നാൽ എന്നൊരു ചെയ്യുന്നതെന്നും ഇമ്മാനുവിലിന്റെ മിക്കവാറും കഴിച്ച് കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നത് എങ്ങിനെയാണെന്നും മറ്റും ആയാൾ പരാതിപറയുവാൻ തുടങ്ങി. ആയാളുടെ കൂടെ വന്ന വിധവയാ യ സമോദരി ആയാളെ പിന്താങ്ങുകയും ചെയ്തു.

ഗൃഹനായിക വല്ലാതെ വിഷമിച്ചു വശമായി. പുത്രന്തായി ആഹാരമെന്തായിലും നശ്വരങ്ങളെക്കൊടുത്തുകൊടുത്തതെന്തെ വെച്ചാൽ, അതിന നേരം വളരെ വൈകുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. തന്റെ ഭർത്തൃഗൃഹത്തിൽവെച്ച് നല്ലൊരു തറവാട്ടുകാരനായ ആ വിശ്വസ്തനാകൂടി കേൾക്കത്തക്കവണ്ണം തന്റെ സ്വന്തം ആളു കൾ ഇങ്ങിനെ 'ചെററത്തമ' പറയുന്നുണ്ടാത്തു അവർ വല്ലാതെ ലജ്ജിതരായിത്തീർന്നു.

സുരശനാണത്തിൽ ഒട്ടും വിട്ടുന്ന പള്ളിയല്ല ഉമിയെ വിളിച്ചുവരുത്തി സ്വകൃത്യത്തിൽ അമാന്തം കാണിച്ചു വകയ്ക്ക് മ മമരങ്ങളെല്ലാം വാഷശങ്ങളാകുകൊണ്ട് അവളെ ശിക്ഷിക്കുന്നതു വരെയും ആ മനുഷ്യൻ വിടാതെ വീട്ക്കു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ഉമി തന്റെ മിക്കവാറും കഴി മുഴുവനാക്കാതെ, പുത്രന്തായി ആഹാരം തയ്യാറാക്കുവാനായിട്ടു പോയി എന്നു കണ്ടപ്പോൾ സുരശൻ ജയ ഭേരി മുഴക്കുന്ന മട്ടിൽ മറ്റു മനുഷ്യിനും തൃക്കി.

“എന്തു ‘കടകെട്ട’ ഒരു സ്വഭാവമാണിവളുടെ? വിധവകളാൽ ഇങ്ങിനെയുള്ള ഒരു മോശമാണോ കാണിക്കേണ്ടതു്? ഞങ്ങളും വീട്ടിൽ ഉദിച്ചാൽ അസ്കമിക്കുവാനു മുറയ്ക്കു പണിയെടുക്കുന്നവരാണ്”

ഗൃഹനായികയുടെ വിധവാ സോദരി ഇങ്ങിനെ ‘ഒന്നിടം കോലിട്ട’ കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

വിശ്വസ്തനാഥൻ ഒരുത്തമകലീനന്റെ ഗൗരവത്തോടും ശാ ന്തതയോടുംകൂടി മിണ്ടാതെ, ഇതെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയായി രുന്നു. എന്തെങ്കിലും ഒരു ഒഴികഴിവു പറഞ്ഞു പിന്മാറുവാൻ ഒരു നിവൃത്തിയുമില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമായിരുന്നു ആയാൾ

സുരശാൻമാരുമായി കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ നടന്നത് വിശ്വസനീയമാണ്. കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ഏതാ വശത്തിലും 'പ്ല' അറിവുണ്ടെന്ന് എണ്ണി നോക്കുമ്പോൾ സുരശാൻ നാലിലെ ഇരുന്നൂറോളം ഉത്തരവിടുന്ന കയ്യും ഉണ്ട്.

റീഡർമാർ അനന്തരമായി ചുറ്റും തിരിഞ്ഞു. ഉറക്കം തീരെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും കിടന്നിരുന്നവരിൽ ആരും ചുറ്റുമുള്ളവർക്കു നോക്കിയില്ല. എന്തെങ്കിലും ആവശ്യം എങ്കിൽ അയാൾ ചുറ്റും കിട്ടിയെഴുന്നേൽക്കുന്നവർക്കു നോക്കിയില്ല. എങ്കിലും ചുറ്റും കിട്ടിയെഴുന്നേൽക്കുന്നവർക്കു നോക്കിയില്ല. എങ്കിലും ചുറ്റും കിട്ടിയെഴുന്നേൽക്കുന്നവർക്കു നോക്കിയില്ല.

[illegible]

പ്രകാരം തന്റെ കീഴിൽ വെച്ച ഭിക്ഷുക്കളിൽനിന്നു നാ
നായിട്ട്, പരിവർത്തനംകൂടി ആവാം സാധിക്കുന്ന പ്രശ്നം

“ഉമ്മേ, ഭൃത്യന്മാരായ വേരിയുടെ ഈ സ്ഥിതി ഇനിയും നീയേ നീയ്ക്കുവാൻ പാടില്ല. ഏനിക്കിട്ട് കണ്ടുകൊണ്ടു കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ കഴിയാത്തയിരിക്കുന്നു.”

വിശ്വനാഥൻ ഒരു നിശ്ചയിച്ചു കലശലായ കണക്കിടി ക്ഷുഭാക്രമി ഇന്നു പറഞ്ഞു:—“വേരി ഏകാന്തതയെ വെച്ചു പണവും ചെലവും പൂണ്ട ഒരു പരമവിചിത്രമെഴുത്തുമാനമല്ല അതെ കണ്ടുകൊണ്ടു് എന്നാൽ ഏകാന്ത ക്രമം വരുന്നപക്ഷം, പണത്തെയും പൊരുത്തെയും ദൈവമായ ഒരു വേരിയ്ക്കു് കാണുവാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നു വരണമുമാം.”

ഉമ്മയ്ക്കു് കുറച്ചുസമയത്തെയ്ക്കു് സ്വബുദ്ധി തന്നെവിട്ടു് ഏതോത്താ പോയതുപോലെ പോയി. അവൾ അവിടെ നിന്നുണീന്തു് വിശ്വനാഥന്റെ നേരെ ദൈവം ക്രോധവും കഷ്ടതയും നേർന്നു. ൧൩൦൦ രൂപയുടെ ചെറിയ നിസ് അന്തർഭാഗം ചെയ്തു ൧൨ അൻ ചെറിയ കെക്കുന്നതിനെയും, ബാധയെടുത്തിലുള്ള പാതിയെയും കെറിച്ചു കഴിഞ്ഞു കുറച്ചു കഴിഞ്ഞുപോയ അവൾ ആ മതിമയക്കത്തിൽ നിന്നുണീന്തു. അപരാധത്തിന്റെയും ലജയുടെയും ബലമായിത്തന്നെ ഒരു ദൈവം അവളുടെ ഏകമുത്തയിൽ കടന്നുകൂടി. അവൾക്കു അവന്റെ ശാപസമർത്ഥത ആരെ കണ്ടാലും നിവൃത്തിയുള്ളതല്ല. അന്നിത്തുകയിൽ, കഴിഞ്ഞ ഒരു ലക്ഷ്യമുപാലം നോക്കുന്നതു് കാണിച്ചു് തന്നത്താൻ കെറിച്ചു കളഞ്ഞ തനിക്കുപോലും ഏങ്ങിനെ ലക്ഷ്യമുണ്ടായി? താൻ വിധവയായിത്തീർന്ന കിരളി മുതൽ തന്റെ അസ്തമ്യർ തന്നെക്കുറേയ്ക്കു് നിഷ്പ്രായമായി അനുഷ്ഠിച്ചു വന്നിട്ടുള്ള വിധവചര്യകളുടെയെല്ലാം പൂർത്താക്കിയും ഇങ്ങിനെയാണോ? വിധവയായ അന്റെ മുഖത്തുനാക്കി ഒരു പുരുഷൻ വിധവയെത്തപ്പുറനി സംസാരിക്കുന്നതിന്നു താൻ ഇടകൊടുത്തിട്ടുണ്ടോ? മറ്റൊരുതരത്തിൽ ഉൾ പറ്റിക്കുന്ന മഹത്തരമായ ഒരു ബ്രാഹ്മണകുലത്തിൽ ജനിച്ച ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ പുത്രിയെ—അരികും വിശേഷിച്ചു് വിധവയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയെ—വിധവയെ എന്നു വാക്കുകുന്ന വിധവയെ വിധവയെന്നായിരിക്കണമെന്നുണ്ടോ? വിധവയെ എന്ന ആ മൂന്നക്ഷരം മുറുക്കിത്തന്ന തന്റെ കണ്ണു

[illegible][illegible]

ഉമ തന്റെ മുറിയുടെ ജനലിനിടയിൽക്കൂടെ പുറത്തേയ്ക്കു നോക്കിയപ്പോൾ, ലോകം മുഴുവൻ നിറയത്തക്കവണ്ണമുള്ള മനോവ്യഥയും പ്രേമവായ്പും വഴിയുണ നോട്ടത്തോടെ നിൽക്കുന്ന വിശ്വനാഥന്റെ മുഖമാണ് കണ്ടത്. അവർ പെട്ടെന്നുഴുനീറുന്ന് ഒന്നടുത്തായൊന്ന നിശ്ചസിദ്യകൊണ്ടു്, കൊടുത്ത കിതപ്പോടെ ഏതൊരു ചില അക്കാരങ്ങൾ പുറത്തേയ്ക്കു വിട്ടു. “എന്നോ ഇനിയും പാപക്കുഴിയിൽ പിടിച്ചു താഴ്ത്തേണ്ട” എന്നു് അവസാനത്തിൽപ്പറഞ്ഞ വചനകൾമാത്രം വിശ്വനാഥൻ വ്യക്തമായിട്ടു കേട്ടു.

വിശ്വനാഥൻ വിരോധവും വിവർത്തനമായ മുഖഭാവത്തോടുകൂടി അറിയെ നിന്നുപോയി. അവിമർശനവരയുടേയും ഈ വക അഭിനയങ്ങൾ ഐശ്വര്യമാക്കെ ഒളിച്ചുനിന്നു നോക്കിക്കണ്ട മൂന്നാമത്തെയാൾ തന്റെ ജോലി തീന്നതിനാൽ അൽക്കലനം അറിയെ നിന്നു നില്ക്കുകയും ചെയ്തു.

സുരഭിശന്റെ ഭക്തവ്യസോഭിതമായ ഗ്രാഹനാത്മിക കാലത്തു് ഉറക്കമുണരുന്നതിനാൽ പുറത്തുവന്നു നോക്കുമ്പോൾ സോകനായ സുരഭിശൻ മുറിയുടെ മറ്റൊരുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു് സോദരന്റെ അർത്ഥശൂന്യമായ പച്ചച്ചിരി കണ്ടപ്പോൾ കാഴ്ചയെത്തോടെ ഒന്നൊന്നെണ്ണ മനസ്സിലാക്കിയ ഗ്രാഹനാത്മിക സംഗതി എന്താണെന്നു് ആയാലോട അറിയിച്ചു. “സംഗതിയോ? വളരെയാകുമുണ്ടു് ആവശ്യംകൂടിച്ചു പോകുമായിൽ പുറത്തേയ്ക്കു കൊടുപ്പാൻ കൂടിയുണ്ടു് ചെട്ടത്തി! ഞാൻ ിചെയ്തിരുന്നതു് ലോകത്തിൽ കള്ളൻ ഞാനെന്നുതന്നെ ഉള്ളവെന്നായിരുന്നു എന്നാൽ ഇപ്പോൾ അങ്ങനെയായിത്തന്നെ അനേകം പേരുണ്ടെന്നു് ഏനിക്കു മനസ്സിലായി.”

ഗ്രാഹനാത്മിക ഇത്തരക്കു് തന്റെ പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾ വിസ്തരിച്ചുപോയി. അവർ ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടി ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു: “എന്നാൽ പാശു. ഏന്താണെന്നായതു്?”

“അങ്ങിനെ പൊങ്ങിനത്തും ചോദിക്കൂ. പറയാം. നിങ്ങളുടെ പൂർണ്ണഗ്രാഹനാത്മിക ആ പ്രശ്നമാസ്സരിപ്പോ? ആയാൾ.. ”

പുറംകൽ ആ മനസ്സിലാക്കും നേരെ കൈപകരായിരുന്നു സംസാരിക്കുമ്പോൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തി

III

അന്നത്തെ സന്ധ്യാസമയം ദിശ്ശമ്പുരം അന്ധകാരമയമായിരുന്നു. ആകാശവീടിയിൽ പാർത്തവർക്കുപോലും വന്നു കിട്ടുകൂടി അങ്ങനെയൊരു കാര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. വഴുതപ്പെട്ടവർ ഉണങ്ങിയിരുന്നു. ആകാശത്തിൽ ആകമാനം വ്യാപിച്ചു കിനാഴാ കാളിപ്പാമ്പ് ആ ഗുഹത്തിലുള്ള സകലജന്തുക്കളെയും ഭയഭരത്തിൽ പ്രതിഫലിപ്പിച്ചു കാണപ്പെട്ടു. ധ്വജാപാതം അവയവയെ ജോരിക്കളിൽ എടുപ്പിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും ആരും ഒരേക്കരമെങ്കിലും ശബ്ദിച്ചിരുന്നില്ല. ഇങ്ങനെയൊരു ആകാശമായ നിശ്ശബ്ദത ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിൽകൂടാതെ ആ ദിശകൾക്കു പുറത്തുള്ളിൽ കിടന്നിരുന്ന വികാരങ്ങളുടെ ചലനങ്ങൾക്കു കാരണമായി പ്രവഹിക്കുന്ന ദൃഷ്ടിശക്തികൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. ആ ദിശയിൽ ഈ വക മാനുഷന്മാരും മേധാവിജ്ഞാണുള്ളവരായ കഷ്ട കൃഷികൾ മറന്നിരുന്ന മണ്ണു കളിക്കുന്നതു മാത്രമേ അവിടെ സന്ധ്യയെന്ന നിലയിൽ നിന്നു കേൾക്കാതെ കണിഞ്ഞുള്ളൂ.

ഉത്തരയുടെ മഹിമയായ ഗുഹയാധിക രക്തം സഹനമില്ലാത്തതിലൂടെയും എന്തൊരു കിരണം വിതരണമെന്നും മന്ത്രിയെ കഷ്ടം ചെയ്യുകയായിരുന്നു. ചാച്ചക്കുഞ്ഞുപ്പാൾ മുത്ത സഹോദരി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—“എന്നാൽ ഇവർ സ്വർഗ്ഗം അല്ലെങ്കിൽ ഇതിനുമുമ്പെങ്കിലും പറഞ്ഞു. “അതേ, അതുകൊണ്ടാണ് വെള്ളം സംശയമുണ്ടോ? നല്ലതല്ലെങ്കിൽ ചെറിയൊരുപാലം ചെട്ടം” ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് ആ സ്ത്രീ മറന്നു കളിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കട്ടികളെ ശാസിച്ചു. അവനെ വിളിച്ചുവരിച്ചുകൊണ്ടു പോന്നു. കൊമ്പാമ്പിടയാട്ടത്തിൽ ചെട്ടം കെട്ടു പെട്ടുണ്ടായി. കാമ്പിടയാട്ടം കഴിഞ്ഞു ജനാധിപത്യമെല്ലാം അന്നത്തെത്തന്നെ. ഉദയത്തിൽ രക്തം മറിയുടെ വശത്ത് കുന്നിട്ട്, പുറത്തു നടക്കുന്ന പ്രകൃതിയുടെ പെട്ടെന്നുള്ള നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു.

കാമ്പിടയാട്ടം കൊണ്ടുപിടിച്ചു കെട്ടുന്നതാണ് ചെട്ടം. രൂപിണിയായ വെള്ളത്തിന് പ്രകൃതിയായി അറുവാനും മുഴക്കിക്കൊണ്ടു നഗ്നവേഷത്തിൽ ഇരയൊന്നു കഷ്ടം സകല ചെട്ടം കഷ്ടം നോക്കിപ്പോയപ്പോൾ കാമ്പിടയാട്ടം ഉദയത്തിൽ

യൂറോപ്യന്മാർക്കു കാർഷികവിദ്യാഭ്യാസം അതി പ്രതിഭാമൂർത്തിയുള്ള ആകാശമണ്ഡലത്തിന്റെ മുമ്പട്ടിൽ ചെയ്യാനിന്നു. ആകാശത്തിന്റെ ആ കർമ്മലതയ്ക്ക് അവർക്ക് അപ്പോൾ സ്വന്തം വിദ്യാഭ്യാസത്തെ മുഖദൃഷ്ടിയോടെ സമ്പ്രദിച്ചിട്ടു പോന്നിരുന്നു.

“കേന്ദ്രിയമുള്ള ചിത്രിക്കുന്നു” എന്നു ഒരു വാചികക്കാരെങ്കിലും ഉദാഹരണം പറഞ്ഞു. — അവർ ഒന്നും പറയാതെ ചെറിയതുമായ ഒരു കലയെക്കുറിച്ചു ചെന്നു ചെറിയതായ അവരുടെ സദാചാരമനുഷ്ഠിപ്പിച്ചു ഗ്രഹനായികയുടെ പ്രവൃത്തിയിൽ വലിയ ഗൗരവഭാവം പുറപ്പെടുവിക്കുകയാണ്. ഉമി അടുത്തുവന്നിട്ടുള്ളപ്പോഴും ഗ്രഹനായികയുടെ ചതുരതയെക്കുറിച്ചു നിന്നു ഗംഭീരമായ ഗർജ്ജനം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. “ഉദ്യമം നിന്റെ സാമ്രാജ്യങ്ങളെല്ലാം നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാനാകും. നാളത്തെ വാങ്ങിച്ച് നീ ഇവിടുന്നു പോണം.”

അവർക്കും പൊന്നിട്ടുകൊണ്ടു ഉമി കയ്യെടുത്തുവന്നു. ഇങ്ങനെ ചൊല്ലിപ്പോ: “അമ്മേ! ഏതെന്നാണ് എന്നു ഇവിടുന്നുവെന്നു? അന്നെക്കുറിച്ചു പോരവെന്നു? അന്നെക്കുറിച്ചു പിടിച്ചു?”

“എന്റെ കട്ടി! ഒന്നും അറിയില്ലാത്ത പുരുഷനായെങ്കിലും ഒരു ഭാരം ഇനി നീ നടിക്കേണ്ടതായിട്ടു. അതിന്റെ സമയം നീ ഒരു അറിക്കിടന്നിരിക്കുന്നു.”

വിധവാസംഭവമൊക്കെ കണ്ടു പറഞ്ഞു. — “എന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ അന്നെന്നു പറഞ്ഞാൽ? കേൾക്കാ? നിന്റെ ചെന്നു കെട്ടിയെടുത്തായി! ഇനി നിരപരാധഭാവം നടിക്കേണ്ട. കാളിന്ദിയും ഗംഗയും അതിൽപ്പെടുന്ന പുണ്യസ്ഥലത്തുകൊണ്ട് സ്നാനം കഴിക്കുന്നതിൽ അറക്കം നാളെ പ്രയാഗത്തു പോകുന്നു. അവിടുന്നു കയറിക്കയറ്റിപ്പോകുന്നതെന്തെങ്കിലും നീയും എന്തെങ്കിലും വരണം. നിന്റെ ഇടതു കൈയ്ക്കുള്ള പാപങ്ങൾക്ക് എന്തെങ്കിലും ഒരു പരിഹാരമുണ്ടാകട്ടെ. എന്താ നീ എന്നു തിരിച്ചറേണക്കുന്നു? ഒഴിവുകഴിവാ പറഞ്ഞു പിന്മാറ്റം വാൻ നോക്കണം. അറക്കം ഇത്രയും കഷ്ടം പാപം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന നിന്റെ അല്ലെൻ പാപത്തിനാണ്. അപ്പോൾ നിന്നു കേൾക്കേ ഇത്ര ഗൗരവമായിരിക്കുന്ന ഒരു ചെറുകിടത്തിന്റെ പ്രകാശമുള്ളതും കൊള്ളാമെന്നു വെട്ടിപ്പറഞ്ഞു.”

മെ. കരുണി മുറിയിലേയ്ക്കുള്ള മേക്കി തുറന്നുകിടന്ന ജനമിൻ
 കൂടെ നിൽക്കുന്നതും കടന്നു ചെന്നു ചിലർ എന്നു ച. ബു. ചക്ര
 യോഗം അറിയുക മുറിയിൽ ചെരിച്ചു. അതുപോലും നിശ്ച
 യമായിട്ടെന്ന് അറിയാൻ കിട്ടാത്ത പ്രകാരമുള്ളതായിത്തീർന്നിട്ടു
 ള്ള കാര്യം പരസ്യമായിട്ടുള്ളതായാ പലരും ചോദിക്കുന്നു. നിശ്ച
 യമായ കാര്യം അതായത് ഇവിടെ ചെന്നിരിക്കുന്നവരിൽ
 ഉൾപ്പെടാത്തവരിൽ ചിലർക്കായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള പലരും കട
 ന്നായ വസ്തുവിടങ്ങളും വിട്ടുപിരിയുന്നതിൽ സങ്കടമുള്ളും ഉണ്ടാ
 ക്കാൻ പാടില്ല. പലർക്കിടന്ന സങ്കടം അതായത് ചെന്നതിൽ അ
 ത്ത് അറിയുവാൻ കഴിയാത്ത കാര്യം ചിലർക്കുണ്ടാകാം. ചില
 രാൽപ്പോലുള്ളവർക്കുണ്ടാകാം. അതായത് ചെന്നതിൽ അ

[illegible]

“വീടിനുള്ള ചോരകൾക്കു: ഈ മഴയെ സ്തുതിക്കുന്ന വ
ട്ടിലെല്ലാം ചോരകൾ ചോരയെന്നതു വിചാരിച്ചാൽ അതോടുകൂ
ടിക്കുന്നിടത്തു ചോരയെ സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതും ശരിയാ
യിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതു തന്നെയാകുന്നു; ചിലർ വെളുത്ത ചോര
കളായിത്തീർന്നുവെന്നു കേൾക്കുന്നു.”

[illegible]

[illegible][illegible]

അധികം ചെലവിടാതെ തന്നെ ഞാൻ അറിയുവളരെ താഴെ പ്രിയപ്പെട്ട മാതൃഭൂമിയോട് ചേർന്നാണ് ഒരു പുതിയ ലോകത്തിലേയ്ക്ക് ഞാൻ പുറപ്പെട്ടുവെന്ന് നിർബ്ബന്ധമായിത്തീർന്നു. എന്നാൽ ഞാനിതിൽ സ്ത്രീകൾക്കിരിക്കുവാനുള്ള മുറിയിൽ ആൾത്താൻ അധികമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഇതിനൊന്നിനെയും ചിന്തിക്കാൻ പറ്റിയില്ല. ഈ വഴിയിലൂടെ ജനലിനുള്ളിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ ഞാനെങ്കിലും അവിടെ ജനലിനുള്ളിലെ പുറത്തേയ്ക്ക് നീട്ടിക്കൊണ്ട് ക്രമേണ കാഴ്ചയിൽ നിന്നു മാഞ്ഞുപോകുന്ന അതിർത്തിയായ ഗ്രാമത്തെയും അതിനുള്ളിലുള്ളവരെയും കണ്ടു. അവിടെയായിരുന്നു ഞാനിരിക്കേണ്ടതും.

കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന രണ്ടു സ്ത്രീകൾ. മറ്റൊരുവൾ, ഇരിപ്പാൻ സ്ഥലം കൊടുക്കാതെയിരുന്ന മററുള്ള സ്ത്രീയാത്രക്കാരുടെ ശ്രദ്ധയും വെട്ടിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

IV

ഒന്നര മണിയോളം സമീപിച്ചു. ഗംഗയിലേയും തുറന്ന തീരലേയും വ്യാപാരങ്ങൾ തമ്മിൽ മേളിച്ചു് ഒന്നായി തെളിവെട്ടി ഉരുക്കൊക്കെ കിടമിറലയ്ക്കു. നാലുനൂറു പത്തു രണ്ടുനൂറു തുരത്തുളള ആനഗകളുൾപ്പെടെക്കൂടി അകത്തു് വരുന്ന ഗോളിന്ദിയെ കൈയ്യടിച്ചിടിച്ചു് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന ആ കാഴ്ച തുലോം കർക്കശ കർമ്മകാരാണവരാണ്. വീരയുദ്ധക്കാരളുടെ പൊതുലുബ്ധതയ്ക്കു് തിരക്കുപിരക്കുമായി പകൽ മുഴുവനും പറ്റിട്ടു് നില്ക്കുന്ന സ്ത്രീകളായവർക്കു് പ്രഭാതം പ്രശ്നമുണ്ടായിത്തീർന്നു് തുടങ്ങി. ആ സമയത്തു് മൂന്നു സ്ത്രീകൾ ഒരു വ്യാപാരപ്പതണിയിനാടുക്കൽ വന്നതിന്നു മൂന്നുപേരും കോവിലുപുറത്തു ചെക്കാര വെള്ള വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഒന്നാലത്തു സ്ത്രീ ഒരു ഭാഗക്കാരത്തിയാണെന്നു് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതും പത്താമിറക്കും രണ്ടാമത്തേ സ്ത്രീ ഒരു പൂർവ്വവരിഗുരെയും മറ്റൊരു മൂന്നാമത്തേ കാരണവും സ്ത്രീകൾ വെറുപ്പുകാരിയായതും ആ പ്രഭാത നീലക്കുളായ നീലം നമ്മളുൾക്കും നാലുപേരും ചെമ്പലായ നാട്ടുകാരുമാണ് വിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്.

മെട്ടു മേട്ടനും താമസ്ത്രീകൾക്കുമായ സമരത്തിൽ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. "പത്തു കാശിനകത്തുള്ള തെക്കിന്റെ ശാസ്ത്രം ഇല്ലാത്തതാണ് പറ്റിക്കൊടുപ്പായി? ഒരു കൂട്ടരക്കനെ അറണവെട്ടി കൊണ്ടിട്ടു് നികത്താമായി. നമ്മളിനി പറ്റുപ്പോണ് മീട്ടിലെ ഇളകു് ഞാൻ പറ്റുപെട്ടു കെടാണു്!"

തൽക്കുണ്ണം പറ്റുനായ ഒരു ശാസ്ത്രം ഇല്ലാത്തതാണ്. നമ്മീനീക്കു് തെക്കിന്റെ പറ്റുനായതാണ്. കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു് അവിടെ വന്നു. ഗംഗയുടെ തീരത്തും തമ്മിൽ മേളിക്കുന്ന പാവനമാണ് ആ പൂർണ്ണസ്ഥലത്തു് ഒരു വഴി തെക്കുറങ്ങുന്നതും ചെയ്യുന്നതു തുലോം പൂർണ്ണകുടമായ ഒരു കാലമാണു്. മറ്റൊരു കൂട്ടരക്കൻ കൊറത്തിടുന്ന പറ്റുപേരും മേത്തു മേത്തു മേത്തു ഇറന്നു് മോലിക്കു വേണ്ടു. നാട്ടുകാരികൾ എന്തു പറ്റുതു വെട്ടു.

ഉടനെ അധികൃത പ്രാജക്ടുകൾ പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള ശ്രമം നടന്നുവെന്ന്, "ഒരു കമ്പനി ആദ്യം തമിഴ് ഭാഷയിൽ വെക്കി" എന്നുപറഞ്ഞു.

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

വിദഗ്ദ്ധരായിട്ടുള്ളവർ നല്ലതരം പാലം വിൽക്കുന്നതിലും
 മായയുടെ താമസം ബാധിക്കുന്നില്ലെന്ന് വിവരമായിട്ടുള്ളതിനും വ്യക്ത
 പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനും തക്കതായാണ് താമസിപ്പിക്കുന്നത്. മേൽപ്പറഞ്ഞ
 വിവരത്തിന്റെ പ്രത്യക്ഷഫലങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇത്. നല്ല
 തരം പാലം വിൽക്കുന്നതിനും നല്ലതരം പാലം വിൽക്കുന്നതിനും

മലയാളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങൾ പലതും ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങളിൽ നിന്നു വന്നതാണ്. ഇവയെ പരിഭാഷിക്കുക എന്നതാണ് പരിഭാഷകന്റെ ജോലി. പരിഭാഷകൻ ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥം നൽകുകയും അവയെ മലയാളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പരിഭാഷകൻ ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥം നൽകുകയും അവയെ മലയാളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

[illegible]

[illegible][illegible]

ഉദ്യോഗസ്ഥ ശുഭാഭിഷേകമായി പരിവർത്തിതമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അറിയാൻ പറ്റുന്ന വിധത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അറിയാൻ പറ്റുന്ന വിധത്തിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അറിയാൻ പറ്റുന്ന വിധത്തിൽ

[illegible][illegible]

ഒരു സമുദയനായിത്തീർന്നതുകൊണ്ട്, നല്ല കവിതകൾ പലതും എഴുതിക്കു മുഖപാഠമായിത്തന്നെ. അന്നു് ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു സഭാമിന്നി യുടെ അടുത്തും വ്രതമായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. വെക്കു. ഭാഗത്തിന്റെ കെട്ടിയിൽ വീണ പാതിക്കുന്നതുപോലെയാണു് അതു പരിണമിച്ചതു്. ആൻ റോക്കത്തർ കൊണ്ടു നാടാളെയും അവർ സഹജമായ വഴങ്ങിട്ടു പരിചര്യപ്പെടുകയും എന്തെന്നോക്കിപ്പിടിക്കുകയും ചെയ്താൽ അല്ല. പിന്നെയും അദ്ദേഹം മനോഹരനെന്ന അനളിത്തമായ അപരക്കണ്ഠയാദായുടെ പരിചിന്താത സാധിക്കുന്നതേ അങ്ങനെയൊന്നായിട്ടു എന്തിന്നു പ്രസിദ്ധനും പ്രേമം വർദ്ധിച്ചുതന്നെ വന്നു.

സഭാമിന്നിന്റെ കണ്ഠനാദിയാലുണ്ടായ ശബ്ദമുള്ള അതു മനോഹരമല്ല. ആ പാമ്പുവാടിയാൽ നാടുകൾ അവത്തിൽ കെട്ടിവെക്കുവാൻ അതിനെതിപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു സൗസരം സമുദയനും ആയ എഴുതിക്കു തീരെ ചാമ്പിത്തക്കയായ ഭാഗ്യമെങ്കിലും ഒരു പണ്യനായ കെട്ടുകഴിഞ്ഞു. അന്നു് സഭാമിന്നിയാ വെട്ടു. നിറം പരുമായ മോത്താലും വെട്ടാലുംകു നിശ്ചിതം. അൻ "പ്രകാശാശ്വപ്രകാശാശ്വം പ്രകാശാശ്വം ഇപാലം" എന്ന മൂലമായി അതിനെയും വിവാഹിത ചെയ്തു സഭാമിന്നിനെ എന്റെ ശിഷ്യനായി കരുതപ്പെട്ടിട്ടുപോലത്താണു നിരോധം പെടുക. അതു നാട്ടുനാട്ടിനെ പാറത്താൽപ്പോലെയോ നാട്ടുകാരെ മയപ്പെട്ടു എന്റെ ആ വെട്ടു മനോഹരമെങ്കിലും അപ്പോഴെ എഴുതിത്തന്നെ ലയിക്കുകയാണു് ചെയ്തതു്. വീണ്ടും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു അതിനിക്കെടുപ്പനി ആശ്വാസിക്കാരിയെന്നല്ല. സഭാമിന്നിന്റെ മേൽ പ്രേമാദിഭേകം നിമിത്തം ഒടുവിൽ "വരുന്നതു വരട്ടെ" എന്നൊരു ശരി അറയ്ക്കു പരിപ്പിച്ചിട്ടുവാൻ നിശ്ചയിച്ചു. സഭാമിന്നിന്മാരെ അതിനെയും ആദരം കാണി ചിത്രത്തിനെയും തീരെ നിശ്ചയിച്ചു. അപ്പോഴും "അക്കാലത്തു ചുറ്റും രാജ—രാജൻ. രാജൻ" എന്നു പഠിച്ചാൻ പക്ഷമി മെക്കുന്ന വിചാരം കഴിഞ്ഞുപോയ അപരം മനസ്സി ലഭിച്ചു കടക്കുന്നതൊക്കെയും അല്ല. വിചാരങ്ങൾക്കു മേൽ അവരക്കൊന്നു പേരിൽ കോമ നീസം ചെറിയകളെ എന്നു തന്നെയല്ല. പാമ്പാലായാൽ സഭാമിന്നി ആ ദിക്കൊടു കൂടിയിട്ടു വല്ലപ്പോഴും കണ്ടെത്തിയായെന്നെ വിചാരങ്ങൾക്കും

[illegible]

മൃത്യം നാമിനി (മുപ്പ്)"

[illegible]

മുഖിജനായ വിദ്യാധരന്റെയും മരുമകനായ അയ്യപ്പന്റെയും താല്പര്യപ്രകാരം മലയാളത്തിൽ പല പുസ്തകങ്ങളുടെയും പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനായി മലയാളി വിദ്യാഭ്യാസ മന്ത്രാലയം അയ്യപ്പന്റെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു കമ്മിറ്റി നിയമിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു.

[illegible]

கி.பி. ௧௨ ஆண்டுகளில் கிறிஸ்தவ சமயத்தின் பரம்பல்

[illegible][illegible]

അകത്തു് നാലുപേർ വെട്ടിത്തന്ന വാരിപിരിയു ശിട്ടകളി
ക്കകത്താണു് താഴെത്താഴെ നാലുപേർപ്പുറുകയും തുറന്നുവെച്ചുകൊ
ണ്ടു് ഒരു വലി തറപ്പു കിടന്നു കോർക്കത്താണു് ചെയ്യുന്ന. എ
ല്ലാവരിയും പ്രാണപ്രളയം ശ്ലീതാവട്ടെ, തിരക്കായി തുറന്നുപ്പനി
യിന്നു ചുറ്റെടു്തിരിക്കുകയാണു് ഒരു അമ്പൽക്കുട്ടി ചാരിയായി ചുമ
തം വെരി ഇരിക്കുന്നതു്

[illegible]

“ഈ അധ്യക്ഷിയേപ്പോലെ ഈ പ്രകൃതിയുണ്ടായിട്ട്” ഞാനൊരാളെ കണ്ടിട്ടില്ല. എത്ര സംഗതികളും അമ്പലമുടിപ്പാതേ പരക്കുപാച്ചിൽ പിടിച്ചുതുടങ്ങും. ഇപ്പോൾ മണി മുണങ്ങിയപ്പോൾ ഉള്ള രണ്ടരമണമെങ്കിലും കൂടുതലായി കേൾക്കുന്നൊരു വരികയുമില്ല. ഇത്രയും സമയംകൊണ്ടു നിങ്ങൾക്കു ചെറുത്തൊരുമയുമാൽ സാധിക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോഴായി ആ ‘മുട്ട’യ്ക്ക് തീർപ്പായും വെട്ടാത്തതെന്നു തന്നെയാണിത്.”

വില്ലുപാലം തൊട്ടുപോയിപ്പോയപ്പോൾ ചെട്ടിയു മുറുപ്പടി കൊട്ടത്തു. “എന്റെ കട്ടി. ചെട്ടിപ്പാതയെ പൊന്നു എന്നാൽ, കഴിഞ്ഞ തവണത്തേക്കു യാത്രയ്ക്കു, മറ്റു നീക്കമെങ്കിലും മണിക്കൂറോളം സമയം ചെലവായ പൊതു താഴ്ന്നിട്ടില്ലെന്നെങ്കിലും വന്നത് മുന്നിടുകയല്ല. പക്ഷേ പാൽ തലച്ചെടി വിടക്കുതിപ്പു നാടുകൊണ്ടു മറ്റൊരു ചെടിപ്പാതയെ നീക്കം ചെയ്തപ്പോൾ നേരം ചെലവിട്ടു ആളാണെന്നു” എന്നൊരു മുട്ടയ്ക്കു അറിയാം. പക്ഷെ ആ പാലാലം കൊടുക്കൽ അതിന്റെ ഭാരം ചെലവുകൊടുത്തു. അയ്യോവയുടെ തവണിനെന്നെങ്കിലും ചെലവിട്ട ഇതിന്നു ഭൂമിയിൽ ജനിച്ചു. ഇന്നു അതിനായിപ്പോണെന്നു തോന്നുന്നു.”

ആ അധ്യക്ഷി ‘കുടിയെക്കൊള്ളുന്ന’ മുട്ടയ്ക്കിന്റെ പക്ഷം ആഴ്ചയിൽ പ്രാദേശിക പ്രവർത്തിയെ മറന്നു. സ്ത്രീ ഇടയിൽ കടന്നുപോയതു:— “ചാത്തു. ചെലവിട്ട് സംഗരം നിൽക്കുക. കായ്കുവെച്ചിട്ടാണെങ്കിലും ഇത്തരം പ്രവൃത്തിക്കായിട്ടു സമയം കളയുന്നവർക്കു പ്രശ്നമുണ്ടാകുമെന്നും നിങ്ങൾ സഭാവത്തിന് യാതൊരു മഹത്വം നൽകുന്നില്ലെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. വല്ല അംഗം നീക്കം ചെയ്താൽ ആ ചിത്തിയിൽ ഇന്ന് എന്റെ തലച്ചെടി കൊടുത്തു.” ഇതും പറഞ്ഞ് ആ സ്ത്രീ ചാത്തുവെന്നു അറിഞ്ഞു. “പിടിച്ചു വെച്ചുകൊണ്ടു പോയി.”

ഈ തരണസമാജത്തിന്റെ മുഖത്തുള്ള മറ്റൊരു കളി കണ്ടു. ആളെ മുണങ്ങി. “പാൽ കണ്ടുവാൻ പാടേ ആ സ്ത്രീ മുട്ടയെക്കുട്ടി, ഇതിന്നു ഭാരത്തിൽ ഈ പെണ്ണകിടക്കയെ ശാസിക്കുവാൻ ഇടയ്ക്കി:— “വെളി കൂട്ടുന്നതിന് നിങ്ങൾ ഈ

ബലമല്ലാതെ ഭൗമവയോധനം കണ്ടില്ലേ? ഉറക്കിക്കിടന്നവരെ വൃഥാ ഉണർത്തിവിടുന്നതൊന്നിനാണ്? പക്ഷേ, തിരക്കുകൂട്ടാനായി കേൾക്കുകയാണവിന്റെ? അതാർക്കുണ്ടോ പറഞ്ഞത്:—“അക്രൂർജി (ദർശനശേഷം) അതാർ നിങ്ങളുടെ ചോദിക്കുന്നുണ്ട് ലോകമെല്ലാം എന്തെന്നു അറിയുന്നതെന്നു നിങ്ങളുടെക്കൊപ്പം ‘ഇവർ’ യോദ്ധാക്കൾ അറിയുന്നില്ലേ? അതു ജോലിത്തിരക്ക് എന്താണ് നിങ്ങളുടെയൊക്കെയെന്നത്?”

മർദ്ദനശേഷം ദീയവെട്ടെ, അതു കേട്ടപ്പോൾ തുണന്നതിൽ നിന്നു ശ്രദ്ധിച്ചു തുല്യം ശോഭനാഭീന്ദ്രായ ഭാവത്തോളം ഇരിക്കുന്ന പറഞ്ഞത്:— “അന്നൊക്കിലും ശോഭിക്കണം? അവർക്കുണ്ടെങ്കിലും വിവരം നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ അപരവർത്തനവേണം. ഇവിടേന്നു തൊഴുതിരുന്നപ്പോൾ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന ഇതു ജീവൻ നഷ്ടം പറഞ്ഞതായ ഇവരാകെയിലും വകവെക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങളും വിചാരിക്കുന്നുണ്ടോ? പറഞ്ഞാൽ ദൈവമൊത്ത കൂട്ടരോട് വെളിച്ചം പറയാൻ മോശിട്ട് ഒരക്കിയുജ്ജവരത്തിന് വെളിച്ചം മാനകകേട്ടു മോശിട്ടു? നിങ്ങളുടെ ശാപിക്കാൻ അധികാരമുള്ള ഗൃഹനായിക നിങ്ങളല്ലേ?”

ഗൃഹനായിക അതു കേട്ടപ്പോൾ കുറച്ചു പ്രസന്നയായിത്തീർന്നു. അവർ വീടും കിടന്നുറങ്ങുകയാണെന്നു തന്റെ ജോലിയിൽ എല്ലാം മറ്റൊരു തന്റെ തുണയ്ക്കു മാത്രമുള്ള എടുത്തുകൊണ്ട് മറ്റൊരു വിവരവും മോശിട്ടു. ആ പെൺകുട്ടി മാത്രം മറയ്ക്കുന്നപ്പോൾ അനക്കംകൂടാതെ അവളുടെ ഇരിക്കുന്നതും

മറിയുവാൻ തീർന്നു. തുണന്നിന്നു വിവരവും കേട്ടു മോശിട്ടു. ഇതാണി എന്തും, ഇപ്പോഴത്തെ പക്ഷാപാദം മറ്റൊരുതെപ്പോഴോ അതു ഉപയോഗിച്ചായി തന്നിട്ടു. എന്താണിതും? പറയുന്നത്:— “ഇത് മനസ്സിലായ നിർദ്വയത്വമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല. അവൾ പകൽനമയ്ക്കൽ മരിക്കും അതിനേക്കാൾ മോശിട്ടു. ഇത് അവൾക്ക് ആ വ്യവസ്ഥയെ നോക്കു ഇതു മറ്റൊരുതെപ്പോൾ കാരണം എന്താണെന്നു എനിക്കു നല്ലൊരു അറിയാം. എപ്പോഴും ഇതിനു അറിയും, മോശിട്ടു. അതിനാൽ അവൾ വാതിൽ തുറന്നുകൊടുപ്പാൻ ആവശ്യമായിരിക്കുക? വെ

പ്രകടനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് അന്താരാഷ്ട്ര കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് വർക്കർസ് ഇന്റർനാഷണലിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

[illegible]

മലയാളം ഭാഷയിൽ എഴുതിയ ഒരു കവിതയുടെ പേര് "മലയാളം ഭാഷയിൽ എഴുതിയ ഒരു കവിതയുടെ പേര്" എന്നാണ്. ഈ കവിതയുടെ പേര് "മലയാളം ഭാഷയിൽ എഴുതിയ ഒരു കവിതയുടെ പേര്" എന്നാണ്.

[illegible]

മലബാറിലെ വിവിധ താലൂക്കുകളിലെ കർഷകരുടെ
ജീതയുടെ ഉപയോഗം എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശ്യം.
ഒരു അധികാരമേൽക്കൽ നടപടിയായിട്ടാണ് അവർ പ്രതികരിക്കുന്നത്.

[illegible][illegible][illegible]

ആ യുവത്വകൾ സമരങ്ങളിൽനിന്നും പുറം വളഞ്ഞു നിൽക്കുമ്പോഴും അതിൽനിന്നും അകലിയില്ല. അതിനാൽ അവർക്ക് അവരുടെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി അധികം വൈകാരികതയോടെയും കർഷണപരമായും പ്രതികരിക്കാൻ കഴിയും. അതിനാൽ അവർക്ക് അവരുടെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി അധികം വൈകാരികതയോടെയും കർഷണപരമായും പ്രതികരിക്കാൻ കഴിയും. അതിനാൽ അവർക്ക് അവരുടെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിലേയ്ക്കായി അധികം വൈകാരികതയോടെയും കർഷണപരമായും പ്രതികരിക്കാൻ കഴിയും.

[illegible][illegible]

അവർ ചിലനായര സദാജ്ഞാതന്മാർ ചുറ്റും ചെന്നുകൂടി. അവർ അക്ഷമരായാലുകൂടി സദാജ്ഞാതന്മാർ മുൻപിൽ പിടിച്ചുകൊള്ളുകയായിട്ട് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. — “സദാജ്ഞാതന്മാരേ പറയുന്നതു നിന്റെ മുമ്പാകെയ്ക്കൽ തീരെ കേൾക്കില്ലെന്ന് കേൾക്കുന്നിടത്തുനിന്നു തൊട്ടുതന്നെ വിട്ടു വരികയും ഇങ്ങിനെ കേൾക്കുക കേൾക്കുകയുടെ താരതമ്യത്തിന് ഇത് മുമ്പാകെ വെച്ചാൽ അവർക്കെ കണ്ണിൽ കൊടുക്കണം” ഇതു മുമ്പാകെ നായർ നായർ തന്റെ കൂട്ടുകാരെ നോക്കിയിട്ട് പറഞ്ഞു. “നായർക്കു ഇങ്ങിനെ കേൾക്കുക കൊണ്ടുപോവാം. അവർ എങ്ങിനെയ്ക്കൽ കാണുന്നതൊക്കെ നോക്കി നിൽക്കുകയും സംശയിക്കുകയും നോക്കുന്നതൊക്കെ അവർ

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

മെല്ലെ കവിപ്പോവണമെന്നൊരുപാട് മനസ്സിലായിപ്പോ
സഹായം അർപ്പിക്കുമെന്ന് മുമ്പ് വഴി അറിയിച്ച സ
ദാശം പട്ടാഭയാലു ഏറ്റിച്ച അപ്പാൽക്കുട്ടൻ. ഇത് കേളിൽ
മുങ്ങിക്കൊണ്ടിച്ച് ആ യുവാവ് കവിത കൊണ്ടു. ആവാരം
ക്ക് കാര്യം മനസ്സിലാക്കിയപ്പോൾ അന്നു കേളിയെപ്പോലെയ്ക്ക
റിപ്പോകവാൻ വലിയ ഒരു തൊന്നു സദാശം പറഞ്ഞു. ഇതു
കൊണ്ട് ആയാളേ നിർബന്ധിച്ച് വഴി വാഴാക്കും എന്നു
ക്കിട്ടുനോക്കിയിട്ട് അന്നു കവിത കൊണ്ടി കവി കേളിയെ
ത്തി പട്ടാഭയാലുക്കൾ വിട്ടുപോയി. കേളിയെപ്പോലെയ്ക്ക
വേഗത്തിൽ അതിനെക്കുറിച്ചു കേൾക്കുന്ന ഒരു ശബ്ദം കേൾക്കുവാൻ ഇ
ക്കൊന്ന് ഒരു തൊക്കൽ കിടന്നു കിട്ടി. അപ്പാൽക്കുട്ടൻ തുടങ്ങി
മോ എന്നു ചോദിച്ച് കേൾക്കുന്ന അയാളി മേൽക്കൂടെ വലിച്ചു
വിട്ടു വലിച്ചു. ഇതും അതു വിട്ടുപോയതും തുടങ്ങിയ കേൾക്കു
ട്ട. അതെല്ലാം ഒരു നൂറായിരം പലതരങ്ങൾ കിടന്നു തന്നിന്നിട്ട
യിൽ കിടന്നതെന്നു കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
വേഗത്തിൽ അതെല്ലാം തന്നെ കേൾക്കുന്ന ഒരു കേൾക്കുന്ന
ഇത് കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന തന്നെ കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന

സദാശം വലിയ സാക്ഷാത്കാരം കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
ന്നിപ്പോൾ കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
സദാശം കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
അതു:—“അതു ഇതിൽ കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന

യുവാവ് ആ മോശിക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
യുവാവ് കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന
കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന കേൾക്കുന്ന

സഭാജി പൂവസ്ഥാനത്തുവന്ന് മോതിരവും മിന്നിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരുപ്പായി. കുറച്ചുനേരത്തേയ്ക്ക് ഇക്കഴിഞ്ഞതെല്ലാം ഒരു സ്വപ്നപ്രായമായിപ്പോയ് അവളുടെ ഈടുത്തെ ഏതേത്തിന്നു തോന്നിയത് ആ മോതിരം സൂക്ഷിച്ചുവെത്തുവാനിന് തക്കതായ ഒരു സ്ഥലം അയാൾ കണ്ടു. വീട്ടുകാരിൽനിന്നുള്ള നീതിനിമിത്തം അതു മകെപിറയിവിട്ടുകൊള്ളുവാനിന്നും അവൾ അശക്തയായ്.

അപ്പോൾ പൂവ് വെച്ചുകൊണ്ടും വെലക്കൊണ്ടുംകൂടി ഉപരിയിൽ 'ഇത്രകൂടി' മക്കൾക്ക് വിവിധ ഐശ്വര്യത്തിലായിരുന്ന സഭാജി സാരമെന്നോ കൂടിപ്പോതിരും ഉപവിധങ്ങളിൽ ഒഴിച്ചുപോയി. വെലക്കൊണ്ടി അവിടവിടെ കിടന്ന പാത്രങ്ങളെല്ലാം വെലക്കി ഒരിടത്തു നോക്കി ഒതുക്കിവെച്ചിട്ട് ഇക്കിഴെ നോക്കുക:—

"ആദ്യം അപ്പോൾ അമ്മയുടെ പക്കലുണ്ടായിരുന്ന ഇവിടെ തന്നിട്ടിപ്പോയപ്പോൾ നാടകത്തിന്നു പലയുളളത്തേയ്ക്ക്! വല്ലാത്ത ഒരു ക്രൂരതയായി കണ്ടിട്ടു, പാതിപാതയായ മകുനിയീറ്റിയിരുന്നല്ലോ! ഇപ്പോൾ ഒരുപിഴയായും പേടിച്ചുവെക്കുന്നു?" അപ്പോൾ വെലക്കൊണ്ടി, തന്റെ നാസതിനിയലമായ മേൽവസ്ത്രം അഴിച്ച് അലക്കുക പടിയിൽ വെച്ചു ഇപ്പോൾ വന്നുത്തു. — "ഇപ്പോഴത്തെ പലാർക്കിദങ്ങളുടെ കാലത്തെപ്പോലെയോ പലതേയ്ക്കും. അവയുടെ കറുപ്പു വെളുപ്പി ഉണ്ടാ! നമ്മളും ഒരു കാലത്തു പലാർക്കിദങ്ങളായിത്തീർന്നതായേറ്റു വെണമ്? നമ്മളുടെ ഉദയമുദനത് അനുമനം പരമ മേലാലം തേക്കുന്നവയായിരുന്നു. വല്ലാത്തൊരു ദാരുണ വേലയായ കാലമാർ വലയുന്നതിനപ്പോലെയെന്നു വിചാരിച്ചാൽപോലും നിവൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നോ? പക്ഷെ ഇന്നത്തെത്തുളള ആ മടുപ്പോ മാനിപ്പോയി എന്നതിന്നു പലയു? സഭാജി, താക്കോലിടത്തു തുളള കയ്യിൽ ആ വെളുപ്പത്തിലായ അലക്കിത്തന്നുകൂടി നിന്നെ ഇവിടെ ഇപ്പോൾ പലയുളളതെന്നു ചൊല്ലി അവയ്ക്ക് മനോഹരമാണോ? നോക്കി ഞാൻ അതുകൊണ്ടു കയ്യിൽ വെക്കുന്നതേ."

ഈ പരിചരിക്കപ്പെട്ടവർക്കും സഭാജിയെ വളിയ കാഴ്ചയായും പലതേയ്ക്കുന്നവർക്കും സമനീഹൃദത്തേ അവർ ഒന്നിന്നും കയ്യിൽ അധാരമായിട്ടു കയ്യിൽനിന്നിട്ടു. കൈവക വിവരമില്ലാത്ത

ആ 'പാവ'പ്പെട്ട ബാലികയ്ക്ക് വീട്ടിലുള്ളവരുടെ അടുക്കെ കനം 'കൊഴുത്തിക്കൊടുക്കുവാൻ' വലുതായതെന്നതിനാൽ അവൾ കേൾക്കുവേണ്ടതും, അവൾ വീടുകാരുടെ കനം മുറയ്ക്കു പാടു ക പതിവായിരുന്നു.

നാടകം കളെന്താൻ പോയിരുന്നവർ മടക്കിവരുന്നതുവരെ ഈ സദാജ്ഞ കണ്ണെപ്പു മീയായത കാത്തു കത്തിയെന്നു. ഏകദേശം പാതിര കഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും താമര എന്നത്തിൽ സദാജ്ഞതിന്റെ നിവരാനായ ആ ഇരുപ്പു കിടപ്പ് ചായ പാകയാണു — "നോക്കൂ! നമ്മുടെ സദാജ്ഞ ഉറക്കാനെ കാത്തിരിക്കുന്നു കണ്ണെപ്പോ? ഇങ്ങിനെ കഥ കേൾപ്പാൻ കൊതിച്ചു ഒരു കുട്ടിയെ ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. പറ്റാത്തതുകൊണ്ടു കഥകളിൽ ശേഷമെങ്കിലും അവരക്കു മനസ്സിലാകുന്നപോഴെ ഏതാ കടവോ കൂടു.

വീട്ടിൽ വന്നെത്തിയ ആ യുവതികൾക്കു സഹനം കോമി മിലതുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആർക്കും സദാജ്ഞതിന്റെ കാര്യത്തിൽ ഏതു ചെലത്തുവാൻ സൗകര്യം സിദ്ധിച്ചു. നാക്കു മിനയെത്തുന്ന അവരവരുടെ പ്രതീത (Impression) കളെ മറ്റു മറ്റുംകൊണ്ട് എപ്പോഴും ഒരു സമയത്തു തന്നെ പാ യുന്നതന്യോവും കേൾക്കുവേണ്ടതിനായി പുറപ്പെട്ടുപോയി. ഫല്ലബാല തന്റെ മുറിയിൽ കടന്നു ചെല്ലാ സദാജ്ഞതിന്റെ മടുക്കൽ മാറിയതല്ല. അതുകൊണ്ട് ചായ ചോദിച്ചു. — "സദാജ്ഞ, നിനക്കെന്തുപറാ? എന്താ ഇങ്ങനെ കണ്ണിരുപ്പു ട്ടിരിക്കുന്നത്? സുഖമെന്തു വല്ലതുമാണോ?"

അവൾ നിശ്ശേഷമായതിൽ തലകുലുക്കി. വീട്ടിലുള്ളവർ ഉത്തരകഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്നതുവരെയും അവരക്കു കറിയായ പരിഭ്രമമുണ്ടായിരുന്ന ഫുല്ലാപാലയുടെ മുറിയിൽ നിന്നു വല്ല ശബ്ദവും കേൾക്കുന്നതോ എന്ന കേൾക്കും മീതിൽ അവളെ വല്ലാതെ പീഡിപ്പിച്ചു ശബ്ദയിൽ അങ്ങോട്ടുമാറ്റത്തോടും കിണത്തടവും ചെങ്കിത്തെയും മാറിയതും കണ്ണടയ്ക്കുവേണ്ടതെന്ന അവൾ ആ 'കാളകാത്രി' പുലർത്തിക്കൂട്ടി.

ആ കുടുംബത്തിലെ പതിവുകാര്യങ്ങളിൽ വിശേഷവിധി ചെയ്യാനുമുണ്ടാക്കാനെ തന്നെ നാഴികമണിയിലെ സൂചികളെന്ന

[illegible][illegible]

കുട്ടി ദുരൂഹമായിത്തന്നെ അപ്രത്യക്ഷമായി. അദ്ദേഹം കൈമാറ്റം ചെയ്തതുകൊണ്ട് പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം തന്റെ കുട്ടിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം തന്റെ കുട്ടിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം തന്റെ കുട്ടിയെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible][illegible]

എന്നാൽ ആ വർഷമാനം കേട്ട അറുപത് അർശബവും ഒരു കലകൾ ഉണ്ടായില്ല. എന്നതന്നെയല്ല അന്തരിച്ചിട്ടുള്ള നീക്കം സമാധാനപ്പെട്ട നോട്ടംകൊണ്ടു വെളിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ അറുപതിലേക്ക് ശവ്ദങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾക്കൊക്കെ ചുമതല വഹിക്കേണ്ടതു ഓരോന്നാണോ? ഈ ദ്രോഹിപ്പെട്ടവർക്കു ചത്തു പോയപ്പോൾ സ്വന്തം മരണമെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊരു കാര്യമുണ്ടാകില്ല? അതാണ് 'അദ്വൈത'ത്തോടു ചേർന്നു പോകുകയാണ്. സ്വന്തം മരണമുണ്ടാകാതെ ചത്തവരെയെല്ലാം സ്വന്തമാക്കുന്ന ഏകദൈവമല്ല. എന്നിട്ടു വിഷമമാണ് എന്റെ കട്ടിയെ ഇതിനോടൊന്നിച്ച് മറന്നു കളിക്കേണ്ട? പരിശോധനയിൽ സർവ്വതരം പകരുന്നതുമാണ്.

ആ വീട്ടിന്റെ മട്ട പെട്ടെന്നു ഒരു പുതുപ്പാത്തപ്പോൾ എല്ലാവരെയും മുഖത്തുനിന്നു അസ്വസ്ഥതയെപ്പോലെയോ ഒരു കുമ്പിളാവ് പലനം. അതിനുകാരണം ആ പാവപ്പെട്ട പെൺകുട്ടിയുടെ സുഖക്കേടായിരിക്കുമോ? ഒരിക്കലുമല്ല, ആ പകരുന്ന പനിയിൽ നിന്നു തങ്ങളെ രക്ഷിക്കുന്നതിലുള്ള ഒരു പരിശോധന എല്ലാവരും കലശലായി കാണപ്പെട്ടു. കുട്ടിയെപ്പോലും രോഗിയെന്നതിൽ നിന്നു കഴിയുന്നത്ര അകറ്റിത്താങ്ങിയിട്ടു. ഒരു വിധത്തിൽ പോകുമ്പോൾ കഴിയാതെയായിത്തീർന്നുവെങ്കിൽ മരുന്നവരിൽത്തന്നെയും ചിലർ അങ്ങോട്ടു തിരിഞ്ഞുനോക്കുമായിരുന്നു. പോകാൻവന്ന ചികിത്സ നിശ്ചയിച്ചപ്പോൾ പോലും ആ പകർച്ചപ്പനിയിൽ നല്ല വസ്തുത സൂക്ഷിച്ചിരിക്കണമെന്നു എല്ലാവരും ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

സമാജത്തിന്റെ മറ്റേ മായുലനായ ഗ്രന്ഥനായകൻ 'മുഖക്കുപ്പരക്കായി'ത്തന്നെ തന്റെ മരുമകളുടെ നേരെ വളരെ വാത്സല്യമുള്ള ഒരുമാളാണ്. എന്നാൽ സ്വന്തം പരിഗ്രഹത്തിന്റെ കഠിനമായ ശാസനയ്ക്കു കീഴിൽ അജ്ഞാതമായ അദ്വൈതത്തിന് അളവേറിയതോളം പുറത്തേയ്ക്കു കോണിടാവാനുള്ള സന്ദർഭം ചുമക്കുമായെ സിദ്ധിച്ചിരുന്നുള്ളു. അദ്വൈതം ആഹ്ലാസികനിന്നു മടങ്ങിവന്നതിനുശേഷം വളരേനേരം സമാജത്തിന്റെ അടുത്തുചെന്ന നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവർക്കുപോലും ആളെ അറിയുന്നതിനുള്ള 'പ്രശ്നം'യുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവർ ശയ്യയിൽ അങ്ങോട്ടു

മിക്കോടും കിടന്നുരുളുന്നതിനിടയിൽ ഭീനവും അസ്വസ്ഥവുമായ സമരത്തിൽ എന്തോ പുലമ്പിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഓരോരുത്തരും മനസ്സിലാക്കുന്നതിനായി മാതൃകൻ അവകന്നിച്ച ചെവിയുംകൊടുത്തു് ഏല്പിച്ചിരുന്നു. സദാജം പിറ നരും പുലരുന്ന “പണം, പണം, ആ പണമൊഴി” നാളേ സംക്ഷയത്തിന്നു നാലഞ്ചു രൂപിക ഏറത്തു് ഇ ൧൨ ഞം ഏന്ന പാഞ്ഞു് വിളത്തു മെലിഞ്ഞ അമ്പളമെ കയ്യൊപ്പിച്ച് പാതർ ചെപ്പുകൊടുത്തു. സദാജമാകട്ടേ, ഉറപ്പിക കിഴിറമാ പ്പിൾ കയ്യവലുപ്പ് മുറുകേ മടക്കിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു. അവർ തെളെപ്പൻ ആശംപുയായി അറ്റനേരം കണ്ണടച്ചു മുയങ്ങുകയും ചെയ്തു.

രാത്രി കൗതുകാപ്പ വാക്കുകൾ, ഗാനത്തിനായി ഫല്ലബാല അമ്പളമെ അരികത്തു ചെന്നിറന്ന അവർ ചെട്ടന്നു കിടന്നോളത്തുനിന്നുണ്ണിയിരുന്ന് പല്ലഭമെ വഴുതെ കൊടുപ്പിപ്പിറ്റിത്തന്ന കയ്യ് പിടിപ്പണുപ്പ് തമാർ കപ്പിൾ മുറുകെപ്പിടിച്ചിത്തന്ന പണം കരുന്നകത്തിടുകൊടുത്തു പുല്ലബാല അപ്പുതപ്പട്ടു നിൽക്കുമ്പ്പിന്നിർന്നിത്തന്ന ചങ്ങച്ചിൻ കൈമേ പാഞ്ഞു. “പലരോളം വലിയ ധാരിപ്പുയായിരിക്കുന്നു. അപ്പാ! നിങ്ങളും വലിയ മേറ്റുപതി തന്നെ. അന്ന് രണ്ടു കിഴാമ്പാലും കടന്നിടുമൊക്കെ കൊണ്ടുപന്ന കൊച്ചുകൈ പതിറാണു ചിലും എന്തിനു പന്നം തരിക ഉണ്ടായില്ല.”

സദാജത്തിന്റെ അധികന്നാൾ രോഗത്തിൽപ്പെട്ടു കഷ്ടപ്പെട്ടേണിവിന്നിട്ടു. അമ്പളമെ ലഘുവായ ജീവിതനാടകം. ആ മനസ്സിൽ പത്തുദിവസം അഭിനയിച്ച കഴിഞ്ഞപ്പോഴെപ്പോൾ തമോമയമായ തിരശ്ശീല സ്ഥിതി വീണ്ടു കഴിഞ്ഞുപോയി.

നമ്മുടെ കഥാരംഗമായ ജീവനത്തിന്നു എന്നും അടുത്തായി തുലോം വലുതായ ഒരു മൂന്നരിയ മാളിക നിലകൊള്ളുന്നു. ആ അതു് കോളേഴുവിദ്യാതരികൾ താമസിക്കുന്ന മന്ദിരം (Boarding house, ആയിരുന്നു. അതിനകത്തു് വാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വിദ്യാതരികൾ അടുത്തുനിന്നു കേട്ട “ഹരിബോൾ, ഹരിബോൾ” (ബങ്കാളത്തിൻ ആനൊളിലും ഒരാരം ഉദിച്ചാൽ ശേഷക്കാർ ദാമ്പന്യചകരായി വില്പാചിക്കുന്നതിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ഈശംകനാമം) എന്നുള്ള ആനൊളാപ്പും കരുന്നമായ മോ

[illegible]

മെമ്പർമാർ വരുമ്പോൾ പലപ്പോഴും ടി.വി.യിലൂടെ കളിക്കാരുടെയും ടീമുകളുടെയും പറ്റി വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന ഒരു റീ-യൂണിറ്റിംഗ് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ടീമുകളിൽ വീടുകളിൽ നിന്നും പങ്കെടുക്കാൻ കഴിയുന്നവർക്ക് ടി.വി.യിലൂടെ കളിക്കാരുടെയും ടീമുകളുടെയും പറ്റി വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന ഒരു റീ-യൂണിറ്റിംഗ് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ടീമുകളിൽ വീടുകളിൽ നിന്നും പങ്കെടുക്കാൻ കഴിയുന്നവർക്ക് ടി.വി.യിലൂടെ കളിക്കാരുടെയും ടീമുകളുടെയും പറ്റി വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന ഒരു റീ-യൂണിറ്റിംഗ് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

യുദ്ധപോരയും പരിജനങ്ങളോടൊന്നിപ്പോലെ വന്നതും എന്റെ വിജയ സിദ്ധിക്കു തക്കതായ സാധനകളും ഉളവാക്കിത്തന്നു. ഞാൻ തന്നെ നോക്കി വീട്ടിനുകുഞ്ഞയുൾക്കയറിപ്പോന്നു. ഏഴാറു വിജയത്തിന്നു പിന്നെ അധികം രാമസമുദനായില്ല. നമ്മുടെ ഹൃദയം നവനവവും പോലീസുകാരുടെ വേഷംധരിപ്പൂ അവരുടെ മട്ടിലും സൗരത്തിലും മില അധികാരശബ്ദങ്ങളും ശാസനകളും പുറപ്പെടുവിപ്പൂ കറപ്പെടുന്ന സമയമായിപ്പോകയും പറയുകയാണെന്നിൽ ഏനിക്കു കിട്ടിയ നാഴിക ആ സ്ഥാനത്തിന്നു "നീയെ അനന്തരപയോഗിതന്നില്ല. ഞാൻ മില അടകളെപ്പോലും എടുത്തുകൊണ്ടു വന്നിപ്പോകുന്നതല്ലെന്നുള്ള ഒരു ചിട്ടയുമോതിനും പണയം കൊള്ളുന്ന പണയം കയ്യുലാക്കി ആകുപ്പാടെ ഏനിക്കു ഉറപ്പുക ഇത്തരം രണ്ടാളും കയ്യിൽ കിട്ടി ഇതാണ് ആ കഥ."

ആ നായകന്റെ മുന്നിൽ ആ ചിട്ടയുമോതിനും എങ്ങിനെയോ പൊകത്തിലേയ്ക്കുവെച്ചു വളരെ വിലപിടിപ്പു നന്നായിട്ടാണ് നീന്നത്. ഈ ജാലാർദ്ദയുടെ ഹൃദയം സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടായിരുന്ന ആ വളരണം—കുട്ടിയെ എന്തെന്നെയെന്നുമായി നിശ്ചയിച്ചു അതെന്നുകഴിഞ്ഞു!

പുരോഹത്തിലേയ്ക്കു ശവവുംകൊണ്ടുള്ള യാത്ര, ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന "ഹരിവേഷം, ഹരിവേഷം" എന്നുള്ള ആത്മനാദത്താൽ ഏറ്റവും കരുണമയമായ ഒരു കാഴ്ചയായിരുന്നു വിദ്യാസ്ഥിപ്പുറം സ്ത്രീമേന്മാക്കൾക്കു മെത്തനാവലംപോലെയായി കണ്ടുവന്നതും ശുഭാനന്ദനോടൊന്നിടത്തുനിന്നും ഉത്തരകുടനത്തിൽ അവരുടെ ശുഭ സന്ദർശനത്തിൽത്തന്നെ പരിയുകയും ചെയ്തു.

“ചെറിയമ്മേ!”

[ശാഗശയ്യയിൽ കിടക്കുന്ന ജ്യോതിനുമ്പൊക്കും,
അയാളുടെ ചെറിയമ്മ (മാതൃസഹോദരി) യുമാണ്
ഇതിലെ പ്രധാന പാത്രങ്ങൾ]

“ചെറിയമ്മേ!”

“ഉറങ്ങാൻ തുടിക്ക. ജ്യോതിസ്സേ, രാത്രി അതികൃമിപ്പിടി
കുന്നു.”

“അതിന്ദാ സ്വന്തമില്ല. എനിക്കിനി അധികംനാൾ പാർപ്പി
ല്ലല്ലോ. മണി അവളുടെ അടുപ്പന്റെ വീട്ടിൽ പോയിക്കൊള്ളട്ടെ
എന്നു വിചാരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ എവിടെയാ
ണ്? എനിക്കൊരുമകളല്ല.”

“സീതാകാമപുരത്തു്.”

“അങ്കു, അവിടെത്തന്നെ. അവളേ അങ്ങനെയല്ലേന്നു. ഒരു
തോറിയുടെ അടുത്തു് ഇനിയും അവൾ താമസിക്കേണ്ട. പോരെ
ങ്കിൽ അന്ധൻ മുറുപ്പുലയുമാണല്ലോ.”

“നിന്റെ ഈ കിടപ്പു കണ്ടിട്ടു് അവൾ എങ്ങനെ പോ
കും?”

“അപ്പോൾ വൈദ്യന്മാർ പറഞ്ഞ വിവരം അവളറി
ഞ്ഞോ?”

“അതെന്തിന്? അവൾക്കൊക്കെ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടുകൂടെ?
ഇന്നുമൊരിക്കൽ അടുപ്പന്റെ അടുത്തു പോകണമെന്നു പറഞ്ഞ
പ്പോൾ അവൾ കരഞ്ഞു കലശൽ കൂട്ടി—”

ചെറിയമ്മ ഇപ്പോൾ ഈ പറഞ്ഞതു് സത്യത്തിന്നു വിരു
ദ്ധമായിരുന്നു എന്നു വായനക്കാരോടു പറയാതിരിപ്പാൻ അമിട്ടു.
ജ്യോതിനന്റെ പന്തിനായി മണിയും ചെറിയമ്മയും തമ്മിൽ നട
ന്ന സംഭാഷണം അപ്പോൾ കാണുന്ന പ്രകാരമായിരുന്നു.

ചെ:—“കണ്ടെത്ത, നിന്റെ അടുപ്പന്റെ അടുത്തുനിന്നു് അ
ന്നുവരെ വന്നിരുന്നല്ലോ, അവിടെ വല്ലതും വിശേഷമുണ്ടോ?”

“ഉണ്ട് അത്ഭുത വെളിച്ചം എന്റെ കണ്ണനുജ്ഞിയുടെ ചോരണാടിയന്തിരമാണ് അതുകൊണ്ട് ഞാൻ—”

“അതിനെന്നാണ്? കണ്ണിന് സമുദാനമായി സ്വപ്നമാല കൊടുത്തയച്ചുകൂടേ? അമ്മയ്ക്കു തൃപ്തോഷമായിരിക്കുമല്ലോ?”

“ഞാൻ പോകണമെന്നു കൂടി വിചാരിക്കുന്നു. ആ കണ്ണിനെ ഞാൻ ഇതുവരെ കണ്ടിട്ടില്ല. കാണാൻ എനിക്കു വലിയ മോഹമുണ്ട്,”

“നീ എന്നാണ് പറയുന്നത്? ജ്യോതിഷനെ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ നീ എങ്ങിനെ പോകും? പക്ഷർ പറഞ്ഞതിനും നീ അറിഞ്ഞില്ലേ?”

“പക്ഷെ ഇപ്പോൾ ദയപ്പെടണമെന്നു മില്ലെന്നല്ല, അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്—”

“അഭിപ്രായപ്പെട്ടതെന്താണെന്നും അദ്ദേഹം സ്ഥിതി നീ കാണുന്നില്ലേ?”

“മുന്നാളർക്കു കൂടി കർഷണത്തിന് ഒരു പെൺകുട്ടിയുണ്ടായതാണിത് എല്ലാവരും വലിയ ചെല്ലമാണി വെളിക്കുകയുമാണ് അടിയന്തിരം അദ്ദേഹം കേൾമായിരിക്കുമെന്നാണ് പറഞ്ഞത്. ഞാൻ ചെന്നിപ്പോയി അമ്മയ്ക്കു വളരെ—”

“അമ്മയുടെ പ്രകാരം എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട. എന്നാൽ ജ്യോതിഷനെ ഈ നിലയിൽ കണ്ടാൽ പൂർണ്ണ അജ്ഞാത ചെന്നാൽ നിന്റെ അച്ഛൻ കണ്ണിനെ ഒരു ശ്വപ്പെടുത്തണമെന്നു കേൾക്കുന്നു,”

“അതിന് കൊടുപ്പേ ഒന്നു ചെയ്യാൻമതി. ഒരു കുറിച്ചതന്നെയും ഇപ്പോൾ കലശലൊന്നും ഇല്ലെന്നും അഥവാ ഞാൻ പോയതും—”

“അതേ, അതു ശരിയാണ് നീ ചൊല്ലാലും വലിയ നഷ്ടമെന്നും വരാനില്ല. പക്ഷെ ഞാൻ നിന്റെ അച്ഛനെഴുന്നുകയാണെങ്കിൽ സത്യമെ എഴുന്നുകയുമില്ല

“എന്നാൽ കൊടുപ്പേ എഴുന്നേക്ക. ഞാൻ എന്റെ ഭാരാ വിനോദ ചോദിച്ചാൽ അദ്ദേഹം തീർച്ചയായും—”

“കണ്ടെത്ത, ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ നീ പ്രവർത്തിക്കാൻ ഇല്ലെന്നല്ലാതെ ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതാണ് എന്നാൽ ഇതു നീ

ചെയ്യുന്നപക്ഷം ആ ആൾ ഭരണമിഷ്ണുമായിപ്പോ കർമ്മകേയില്ല. നിന്നെ നിന്റെ അസ്ത്രം നല്ലപോലെ അറിയാവുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം നിന്റെ ചരിയിൽ ഉൾപ്പെടുകയുമില്ല.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞിട്ട് ആ ഗുണവതി അവിടെ നിന്നും പോയി. മണി തിണങ്ങി അവളുടെ മേന്മയിൽ ചെന്നു കുത്സന കിട്ടപ്പോയി. ഈ അവസരത്തിൽ മണിയുടെ ചങ്ങാതിയായ അടുത്ത വീട്ടിലെ ഒരു യുവതി വന്ന്, മണിയുടെ കിട്ടപ്പ കണ്ട് അതിന്റെ ഘോരവെറുപ്പത്തെ ചോദിച്ചു. “കേൾക്കണം എത്ര കഷ്ടമാണിത്! എന്റെ ഏകസഹോദരിയുടെ അന്നപ്രാശനമാണ് വരുന്നത് ഇവർ പറയുന്നതു ഞാൻ പോകേണ്ട എന്നാണ്” എന്നാണ് മറുപടി പറഞ്ഞത്.

ചങ്ങാടി—“നിന്റെ ദാസ്യം ഈ കിട്ടപ്പ കിടക്കുമ്പോൾ നീ പോകണമെന്ന വിചാരിക്കുകപോലുമില്ലല്ലോ.”

“തോരാതെപ്പോയി ജ്ഞാനാനന്ദം ചെയ്യാനില്ല. ചെയ്യണമെന്ന വിചാരിച്ചാൽ ഔധിപ്പെടുമിട്ട്, ഈ വീട്ടിൽക്കിടന്നിട്ടുള്ളതെന്നു തന്നെ എനിക്ക് അസഹ്യമായ സംഭവമായിരിക്കുന്നു.”

“ആരാണ് നീയൊരസാധാരണ പുരുഷിണല്ലോ!”

“എനിക്കു നിന്റെ ചിന്താപാത്രം നാനുമാരെ മോയിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടി വിഷാം കൈക്കൊള്ളേണ്ടിവന്നുകൂട.”

“ആകട്ടെ, പിന്നെ നിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്താണ്?”

“എനിക്കു പോകണം. ആരും മറ്റൊരു പായയല്ല.”

“കഷ്ടം നീ ഇത്ര അനിഷ്ടപ്പെടാറിയാ?”

മണിയുടെ അസ്ത്രം നായാ ഈ പ്രദർശനത്തിൽ കഠിനമായ നീക്കമെടുത്തുകൂടി ആ സ്ത്രീ അവിടെനിന്നും കടന്നുപോയി.

II

വീട്ടിലേയ്ക്കു പോകണമെന്നു സൂചിപ്പിച്ചപ്പോൾത്തന്നെ മണി കരഞ്ഞു കഴുത്ത് കൂട്ടി എന്നു കേട്ട് രോഷിതൻ ആശ്ചര്യത്തോടെ മെത്തയിൽ ഏഴുന്നൂറ്റിലിടുകയും തലയിണ സ്വീകരണയ്ക്കു നീക്കി അതിൽ ചാതുകയും ചെയ്തിട്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—“ചെറിയമ്മേ, ഈ ജനൽ കുറച്ചുകൂടി തുറന്നിട്ട് വിളക്കുതുളകൊണ്ടുപോകണം.”

പ്രശാന്തമായ നിശ ആദ്യത്തെപ്പേരിനാൽ ഒരു തീർത്ഥയാത്രക്കോ മനോഹരമായ നിശ്ശബ്ദനായി ജനലിനരികെ നിൽക്കുന്നതുപോലെയും, ലോകാരംഭമുതൽ നടന്നുവരുന്ന നിരവധി മരണങ്ങൾക്കു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്ന തരംഗങ്ങളുടെ അന്നേ സ്പർശിച്ചുനോക്കുന്നതു പോലെയും ആയിരുന്നു തോന്നി.

ഇരുട്ടിന്റെ പുറകിൽ തന്റെ മണിയുടെ മങ്ങിയവരും ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നതും, അതിൽ കാണുന്ന വിവിധത കരിമ്പിൻ കണ്ണുകൾ അത്ഭുതസന്ദൃഷ്ടങ്ങളായി ജ്വലിക്കുന്നതും അവയുടെ കണ്ണു.

തോന്നിന്റെ അനങ്ങാതിരിക്കുന്നതുകണ്ട് ഉറക്കുകയായിരിക്കാമെന്ന കരുതി ആ സംഭാഷിതരും സിദ്ധി എന്നാൽ പെട്ടെന്ന് അവയുടെ എഴുന്നേറ്റിരുന്നു പറഞ്ഞതുകേട്ടിട്ട്:—“ചെറിയമ്മേ, നിങ്ങളെല്ലാം വിചാരിച്ചിരുന്നത് മണിക്ക വീശെ കഥയില്ലെന്നും അവയുടെവിടെ താമസിക്കുന്നതു വെറുപ്പാണെന്നുമല്ലെ? എന്നാൽ ഇപ്പോൾ—”

“അതെ അപ്പനെ; എന്നാൽ ഇപ്പോൾ എനിക്ക് ആ ഒരു നിശാശബ്ദമല്ലാ പോയി, ഉറച്ചുനോക്കുമ്പോളുള്ള മറററിയുന്നതു്?”

“ചെറിയമ്മേ”

“ഒന്നരത്തോളം നോക്കത്തെ, മേൽനിന്നാ”

“ഞാൻ ഒന്നാലോചിക്കട്ടെ. എനിക്കു കറെ സംസാരിക്കാനുണ്ടു് ഒപപ്രയുക്തമല്ലെ?”

“ആകട്ടെ.”

“മണിയുടെ മനസ്സ് എന്റെ മനസ്സുമായി ആദ്യം കണ്ടിട്ടില്ല എന്നിലും ഞാനെല്ലാം സഹിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ ചെറിയമ്മേ—”

“ഇല്ല കണ്ടതെ, നീയതു പറയേണ്ടതാ. ഞാനും കണ്ടിട്ടില്ലെന്നും.”

“ഞങ്ങളുടെ ഏതേതോ കൈകൊണ്ടു വായിയെടുക്കാവുന്ന മണ്ണാകട്ടെയും മററും അല്ല. മണിക്കത്തന്നെ അമ്പലക്കുളം ഏതോ വിവിധതകളെന്ന് ഞാൻ ആദ്യം വിചാരിച്ചു. കൈവിവസ്ഥ എന്നോ സാമൂഹികമായ സംഭവമുണ്ടായ—”

“നി പറയുന്നതു ശരിയാണ്.”

“നാളെകൊണ്ട് ഓരർ നാൾ മുൻ നീക്കം ചെയ്യാമെന്നു ഓർ
 ന്നു ഗണനാക്കിയില്ല.”

[illegible]

വിഷയം: ജാതിനീതി. ൧. അധികാരത്തിലുള്ളവർക്ക് ആ പദ്ധതിയെ വിരുദ്ധമായി ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ തടയുവാൻ “മനുഷ്യാവകാശമണ്ഡലം” എന്നൊരു ദാ.വ.യ. സമിതിയെ അതിന്റെ സമരങ്ങൾക്കായി നിയമിക്കുകയും അതിനുള്ളിൽ അംഗങ്ങളായി നിർവ്വഹിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളെ അതിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടു.

കാണുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളെപ്പോലെയാണ് അവ അന്ധകാരത്തെ പൂർണ്ണമായി നീക്കുന്നില്ല. ഇരുട്ടടങ്ങൽ ഇടകൾ ധാരാളമുണ്ട് ജീവിതത്തിൽ നാം അനുഭവിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും മൃഗവിശ്വാസങ്ങൾ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെങ്കിലും, നീയും തെളിഞ്ഞുപ്രകാശിക്കുന്നതിനു ധാരാളം ഇടകൾ ഉണ്ട്. ഈ രാത്രിയിൽ എന്റെ ഏകദേശത്തിൽ നിറഞ്ഞു തുളുന്ന ഈ ആനന്ദം എവിടെനിന്നു വന്നതാണെന്ന് എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല.

ചെറിയതെമ്മ ജോഹന്നന്റെ നൊമ്പരിയിൽ വാത്സല്യസങ്കേതം ഒന്നു തലോട്ടി. അവയുടെ കണ്ണിൽനിന്നും ഒഴുകുന്ന അശ്രുക്കൾ ഇരുട്ടിൽ അയാൾ കണ്ടില്ല.

“ചെറിയതെമ്മ, അറക്കട്ടെ ചെറുപ്പമാണം” ഞാൻ പോയാൽ അവൾ തെറ്റാമറിഞ്ഞായി കഴിച്ചു കൂട്ടുന്ന കാര്യം ഞാൻ ഓർക്കുകയായിരുന്നെന്ന്.

“ചെറുപ്പമൊ ജോതിനാ! അവൾക്കു പ്രാപ്തിയായില്ലേ? എന്റെ ജീവനാശനം എന്നൊ വിചിന്തയ്ക്കേണ്ടതല്ല എനിക്കും ചെറുപ്പമായിരുന്ന ഒരു ചെറുപ്പമായിട്ട് വിത്തു അറക്കേണ്ടതല്ല എന്റെ ഏകദേശത്തിൽ എന്നെന്നേക്കുമായി സ്ഥിരപ്രസംഗം ചെയ്യുകയല്ല ചെയ്യുന്നത്” അങ്ങനെയൊരു പക്ഷമായി എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. അതിനും പുറമെ ആനന്ദം അത്രകണ്ട് ആവശ്യമായ ഒന്നാണോ?”

“ചെറിയതെമ്മ മണ്ണയുടെ മനസ്സ് ഉണരാനു വാലിക്കുമ്പോഴാണ് ഞാൻ...”

“അതിനെപ്പറ്റി വിഷാദിക്കരുത്! കരുതരുത്! അവളുടെ മനസ്സ് ഉണരുകയാണെങ്കിൽ അതു പോരേ?”

ഇതു കേൾപ്പോൾ ഞാൻ പണ്ട് ഒരു ഗ്രാമീണിയിൽ പാതിക്കേട്ടിട്ടുള്ള പാട്ടിന്റെ പരിഭാഷയാ ജോതിനന്റെ കൈയിൽപ്പെട്ടു. അതിപ്രകാരമാണ്:-

“എന്നുടെവൃദ്ധത്തിലൊരാൾക്കു വന്നു
ധന്യതയെക്കൊണ്ടിന്നുകേ വന്നതേരം
ഈ ജഡവൃദ്ധതെമ്മ നീയെന്നതു മി
കേവലം വിവേകവിശീനനായുള്ളൊരു നീ

പിന്നെയൊ? പ്രേമത്തിനുപാത്രമായിട്ടും പുരാ-
ണങ്ങളെപ്പകർന്നിട്ടും കാലോല്പയിൽ
നീയുണർന്നല്ലോ! ഹോഹോ! മോക്ഷാസങ്കാതത്തിൽ നീ-
യവശ്യമില്ലാത്തതു വേളയിൽത്താനെന്നല്ല!”

“ചെറിയമ്മേ, ഇപ്പോൾ നേരമെന്തായി?”

“ഒൻപതുമണിയായിരിക്കണം.”

“അത്രേ ആയുരേളാം? ഏന്ത്? ഞാൻ വിചാരിച്ചതു രണ്ടു
മണിയോ മൂന്നുമണിയോ മഹാ കഴിഞ്ഞിരിക്കുമെന്നല്ല? ഏ-
ന്തെ അർത്ഥഭാഗ്നി സമ്പ്രദായത്തിലാണ് തുടങ്ങുന്നത് പിന്നെ
ഞാൻ ഉറങ്ങാൻ ഇത്ര പ്രതിബദ്ധനാണ്?”

“ഇന്നലെ രാത്രി മുഴുവൻ വായനമാനം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന്
ഉറക്കമൊഴിഞ്ഞത് മറ്റുമയില്ല? അതുകൊണ്ട് ഇന്നു നേരത്തെ
ഉറങ്ങണം.”

“മണി ഉറക്കമായോ?”

“ഉറക്കമൊ? അതും നിനക്കു സുസ്ഥ് തന്നെക്കേകുമത്രേ.”

“അതായിരിക്കുമൊ! അവർക്കുള്ള ചരിത്രമില്ലായിരുന്ന
ല്ലോ ചെറിയമ്മേ?”

“പിറ്റേയായും അവളുടെ നിന്റെ മനസ്സുകളും മറ്റും ശരി
യാക്കുന്നുണ്ട്?”

“ഞാൻ വിചാരിച്ചത് മണിക്ക പാലകവിട്ടു.

“ഒരു സ്ത്രീക്ക് അത്തരം കാര്യങ്ങൾ നിഷേധാൻ അധിക
കാലം വേണ്ടിവരുകയില്ല. ആവശ്യം നേരിട്ടാലും തന്നെത്താൻ
വശമായിക്കൊള്ളും.”

“ഞാൻ രാവിലെ കഴിച്ച ദീൻ സൂപ്പിന്റെ അമിക്കൊണ്ട്,
അത് ചെറിയമ്മി പാകപ്പെടുത്തിയതാണെന്നല്ലേ ഞാൻ വിചാ-
രിച്ചത്?”

“നിനക്കു വേണ്ട കാര്യങ്ങൾ ഞാൻ നടത്തുവാൻ മണി സ-
മതരിക്കുമെന്നു കരുതുന്നു? നിന്റെ മനസ്സിലും മറ്റും അടിച്ചുന-
ന്നതല്ലേ അതും തന്നെയാണി. ഉച്ചമിതേക്കായി യാതൊന്നും കി-

ഭക്ഷണം നിനക്കിഷ്ടമല്ലെന്ന് അവരംശരിയോ, നീ ഇരിക്കുന്ന മുറി ചെറുതെന്നാക്കുമായിരാം അവളെത്ര വൃത്തിയായിട്ടിരിക്കുന്ന വെളിച്ചമെന്നു ഏത് നിന്റെ ഈ ശാരഥ്യയുടെ സമീപം അവളെ ഏല്പിക്കാനാക്കിയെങ്കിൽ കാണാമായിരുന്നു അവളുടെ പാപം. അതാണിപ്പോഴവളുടെ ആവശ്യം.”

“അപ്പോൾ മണിയുടെ ശരീരസ്ഥിതി. ൨ ”

“ഡാക്ടറന്മാരുടെ അഭിപ്രായം അവൾ കൂടുതൽ ഈ മുറിയിൽ വരരുതെന്നാണ് അവൾ വളരെ ഭയമാനുഭവിക്കുന്നത് ”

“ചെറിയമ്മ, നിങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് അവളുടെ ഇങ്ങോട്ടുള്ള വരവിനെ വിചാരിച്ചു ഇരുന്നതു്?”

“അതോ, അവൾ ഏന്റെ ഉപദേശത്തെ അക്ഷമപ്രതിരോധിക്കും. നിന്റെ അപ്രാപ്യമായതെന്തെ സ്ഥിതിയാൽ അവളെ അറിയിക്കുകയും വേണം.”

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ ആകാശദേശത്തു് അശ്രുബിന്ദുകൾ പോലെ വിളങ്ങി. ചിരിയറായ തന്റെ ആത്മാവിന് കൃത്യമായ താപവും അന്ധരും ഒരു കഷ്ടതയും, പ്രതിഭാസിൽ മരണപിശാച് അതിന്റെ വലത്തുകൈ തന്റെ നേരെ നീട്ടിയപ്പോൾ വിശ്വാസത്തോളം അതിനെ ഇരയില്ലാക്കുകയും ചെയ്തു.

ലീലയായി ഒരു നിശ്ചയിച്ചിട്ടു് ജോതിനൻ അപ്പോൾ അക്ഷമനായിത്തന്നെ പറഞ്ഞു:—“ചെറിയമ്മ! മണി ഉറക്കമായിട്ടില്ലെങ്കിൽ—ഏതാനും നിമിഷത്തേക്കുമാത്രം. ”

“ആകട്ടെ. ഞാൻ വേഗായി അവളെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു വരാം.”

“ഞാൻ അവളെ നിരന്തരത്തോടെ സിദ്ധിക്കുകയില്ല. വിശേഷാലമായ കാര്യം പറയാനാണ് അതായത് നിമിഷത്തിനുള്ളിൽ പറഞ്ഞുതീക്കും ”

ഒരു നെഹ്വീപ്പോടു കൂടി ചെറിയമ്മ മണിയെ വിളിക്കാനായിപ്പോയി. ജോതിനന്റെ നാഡി പിടയ്ക്കുവാൻ തുടങ്ങി. തന്റെ പ്രേയസിയോടു് ഒരുക്കമെങ്കിലും സൈദ്ധാന്തപരമായ ചെറുതൻ സാധി ൧൧ “ചെറിയമ്മ! നിന്റേ അന്ധരും ആശ്ചര്യമായി. വിശ്വസ്യമായി കൂട്ടിക്കിണക്കിട്ടുള്ള ഒരു സംഗീതോപകരണങ്ങൾ കൊണ്ടു്

ശരിയായി ഗാനം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നില്ലല്ലോ. മണി അമ്പളത്തെ സമയയനുസൃതമായ പാടാതിരിക്കുമായി സോട്ടാസം സംസാരിക്കുന്നതും ചിരിക്കുന്നതും കേട്ട് ആ സമയവിന കൂടെക്കൂടെ കലശലായ അമ്പളം തോന്നിപ്പോകൂ. ഇക്കാര്യത്തിലും ജോതിനൻ തന്നെത്തന്നെയാണ് കററപ്പെടുത്താറുള്ളത്. അവനെപ്പോലെ നമ്മുടെ ഭാഷണം ചെയ്യാൻ അനിക്കുറവുകൊണ്ടു വശമായിത്തീർന്നു. അയാൾക്കതിനു ശേഷിക്കുറവുണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അയാളുടെ യുവസ്ത്രധീനനായതായി വിവിധവിധയങ്ങളെ പൂർവ്വകാരിച്ച് അയാൾ സങ്കസമായി സംഭാഷണം ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പുരുഷന്മാരെ സിദ്ധിക്കുന്ന മാതിരിയുള്ള സംഭാഷണം സ്ത്രീകൾക്കു അമിക്കയില്ലായിരിക്കും. അപശാസ്ത്രസംബന്ധമായ ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റിയായാണെങ്കിൽ ആശങ്കാജ്ഞാലാഭമില്ലാതെ തന്നെത്താൻ ആത്മഗതം ചെയ്യാം. പക്ഷെ ചിലപ്പോഴൊക്കെയുള്ളപ്പോൾ വശത്താണു പറയുന്നതിനു മണ്ടപെടുകിലും ആവശ്യമാണ്.

സായാഹ്നവേളകളിൽ വെളിയിലുള്ള വരാനായിൽ മണിയു മൊന്നിച്ചിരിക്കാറുള്ളപ്പോൾ അവളോ വല്ലതും സംസാരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്ന് എത്ര വളരെ പ്രാവശ്യം ജോതിനൻ ആഹ്വയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതറിഞ്ഞ് സപ്രയുക്ത നിശ്ശബ്ദതയുപോലും ലക്ഷ്യം തോന്നിപ്പോകൂ. തന്റെ സമീപത്തുനിന്നും കടന്നുകൂടുമ്പോൾ മണിയു കൂട്ടിയിറങ്ങിയിരിക്കുമെന്ന ജോതിനന്തിനായിരിക്കും. ഇങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ മുന്നാമതായി ഒരാൾ അവിടെ വന്നാൽ കൊള്ളാമെന്ന് ജോതിനൻ ആഹ്വയിക്കാറുണ്ട്. തമ്മിൽ സംസാരിക്കാൻ അമിട്ടാണു മണ്ടപെടലുടെ അടുത്തു മുന്നാമതായി ഒരാൾ വന്നാൽ കററ കേൾക്കേണ്ടല്ലോ.

തന്റെ ഏകദേശപതി അവിടെ വരുമ്പോൾ പറയേണ്ടതെന്താണെന്നതിനെപ്പറ്റി ജോതിനൻ ആലോചിക്കാൻ തുടങ്ങി. പക്ഷെ അത്തരം കൃത്രിമമായ സംഭാഷണം അയാളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുകയില്ല. ഇന്നത്തെ രാത്രിയിലെ അഞ്ചുമണിയോ വൃശാകളായേണ്ടിവരുമോ എന്നതാൽ തെളിപ്പെടുകയാണ്. എങ്കിലും നമ്മുടെ സംഭാഷണം ചെയ്യാൻ മററും ഇനി എന്താണു നിമിഷങ്ങളെ ഉള്ളു വെല്ലോ.

III

“കുടുംബം ഇങ്ങനെ? നീയെങ്ങും പോകുകയല്ലല്ലോ?”

“അതെ. ഞാൻ പീതാശാലപുരത്തേയ്ക്കു പോകുന്നു.”

“നീ പറയുന്നതിന്റെ സാരമെന്തു? നിന്നെക്കൊണ്ടുപോകുന്നതാണോ?”

“അതെല്ലാം.”

“അതെല്ലാം ഇന്നു പോകരുത് ഇനി ഭയഭീതിസമയമല്ല.”

“പക്ഷേ നീവണ്ടിയിൽ പ്രത്യേക മുറിയെല്ലാം എപ്പോഴും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞല്ലോ.”

“അതുകൊണ്ടെന്തു? അതു സഹിക്കാവുന്ന നഷ്ടമല്ല. നാളെ രാവിലെ പോകുകയും ചെയ്യും.”

“ചെറിയമെമ്മർ. ഞാൻ ഈ ഉദിതത്തിൽ കിടക്കണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. ഇന്ന് രംഗംപോയൊക്കെന്തു?”

“അതേനന്നു നിന്നോടു ചിലതു സംസാരിക്കാനുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു.”

“ഇനിയും കുറച്ചുകൂടി സമയമുണ്ടല്ലോ. ഞാൻ പോയിക്കണ്ടുകൂടിയോ.”

“നീ പോകുന്ന വിവരം അവിടെ പറയരുത്.”

“പറഞ്ഞിരിക്കാം. എന്നാൽ അവിടെ അധികം സമയം നിൽക്കുവാൻ എനിക്കു തരമില്ല. നാളെ എന്റെ കൈപ്പുറത്തുണ്ടായ അനൗപാശനമാകയാൽ ഇന്നതന്നെ എനിക്കു പോകണം.”

“എന്റെ മകളല്ലേ? ഞാൻ പറയുന്നതു കേൾക്കൂ. കുറച്ചുനേരത്തേയ്ക്കു നീ സമാധാനത്തോടുകൂടി അവന്റെ സമീപം ഇരിക്കണം. നിന്റെ ഈ പ്രതിഷേധം അവൻ കാണരുത്.”

“തൊന്നത്തുവേണം? തീർച്ചയ്ക്കിട്ട് എനിക്കുവേണ്ടി നിറുത്തുപണിയിട്ടുണ്ടെന്നു അനന്തൻ തിരിയെ വരും. അതുവരെ അവിടെ ഇരിക്കാം.”

“മെമ, അതു പോര. ഈ മനസ്സിലിടയാടുകൂടി നീ അവന്റെ സമീപത്തു ചെല്ലാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കുകയില്ല. നീക്കം

തെന്നെ മുമ്പേവി! നീ ഒന്നിപ്പിക്കുന്ന ആ സമുദ്ര ഇഹലോകവാസം വെടിയാറായി! എന്നാൽ ഞാൻ പറയുന്നില്ല ഇന്നത്തേ കാഴ്ച നിന്റെ അവസാനദിവസംവരെ നിന്ദിക്കിക്കണമെന്നതിനു പര്യാപ്തമായിട്ടുള്ളതാണ്! സമ്പശകങ്ങൾ സമുദ്രാക്ഷിയുമായി ഈശ്വരൻ എന്ത് കൊടുക്കണം നിനക്കു ക്രമേണ മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയും!”

“അയ്യോ! ചെറിയമ്മ, എന്താണെന്നു ഇത്ര നിർദ്വയമായി ശപിക്കുന്നത്?”

“എന്റെ പൊന്നോമനപ്പുത്ര! എന്റെ വശം നീ ജീവിച്ചിരുന്നാൽത്തന്നെ എന്തു ഫലം? ഈ മഹാപാപത്തിനു അവസാനമില്ല, എന്നു വർഷിച്ചു എനിക്കു തടുക്കാൻ ശേഷിയുണ്ടോ?”

കരകൂട്ടി കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം ജോതിനൻ ഉറങ്ങിയിരിക്കുമെന്നുള്ള വിശ്വാസത്തോടുകൂടി ചെറിയമ്മ അന്തരൂടെ സമീപത്തുള്ള ചെമ്പു. എന്നാൽ അവർ ചെന്നപ്പോൾ അന്തരൂ കിടക്കയിൽനിന്നും തിരിഞ്ഞു കിടക്കുന്നതുകണ്ട് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:— “അവൾ ചെമ്പുതൊന്നെന്നു കണ്ടോ?”

“എത്ര പറി, മണി വന്നില്ല, ചെറിയമ്മ ഇത്ര വൈകിയതെന്തു?”

“ഞാൻ ചെന്നപ്പോൾ അവൾ അസഹ്യമായ വേദനയോടുകൂടി കരയുകയായിരുന്നു. അതിനു കാരണം നിനക്കു സുപ്രിയമുള്ള പാൽ വറ്റിപ്പോയതാണത്രെ. പാൽ ഇവിടെ ധാരാളം ഉള്ളതുകൊണ്ട് വൃന്ദനപ്പാനിന്റെ പാഞ്ഞു ഞാൻ അവളെ സമാധാനപ്പെടുത്താൻ നോക്കി. നിനക്കു സൂപ്പു തയ്യാറാക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അവൾക്കിത്ര അഗ്രാധ നേരിട്ടല്ലോ എന്നും പറഞ്ഞാണവൾ കരയുന്നത് വളരെ പണിപ്പെട്ടതിന്റെ ഫലമായി അവളെ ഒരു വിധത്തിൽ സമാധാനപ്പെടുത്തി ഉറക്കി. ഇന്നു ഞാൻ അവളെ വിളിച്ചില്ല. പാപ്പം കിടന്നുറങ്ങിക്കൊള്ളട്ടേ.”

മണിയുടെ വലുതും കാണാത്തതിനാൽ നിമാശയ്ക്കു വശംവടനായെങ്കിലും അന്തരൂടെ കര ആശ്വാസം തോന്നി. മണി തന്റെ സമീപത്തു വന്നു നില്ക്കുന്നതു തന്റെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥി

തിചെയ്യുന്നു അവളുടെ വിഗ്രഹത്തെ ക്ഷോഭിപ്പിക്കുമെന്നതാർക്കറിയാമായിരുന്നു അത്തരം കാര്യങ്ങൾ അതിനുമുന്നെ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. തനിക്കുവേണ്ടി കാച്ചിയ പാൽ വററിക്കുപ്പായ തുകൊണ്ട് അവൾ സന്തോഷപ്പെടുന്നു എന്നു കേട്ടപ്പോൾത്തന്നെ അയാൾക്ക് അഭിമുഖീകൃത ആനന്ദം ഉളവാക്കി.

“ചെറിയമ്മേ!”

“എന്താണ് മകനേ?”

“എന്റെ ഭിവസങ്ങൾ അവസാനിച്ചുപോയി എന്നു നിക്കു ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ എനിക്കു ലവലവശം മനഃശ്ലേഷമില്ല. എന്തൊക്കെ വിഷാദിക്കരുത്!”

“ഉപഹാരമകനെ, ഞാനങ്ങനെ ചെയ്യുകയില്ല. ജീവിതം ആശംസ്യവും, മരണം അനുശംസ്യവും ആണെന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലല്ല ഞാൻ.”

“ചെറിയമ്മേ, മരണം മനോജ്ഞമായിട്ടെനിക്ക് തോന്നുന്നു, ഞാൻ യഥാർത്ഥമായിട്ടുറപ്പുകയാണ്.”

കാലോഘോഷങ്ങൾ ആവൃതമായിരുന്ന ആകാശഭേരത്തെ അവലോകനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന ആ ഹരതാഗ്യാവാൻ മരണരൂപത്തിൽ തന്നെ സജീവിക്കുന്നതു മണിയാണെന്നു തോന്നിപ്പോയി. എന്നും നിലനിൽക്കുന്ന യോഗവനമാണ് അവൾക്കുള്ളതെന്നും അയാൾക്കുണ്ടാകാത്തതും അയാൾക്കു വാർകൃതമാകുന്ന അലയാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും വിചാരിച്ചപ്പോൾ പ്രഭാതം ചെയ്യപ്പെട്ട പഷ്പാജ്ഞാണെന്നും അയാൾ ഉൾപ്രേക്ഷിച്ചു. താൻ തന്റെ പ്രേയസിനെ മുട്ടപടത്തിനിടയിൽക്കൂട്ടി വലാഹമുഹൂർത്തത്തിൽ ആദ്യമായിക്കണ്ടതുപോലെ ഇപ്പോഴും കാണുന്നതായി അയാൾക്കു തോന്നി. മണിയുടെ നീലോല്ലാസനയനങ്ങളിൽ നിന്നും ഒഴുകുന്ന സ്നേഹപ്രവാഹം കൊണ്ട് ഭാഗ്യം പരിപൂർണ്ണമായതായിട്ട് അയാൾ സങ്കല്പിച്ചു തന്റെ ഹൃദയനായികയായ മണി—മുഖ്യമായ ആ പെൺകുട്ടി—ലോകനായികയായി മാറിയതായും, അവൾ നക്ഷത്രങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരു പീഠത്തിൽ—ജീവിതത്തിന്റെയും മരണത്തിന്റെയും സന്ധിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതായും അയാൾ കണ്ടു. ആ സാധു കൂപ്പിയ

കൈകളോ? കൂടി തന്നെത്താൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—“ആപ്പി അവസാനത്തിൽ ആ തിരശ്ശീല നീക്കുകയും അതിനെ കൂമിയിൽ നിക്ഷേപിക്കുകയും ചെയ്തുപോ. ഓ! മോഹനാശി, സഹധീനീ ആരുടെ ഏതെങ്ങനെ ഉണർപ്പുതരികൊണ്ടിരുന്നുവോ അവൻ ഇനി നിന്നാൽ പരിത്യജിക്കപ്പെടുകയില്ല!”

IV

“ചെറിയമ്മേ, ഞാൻ വേദനയനുഭവിക്കുന്നു. എന്താൽ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നിടത്തോളമില്ല. വേദന എന്റെ ജീവിതത്തിൽ നിന്ന വേർപെടുന്നതായി എനിക്കു തോന്നുന്നു. ഒരു കെട്ടുവള്ളം കെട്ടത്തു പാശത്താൽ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നവനെപ്പോലെ ഏന്നിൽ വേദന സ്ഥിതിചെയ്യുകയായിരുന്നു. എന്താൽ ചെട്ടൈസ് ആ കയറികെ മുറിച്ചുകളഞ്ഞാൽ വള്ളം ഏതുപ്രകാരം അകലുമോ അതുപോലെ വേദന എന്നിൽ നിന്നും അകലുന്നു. ഇപ്പോഴും എനിക്കു കാണാമെങ്കിലും എന്നിൽ ഒരു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നില്ല. അതിനാലേ ചെറിയമ്മേ, കുഴിഞ്ഞ രണ്ടുദിവസമായിട്ടു ഞാൻ രണ്ടിയെ നെ കണ്ടിരിക്കട്ടെ.”

“കുഞ്ഞേ, നിനക്കു വേദനയെ തലയിണകൊണ്ടുവാട്ടുതൊ?”

“ചെറിയമ്മേ, സന്ദേഹം വർദ്ധിച്ചിരുന്ന ആ വള്ളം വിട്ടുപോയതുപോലെ മണിയും ഏതൊ വിട്ടുപോയെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു.”

“ഈ മധുരദ്രവം ചെറു കുടിക്കൂ കുഞ്ഞേ, നിന്റെ തൊണ്ട ഉണക്കിയിരിക്കുമല്ലോ.”

“ഇന്നലെ ഞാൻ എന്റെ മരണപത്രം എഴുതിയതു ചെറിയമ്മയേ കാണിച്ചോ? എനിക്കോരോരായില്ല.”

“മോതിനാ, അതെങ്ങനെ കാണിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടോ?”

“അമ്മ മരിച്ചപ്പോൾ എനിക്കു യാതൊന്നുമില്ലായിരുന്നു. ചെറിയമ്മയെല്ലെ ഏതൊ കെട്ടിട്ടു വളർത്തിയ അതുകൊണ്ട്—”

“അതിനെന്നോ മോതിനാ എനിക്കീ വീടും കറച്ചു വസ്തുക്കളും മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളുവല്ലോ. ബാക്കിയുള്ളതെല്ലാം നീ സമ്പാദിച്ചതല്ലേ?”

“മണിക്ക ചെറിയമ്മയോട് യഥാർത്ഥപ്രതിപരനിയുണ്ടെന്ന് എനിക്കു നിശ്ചയമുണ്ട്.”

“അങ്ങനിക്കു അറിയാം. ആളെ ഇനിയെങ്കിലും ഉറക്കാരൻ ഭ്രമിക്കൂ.”

“എന്റെ സുസ്ഥിതികളും ഞാൻ മനിയ്യും ഇഷ്ടമാനമായി എഴുതിക്കൊടുത്തു എങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ അവ ചെറിയമ്മയുടെ വകയായിരിക്കും. അവൾ ഒരിക്കലും ചെറിയമ്മയെ അനാദികൾക്കുമാത്രം കൗതുകം.”

“മകനേ! നീ അതിനേ കേൾപ്പാൻ എന്തിനു ശ്രമിക്കുന്നു?”

“എന്റെ സുസ്ഥിതിയും വേണ്ടി ഞാൻ അവിടേയ്ക്കു കളെട്ടിരിക്കുകയാണ്. മരണപത്രം കാണുമ്പോൾ കഷ്ടനിമിഷത്തെത്തുടർന്നും—”

മകനേ, നീയെന്തൊക്കെയാണിപ്പറയുന്നതു്? നിന്റെ സ്വന്തസമ്പാദ്യം നീ മണിക്ക കൊടുത്തതിനേപ്പറ്റി ഞാൻ കഷ്ടനിമിഷത്തെത്തുടർന്നും കണ്ണിനപ്പൊന്നുതന്നെന്തിന്? ഞാൻ അത്ര നിശ്ചയമുണ്ടെന്നു നിന്റെ ഉദ്ദേശം?”

“എന്നാൽ ചെറിയമ്മയ്ക്കും—”

“കേട്ടോ മോതിനാ, ഇനി ഞാൻ ദേഷ്യപ്പെടമോ. നീ എന്നെ പണം കൊണ്ട് സമാധാനപ്പെടുത്താൻ ശ്രമിക്കണമല്ലോ.”

“എന്റെ ചെറിയമ്മേ. അവിടേയ്ക്കു പണമേതൊക്കെ വിലയുള്ള വല്ലതും തന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞാൻ എത്രയാഗ്രഹിക്കുന്നു?”

“അതു നീ തന്നെക്കഴിഞ്ഞു മകനേ. വേണ്ടതിലധികം ത്രസ്തയമായിരുന്ന എന്റെ ഭവനം നിന്റെ അധിവാസം കൊണ്ടല്ലേ അനന്തപൂർണ്ണമായതു് അഭിലാഷണീയമായ ആ മഹാപണ്യം ഞാൻ കഴിഞ്ഞ പല ജന്മങ്ങളിലായി നേടിയതായിരിക്കണം നിന്റെ സഹവസംകൊണ്ട്,—മേലാൽ അങ്ങനിക്കു ലഭ്യമല്ലാതിരുന്നാലും സ്വന്തപാത്രവാകാതിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അത്രമാത്രം സംതൃപ്തിയുണ്ടായിട്ടുണ്ട് നിന്റെ വകയെല്ലാം—വീടും, പണവും,

വണ്ടിയും, വസ്തുക്കളുമെല്ലാം—മണിക്ക കൊടുത്തുകൊടുത്തു. ആ ഭാരങ്ങളൊന്നും എനിക്കു വഹിക്കാൻ വഹിയാ”

“അതെ, ജീവിതത്തിലെ സുഖാനുഭവങ്ങളിലുള്ള ആനുകൂല്യം ചെറിയതല്ല. നശിച്ചിരിക്കുന്ന എന്തെങ്കിലുംതരം, പക്ഷെ മണിക്കൊടുത്തു ചെറുപ്പം അവരും—”

“അതല്ല നീയല്ല പറഞ്ഞതുകൊണ്ട്. നിന്റെ സ്വന്തം അവരും കൊടുക്കുന്നതു ശരിയെന്നു എന്താൽ സുഖാനുഭവത്തെപ്പറ്റി—”

“ചെറിയതല്ല, അവരും സൂക്ഷിച്ചു കൊള്ളട്ടെ. അതുകൊണ്ടുള്ള തരക്കേടൊന്നുള്ളതു്?”

“ഒരിക്കലും തെളയാ. അവരുടെ ചൊല്ലു പറയു് അതു ചൊഴിയും ചാക്കും പോലെ ആയിപ്പോകും.”

ജോതിനൻ കരേ നോക്കുന്നതു് വിശ്വസ്തനായി നിന്നു. ചെറിയതല്ല പറഞ്ഞതു് ചെറിയതല്ല ശരിയോ എന്നും ആ വിധത്തിലായാൽ സകലത്തിനുമൊന്നും ആ കാലമൊന്നും, തന്റെ അഭാവത്താൽ മണിക്ക ലോകം നീക്കപ്പെട്ടതായിരിക്കുമോ എന്നും അയാൾക്കു തീർച്ചയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. താരതമ്യങ്ങൾ എത്രയെങ്കിൽ ഇപ്പോൾക്കും മുമ്പിരിക്കുന്നതായിത്തീർന്നി “അതു്” യുദ്ധം മരണം. അനേകായിരം വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ഇത്തരം കാഴ്ചകൾ കണ്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഞങ്ങൾ സുഖാനുഭവത്തിനുള്ള ഈ ഭാവങ്ങൾ വ്യഥാവിധുള്ളതാണെന്നു അറിയാവതാണ് ”

ഒരു ഭീമശാസനം ചെല്ലിട്ട് ജോതിനൻ പറഞ്ഞു— “കൊടുക്കേണ്ടതു് കൊടുക്കാതെ ഇട്ടുപോട്ടു പോകുന്നതു നമുക്കു യോജിച്ചതല്ല.”

“ഓരോ മകനെ, നീ കൊടുക്കുന്നതു് ചിലപ്പോഴൊക്കെ? കൊടുക്കുന്നതിന്റെ പല മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ശക്തി അവരും പ്രദാനം ചെയ്യണമെ എന്നെ എനിക്കു ദൈവമേന്താട്ടു പ്രാർത്ഥനയുള്ളു.”

“എനിക്കു വല്ലാത്ത ദാഹം. ആ മരുന്നും കരകളിലുള്ളതല്ല. മണി ഇന്നലെ എന്റെ അടുത്തു വന്നിരിക്കുന്നു?”

“ചന്ദ്രനീരൂപം നീ അർപ്പണം ഉണ്ടാക്കിയെന്നു അവർ നിങ്ങൾ തലക്കൽ ഇരുന്നു വളരെ നേരം നിന്നു വീശി. അതിന്റെ ശേഷം നിന്റെ മുണ്ടുകൾ അടിച്ചു നന്നായിട്ടാണ് പോയത്”

“എന്താശ്ചര്യം! മണി എന്റെ മറിയിൽ കടക്കാൻ അവിട്ടു സന്ദർഭത്തിൽ ഞാൻ ൩൩.൧൩൩൩൩൩ ചെയ്യുകയായിരുന്നു. കഷ്ടം അപ്പം തുറന്നിരുന്നു അപ്പം അതു തപ്പിച്ചതുകൊണ്ട് എരിച്ചെങ്കിലും മുപ്പത്തു തുറന്നിട്ടു—കഷ്ടം ചെറിയമ്മ കാട്ടുതലിൽ നിന്നും വളരെ അകത്തുപോകുന്നു. ഞാൻ മരിക്കുന്നതു കാണാൻ അവളെ അറമ്പിടുന്നു. താഴെ ചിൽ മരണാനന്തരം അവൾക്ക് അത് എത്രയും നന്നായിച്ചെയ്തിരിക്കും”

“അപ്പമെ ഞാൻ ഈ കമ്പളികൊണ്ട് നിന്റെ കാലു മുടക്കട്ടെ, അവ തണുത്തിരിക്കുന്നതല്ലോ”

“അപ്പം, എന്തിനാ! മിണ്ടുന്നതും ഇപ്പോഴൊന്നിടത്തല്ലല്ലോ.”

“ഈ കമ്പളി നന്നായി മണി നിറയ്ക്കുകയാണ്” അവർ ഉണ്ടാകുന്നതായ നാഴിപ്പാൽ അടുത്തു വെച്ചത് ചെയ്തു തിരിച്ചറിഞ്ഞ് ഇങ്ങനെയൊന്നിട്ടു മുറുപ്പായത്”

ആ ആവസ്ഥയിലേക്ക് കമ്പളിയെടുത്ത് നാളെ കൈകൊണ്ട് വാസ്തവ്യപാത്രം സ്വീകരിച്ചു മണിയുടെ മോഹനകളെപ്പോലെ തിരിച്ചു മിണ്ടി കമ്പളിക്കും ഉണ്ടാകാൻ അയാൾ തീർപ്പാക്കി. അനന്തരം പരസ്യമായ അവളുടെ വിവാഹങ്ങൾ പല രാത്രികൾ കൊണ്ട് നിർമ്മിച്ചു. അവർ നാളെ എന്ന് ആ സാധുവുപോയില്ല. കമ്പളികൊണ്ട് മാത്രം അവളുടെ സ്വപ്നനംകൊണ്ട് കൂടിയാണെന്ന് അതു നിശ്ചയിച്ചായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് ചെറിയമ്മ ആ കമ്പളികൊണ്ട് ജോതിനന്റെ കാൽ മുടിച്ചപ്പോൾ, അത് മണി അവളുടെ മുറുപ്പായ കാര്യംകൊണ്ട് തന്റെ ക്ഷീണിച്ച കാൽ മോഴുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതായ സങ്കല്പിച്ചു.

“ചെറിയഭാരതം, മണിക്കൂർ കമ്പളിപോലെ വശമില്ലായിരിക്കുന്നല്ലോ. അവൾക്കിപ്പോൾ മായിത്തന്നില്ല.”

അപ്പം ചിലപ്പോൾ അത്ര അധികം സമയം ചെലവിടുകയില്ല. അത്ര ശ്രമിച്ചിട്ടില്ല.

“അത്ര ശരിയാകേണ്ടല്ലോ. നാം ഇതു പാർസിൽ നടക്കുന്ന പ്രകർത്തിനോ മറ്റോ അയയ്ക്കുന്നതൊ? ശ്രീയായിപ്പെരിലും അതു ഏതെങ്കിലും സൂചന കൊടുക്കേണ്ടല്ലോ.”

മണി പ്രയാസപ്പെട്ടും എന്നാൽ ക്ഷമയോടെയും പല കാര്യങ്ങളിലായി കമ്പളിവേല ചെയ്യുന്നതിന്റെ ചിത്രം മോതിനന്റെ മനോഹർപ്പണത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകണ്ടു. ഏ! ആ കാഴ്ച! എത്ര മധുരവും ഹൃദയാഗ്രവുമായിരുന്നു! വീണ്ടും അയാൾ ആ കമ്പളിയെ വാത്സല്യസമേതം തരുകി.

“ചെറിയമ്മേ! ഡാക്ടർ താഴെ വന്നിരിക്കുന്നു?”

“അതേ, അദ്ദേഹം ഇന്നരാത്രി ഇവിടെ താമസിക്കുകയാണ്.”

“എന്നാൽ അയാളോടു പറയു ഊരുമുള്ള മരുന്ന് തന്നു തുകൊണ്ടു താങ്ങാൻ പ്രയോജനവുമില്ലല്ലോ” ആ മരുന്ന് എന്തിക്കുശേഷം തന്നിട്ടില്ലെന്ന മാത്രമല്ല വേദന അധികമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഞാൻ ശരിയായി ചെന്നിരിക്കട്ടേ ചെറിയമ്മേ. എന്തെങ്കിലും വിവാഹം നടന്നതു് ദൈവോപശാസനയിലുള്ള ബലുപ്ത വാവിൻനാൾ കാര്യമായില്ലെന്നൊന്നിടേക്കുറിയായോ? നാളെയോ ആ ദിവസം അതുകൊണ്ട് അനന്തര നഗ്ന പ്രവേശനം നോക്കാവുന്നതും നാളെയും ആകാശത്തിൽ പ്രകാശിക്കുന്നത് മണി ആ കാര്യം പരക്കെ മറന്നിരിക്കാം. അവളേ അതിന്നോർമ്മിച്ചിരിക്കണമെന്ന് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. അവളേ ഇങ്ങിവിട്ടിട്ടു രണ്ടു നിമിഷത്തേക്കു മതി. ”

“എന്താണ് മിണ്ടാൻ നിൽക്കുന്നത്? ഞാൻ ക്രമത്തിലധികം ക്ലിപ്തമായിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് മേജർജനകമാണ് എന്തെങ്കിലും സംഭവിച്ചാൽ എന്ന് ഡാക്ടർ പാലത്തിരിക്കാം അല്ലേ? എന്നാൽ ഞാൻ പാലത്തുപോയിട്ടു. ഇന്ന രാത്രി എനിക്ക് മണിയുമായി ഏതൊരു നിമിഷം ദൈവമായി പാലത്തിരിക്കുന്നതിനു സാധിച്ചാൽ പിന്നെ ഉറങ്ങുന്നതി. പക്ഷേ മരുന്ന് താങ്ങാൻ ആവശ്യമില്ല. അങ്ങനെ കരയാതിരിക്ക ചെറിയമ്മേ! എനിക്ക് താങ്ങാൻ സാധിക്കുമില്ല. ജീവിതദശയിൽ ഇതിനുമുമ്പുണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത വിധത്തിൽ എന്തെങ്കിലും ധൈര്യം നഷ്ടമാക്കുക വശമായിരിക്കും.

കണ്മ. അതിനാലാണത്രെ ഞാൻ എന്റെ മണിയെക്കൊന്നു നാശിപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങനെ ചെറിയമ്മ നിലവിളിക്കുകയോ ഇതെന്നിരിക്കുമ്പോൾ ശക്തിയില്ല. ഇതുവരെ ലവലവം മനസ്സാലം പ്രകടിപ്പിക്കാതിരുന്ന ചെറിയമ്മ ഇന്നിത്ര സങ്കടപ്പെടുന്നതെന്താണ്?”

“എന്റെ മകളാ! ഞാൻ കരുതിയിരുന്നത് എന്റെ അടുത്തുള്ളൊരാൾ ഞാൻ വാസ്തവകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്നാണ്. എന്നാൽ അവ ഇനിയും ഉണ്ട്” എന്നിങ്ങനെയോ ചെറിയമ്മയെ അറിയിക്കുന്നു, ഇനി ഒരു നിമിഷത്തേക്കുപോലും എനിക്കിതു സമ്മിച്ചുകൂടാ.”

“മണിയെ വിളിക്കു. അങ്ങനെയൊരിക്കലും വിവാഹമൊന്നും—നാളെ— അവൾ....”

“ഓ ഞാനതിനിടയിലൊന്നും ശബ്ദം വരുത്തിക്കൽ നില്ക്കും. എന്തിനെന്നിവിടെ ആവശ്യമെന്തെങ്കിലും അവനെ വിളിക്കു.”

ആ ശ്രദ്ധമനസ്സിനി മണിയുടെ കിടക്കമുമ്പിൽ പോയി ചെറും നിലത്തിരുന്ന് ഇങ്ങനെ വിളിച്ചു. “അങ്ങനെയൊന്നും വരിക. എന്തെങ്കിലും വന്നുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കി തന്റെ സ്വസ്ഥത നിനക്കു സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളവന്റെ ഭാവമെന്തെങ്കിലും അറിയുന്നതായിപ്പോകുമെന്നു നീ ഉപേക്ഷിക്കാതിരിക്കുക. മരിക്കാനായ അവനെ നീ കൊല്ലുകയല്ലെങ്കിലും...”

അടുത്ത കാലാവസ്ഥകളിൽ കോതിനൻ ‘മണി’ എന്നു വിളിച്ചുകൊണ്ട് ചെട്ടിക്കുന്നേഴുന്നേറെ.

“ശബ്ദം” അങ്ങനെയൊന്നും വിളിച്ചു?”

“നിന്റെ സ്വാമിനിയോടു വാൻ പറയൂ.”

“അങ്ങനെയോ?”

“നിന്റെ സ്വാമിനിയോട്—”

“അവൻ ഇങ്ങനെയൊന്നും തിരിയെ പറഞ്ഞില്ല.”

“തിരിയെ വരുത്തുകയോ? എവിടെ നിൽ?”

“സീതാമാമപ്പയ്യന്നിന്.”

“അവൾ ചെട്ടിക്കുന്നേഴുന്നേറെ?”

“മുന്തിരവുമായി ചെട്ടിക്കുന്നേഴുന്നേറെ.”

കരുണിമിഷണത്തെയും ആ ശുദ്ധാത്മാവിന്റെ ദൈവം മരവിച്ചുപോലെയും തല കുറങ്ങുന്നതുപോലെയും തോന്നി. അയാൾ ചാരിക്കിടുന്ന തലയിണയിൽനിന്നും എഴുന്നേറ്റ് കാലിൽ ഇട്ടിരുന്ന കവളി ചവുട്ടി കൂടെ ഏറിത്തു.

ചെറിയമ്മ കര കൂടുതൽ താമസിപ്പിച്ചാണോ വന്നത് വന്നപ്പോൾ ജോതിനൻ മണിയുടെ ചേർ സൂചിപ്പിക്കുപോലോ മെഴുപ്പിട.

അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ അയാൾ ഇങ്ങനെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞു:— “ഇന്നലെ രാത്രി ഞാൻ കണ്ട സ്വപ്നത്തെപ്പറ്റി പറയുമ്പോഴോ?”

“എത്ര സ്വപ്നം?”

“മണി കതക തുറക്കാൻ പണിപ്പെട്ടുവെന്നും എന്നിട്ടങ്ങൊരിക്കലും കൊതുളത്തിൽ കൂടുതൽ അകന്നിപ്പോന്നു മാറുമുള്ള ഒരു അകത്തു കടക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതെ അവൾ പുറത്തുനിന്നും ഇനി അവസാനംവരെ അവൾ എന്റെ മുറിയുടെ പുറത്തുനിൽ കണക്കുനേണിക്കുകയും,”

ചെറിയമ്മ മൗനാവലംബിനിയായി നിന്നതെയുള്ള. “അസത്യംകൊണ്ട് ഞാൻ ജോതിനനായി നിർമ്മിച്ച സ്വപ്നം ഒടുവിൽ ഇട്ടിത്തു തകർന്നു വീഴുകയാണുണ്ടായതെന്ന് ആ സാധു കണ്ടു. സങ്കടം വരുമ്പോൾ അതിൻ കീഴടക്കുകയത്ര ഉത്തമമേ ഒരവശിഷ്ടയിൽനിന്നും രക്ഷ പ്രാപിച്ചാൻ ഇനിയുണ്ടോ എത്ര വൃത്ഥം!

“എന്റെ ചെറിയമ്മേ! അവിടെയുടേ” എന്നിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വാത്സല്യം എന്റെ ജന്മാന്തരങ്ങളിൽക്കൂടി നിലനില്ക്കും. ആ സ്നേഹം ഞാൻ കൂടെ കൊണ്ടുപോകാനായി എന്റെ ആത്മാവിൽ നിറച്ചിരിക്കുന്നു. വരുന്ന ജന്മത്തിൽ എന്റെ മകളായിട്ടു ജനിക്കുന്ന—അതെനിക്കറിയാം—ചെറിയമ്മയെ ഞാൻ എങ്ങനെ ലാളിക്കുമെന്നോ?”

“എത്ര പറയുന്നു കണ്ടെന്തേ! ഇനിയും ഞാൻ ഒരു സ്ത്രീയായി ജനിക്കുമെന്നോ! ഞാൻ നിന്റെ മകനായിത്തീരുന്നതെന്ന് പ്രാർത്ഥിച്ചുകൂടേ?”

“പോരാ, മകനാണെന്ന് പോരാ ചെറിയമ്മ ബാല്യമായിത്തന്നെപ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്ന അനന്യസാധാരണമായ സൗന്ദര്യവോ കണിയോടു കൂടി എന്റെ ഗൃഹത്തിൽ ജാതയാകണം. ഹാ! അന്ന് ഞാൻ ആ വിദ്യുച്ഛക്തിയെ എത്ര വിധത്തിലാണ് വസ്ത്രവിഭൂഷിതയാക്കേണ്ടതെന്ന് ഏറ്റവും ആലോചിക്കുകയാണ്.”

“ഇത്രയധികം സംസ്ഥരിക്കാതിരിക്കണം. ജോതിനാ, ഉറങ്ങണം.”

“ഞാൻ എന്റെ മകൾക്ക് ‘ലക്ഷ്മി’ എന്ന പേരിടും.”

“പരിഷ്കാരമില്ലാത്ത ഒരു പഴയ പേരാണ്.”

“അതിനൊന്നും അവിടത്തെന്റെ പഴയ ചെറിയമ്മയല്ലേ? എന്റെ ഗൃഹത്തിൽ മനോഹരമായ ആ പഴയ തീതിയിൽ ആ ഗതമാകട്ടെ.”

“നശിച്ച ഒരു പൊണ്ണായിത്തീർന്നിട്ട് നിന്റെ കുടുംബത്തിന് ഒരു ജാതമായിത്തീരാൻ ഞാനാഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.”

“ഞാൻ ക്ഷീണിച്ച പോലെയാകരുത് ചെറിയമ്മ എന്ന സ്വസ്ഥമിത്തനാക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയായിരിക്കാം.”

“എന്റെ കണ്ണെന്തെങ്കിലും അനന്യമാകുമോ?” ഞാൻ നിന്നെ എല്ലാത്തരം സങ്കടങ്ങളിൽ നിന്നും കെട്ടിക്കൊണ്ടായി ശ്രമിച്ചു. പക്ഷേ എന്തു പ്രയോജനം?—

“എന്റെ ചെറിയമ്മേ, എന്റെ മുതലായ ജീവിതത്തിനിടയിൽ ഞാൻ പഠിച്ചിട്ടുള്ള പാഠങ്ങൾ പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്തുന്നതിന് എനിക്കവസരം കിട്ടിയിട്ടില്ല. അത് അടുത്ത ജന്മത്തിലേയ്ക്ക് വെച്ചിരിക്കുകയാണ് അപ്പോൾ ഒരു പുരുഷന് എന്തു ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമെന്നു ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ടാം. സദാ തൻകാര്യത്തിന് മാത്രം വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എത്ര മിശ്രാഭുജമാണെന്ന് ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി.”

“വത്സനായ പുത്രാ, നീ എന്തുപറഞ്ഞാലും ഒരിക്കലും സ്വാതന്ത്ര്യമായ ജീവിതമല്ല നീ നയിച്ചിട്ടുള്ളത്. കഴിയുന്നതും പരാജയമായിട്ടാണ് നീ ജീവിച്ചിട്ടുള്ളത്.”

“പക്ഷേ ഒരു കാര്യത്തിൽ എനിക്കു വീരവ്രാത പരമാം. എന്റെ നല്ലകാലത്ത് ഞാൻ അന്യന്മാക്കായ കരോരനായിമി

കൈകളായ, അന്ത്യമായി എന്റെ അവകാശങ്ങൾ ബലംകൊണ്ട് പ്രയോഗിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. അസത്യം എന്ന ഉഷ്ണിച്ചെടുത്തൊരുത്തിനാൽ എനിക്കു കഠിന അധികം കഷ്ടതയിക്കേണ്ടിവന്നു. അഥവാ ഒടുവിൽ പരമാവധി എന്നിൽ പ്രസാദിച്ചെടുത്തു. ആരാണു വന്നത് ചെറിയമ്മേ.”

“എവിടെ അവരെ ആരുമില്ല.”

“അടുത്ത മുറിയിൽ പോയി നോക്കൂ! - അവരെ.”

“ഇല്ല മകനേ! അവിടെയും ആരുമില്ല.”

“എന്നാൽ—ഞാനാരെയും -”

“ഇല്ല മിണ്ടാതിരിക്ക. ഇതാ ഡാക്ടർ വരുന്നു.”

ഡാക്ടർ:— നോക്കൂ നിങ്ങൾ രോഗിയുടെ സമീപത്തു് എപ്പോഴും ഇരിക്കുന്ന ഇരിക്കരുത് പോയി ഉറങ്ങിക്കൊള്ളൂ. എന്റെ കൂടെയുള്ള അസിസ്റ്റൻറ് ഇവിടെ ഇരുന്നുകൊള്ളൂ.”

ജോ:—“വേണ്ടോ, ചെറിയമ്മ പോകാൻ ഞാൻ സമ്മതിക്കയില്ല.”

“ആകട്ടെ എന്നാൽ ഞാൻ ആ മുമ്പിൽ ഇരിക്കട്ടെ.”

“അതൊന്നും വേണ്ട. എന്നെ തൊട്ടുകൊണ്ടിരിക്കണം എന്റെ അവസാനശ്വാസംവരെ ഞാൻ എന്റെ ചെറിയമ്മയുടെ കൈ വീടുകയില്ല. അവിടേത്ത കൈകൊണ്ടു് ഞാൻ വളരെ പെട്ടെന്ന് അതേ കൈയിൽ നിന്നു തന്നെ വേണം ഞാൻ കൈയെത്താൻ അപഹരിക്കപ്പെടുവാനേ!”

ഡാക്ടർ:—“എന്നാൽ നിങ്ങൾ അവിടെ ഇരുന്നുകൊള്ളൂ. പക്ഷെ ജോർജ്ജ്ബാബ്ബി നിങ്ങൾ അവരോടു് സംസാരിക്കാതിരിക്കണം. ആ മരുന്ന് കടിക്കേണ്ട സമയമായി.”

“എനിക്കു മരുന്നുകൊടുക്കുന്നതു സമയമാ? ശിശു ശിശു! എന്തു വിഡ്ഢിത്തം! ആ സമയമെല്ലാം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല! ഇനിയും മരുന്നുകൊടുക്കണമെന്നു പറയുന്നതു് എന്നെ കബളിപ്പിക്കുകയാണു് മാത്രമല്ല, എനിക്കു മരണത്തിൽ ഭയപ്പെട്ടില്ല. ചെറിയമ്മേ, മരണം അതിന്റെ പ്രവൃത്തിനടുത്തുവോൾ ഒരു ഡാക്ടർ അതിനു പ്രതിബന്ധമാകുന്നു? ഡാക്ടറെ പറഞ്ഞതയ്യോ! ഇവിടെ ചെറി

യമ്മമാരും മതി. വേറെ ആരും വേണ്ട. രണ്ടത്തരം ആവശ്യമില്ല. ഇനിയും കളിപ്പിക്കേണ്ട.”

ഡാ.—“ഞാനൊരു ഡാക്ടറാണ്” തോറിയായ നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ സംസാരിക്കരുതെന്നു ഞാൻ ബലമായി ശരിക്കുന്നു.”

“എന്നാൽ പോലു ഡാക്ടർ! —എന്നെ ഇനി ഉപദ്രവിക്കരുത് — ചെറിയമ്മേ, അയാൾ പോയോ—കൊള്ളാം—ഇനി ഏന്റെ തലമയടുത്തു” അവിടുത്തെ മടിയിൽ വസ്തു.”

“അങ്ങനെയൊക്കട്ടെ മകനേ. ഓമനമകൻ ഒന്നാഴ്ക്കാൻ നോക്കൂ!”

“അതുകൂടി ചെറിയമ്മേ എന്നോടൊക്കെ പറയരുത്. ഞാൻ ഉറങ്ങിയപ്പിന്നെ ഒരിക്കലും ഉണരുകയില്ല. കറേണേതാകട്ടെ ഉണന്നിടന്നാൽ കൊള്ളാമെന്നെങ്ങ് അതാ കൊച്ചുകേൾക്കുന്നു. ആരോ വരുന്നല്ലോ!”

V

“മകനേ ജോസീന്ദ്രാ, കണ്ണുനീർ, തുറക്കൂ. അവൾ വന്നിരിക്കുന്നു. ഇതു നോക്കൂ!”

“ആ—അ വന്നു? സ്വപ്നമോ?”

“സ്വപ്നമല്ല. മണി അവളുടെ അടുത്തൊരുമിച്ചു വന്നിരിക്കുന്നു കണ്ടോ.”

“അതായത്?”

“കണ്ണുകളുടെ നിറം മണിയല്ലേ അത്?”

“മണിയോ? ആ കരുത തുറന്നോ?”

“അതേ. അതു മലർത്തി തുറന്നിട്ടിരിക്കുന്നു”

“ഇല്ല ചെറിയമ്മേ! ആ കമ്പളിയല്ല. കമ്പളി അതല്ല ആ കമ്പളി ഒരു ചതിവാണ്”

“ജോസീന്ദ്രാ! അങ്ങനത്തെ കമ്പളിയല്ല, നമ്മുടെ മണി, അവൾ നിന്റെ കാൽക്കൽ വീണിരിക്കുകയാണ്. നീ കൈ അവളുടെ കൈയിൽ വെച്ച് അവളെ അനുഗ്രഹിക്ക. .... കരയാതിരിക്ക മണി! അതിനിനിയും സമയമുണ്ടല്ലോ, കുറച്ചു നേരത്തേക്കു ആരാധിക്കൂ!”

മൂലം അവർക്കാണ് അന്തിമരൂപം സൗജന്യമായിട്ടുള്ളത്. ഹൈന്ദവമതവാദികൾ കിട്ടിയ ദിവസം രാത്രിതന്നെ വിപിനന്റെ കാര്യവും ജീവനത്തെയും യിൽ നിന്നു വിളിച്ചു. മിത്രവൃന്ദനവും മോക്ഷാർത്ഥിയോടൊന്നും കണ്ടിട്ടു ചേർന്നുവന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ഉൽക്കടത്തമായ ഉദ്യോഗത്തിൽ ദുസ്തരമായ ഒരു മത്സ്യമിഷിനെയും ഏകദേശനിയമപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന അന്തിമ ജീവിതത്തെ, വിവിധ കൊടുവന്നു മുൻനിൽക്കി നിൽക്കുന്നതിനായി പാടുകൊണ്ടിരുന്ന വിപിനൻ അതിനെ ഇരുട്ടത്തു വളരെ നേരം ചിന്താഗതനായി സ്ഥിതിചെയ്തു. ആ അത്യാപത്തിൽ അയൽപ്പട്ടകാരാണ് അമ്മയില്ലാത്തതിനാലുള്ള അമ്മയുടെ ചെറു കട്ടിയുടെ മേൽ ദൃഷ്ടിവെച്ചിരുന്നത് നവംബർ വ്യവസ്ഥയുള്ള ഒട്ടനവധി വ്യവസ്ഥകളുടെ പ്രാദേശിക വ്യവസ്ഥകളിൽ നിന്നു സാഹസികതയുടെ പതി അടുത്ത മുറിയിൽ ഇരുന്ന് കയറുകയെന്നു മതിയെന്നു വിചാരിച്ചു. സൂര്യപോലെ വിപിനന്റെ കണ്ണുകൾ ഒരു വേദനയെ ചെറുക്കുകയായിരുന്നു.

ഹൈന്ദവമതവാദികൾ, അന്തിമ ഗ്രാമസ്ഥിവിതത്തിൽ വെച്ചു കൊണ്ടു സന്ധ്യയിട്ടിരിക്കുമ്പോൾ അതു കണ്ടു കണ്ടു മാത്രമാണ്. വിപിനൻ ആ കടമയ്ക്കും വേഗത്തിൽ കൊടുത്തു ചിട്ടയായും, ഹൈന്ദവമതവാദികൾ കണ്ടു കണ്ടു കണ്ടു സാഹസികതയിൽ കൊണ്ടുവന്നു അമ്മയിട്ടിരിക്കുകയും ചെയ്തു. വീട്ടിലായി വിപിനന്റെ മേൽനിന്നും അമ്മയ്ക്കായി വിധവയായ വിപിനന്റെ മുത്ത സോദരി ഉടനേ വന്നുവെന്ന് ചാ... കണ്ടു നിൽക്കുന്നു. ആ സ്ത്രീയുടെ അമ്മിളായവും ഈ ഏകദേശ അമ്മിൽ തീരെ പൊരുത്തം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ അമ്മയ്ക്കായിട്ടുള്ള ആ ചെറുതും നിമിത്തം ഉടിച്ചതായ വിശ്വാസത്തെ വെളിച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി അമ്മയായ ഒരു വ്യവസ്ഥ കിട്ടിയപ്പോൾ അവർ നിരാശരായിത്തന്നെ ദിവസം കഴിഞ്ഞു.

വിപിനന്റെ ഏകദേശമായ അമ്മയെ ഏകദേശമായിട്ടുള്ളതും ഇതുവരെയും ഏകദേശമായിട്ടുള്ളതും സാഹസികതയായ ഒരു ജീവിതരീതിയെയാണ് ശീലിച്ചിട്ടുള്ളത്. അന്തിമ മകൻ സാഹസികതയും സാഹസികതയെയാണ് അമ്മയ്ക്കായിട്ടുള്ള ഒരു കൊടുവന്നു. ആകെ അടുത്തുള്ള വ്യവസ്ഥയായ 'അമ്മയെ' അമ്മയെ അമ്മയെ ഏകദേശമായിട്ടുള്ളതും ശീലിച്ചിട്ടുള്ളതും.

ആ കവനത്തിലെ മണിയരവെളികളെ നിത്യപുഷ്പവിരുളാക്കി ഉരുക്കിയതോടുകൂടി അജയൻ മകമായിരുന്ന ജീവിതവീണ ക്രമേണ രണനംചെയ്യുവാൻ മുതിർന്നു. സംഗീതകുലത്തു അജയൻ സുലതയുടെ സഖ്യം സ്വന്തമാക്കിപ്പോയി. അജയൻ കമ്പള വസ്ത്രവും സുലതയ്ക്കു അഞ്ചുവർഷം മാത്രമേ പ്രായമായിരുന്നുള്ളൂ. അവരുടെ സ്നേഹം നാശിക്കാതെ വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ വന്നു.

ആ ബാലികാബാലകന്മാരുടെ വളച്ച അവരുടെ പരസ്യ കൃഷ്ണത അശേഷവും ആർജിച്ചിരുന്നിട്ടു. ഏതൊരു ചാട്ടക്കാരനായിരുന്നാലും ഉപയോഗമുള്ള ഒരുളായിരുന്ന വിപിനന്റെ മകനായ അജയൻ മുതിരുന്നതോടും തീരെ മന്ദഗതിക്കാരനും ഉപയോഗ ശൂന്യനായിട്ടാണ് തീർന്നത്. സൗമ്യവും മധുരക്കാരനും ആയിരുന്ന ചെമ്മേന്ദ്രാലന്റെ മകളായ സുലതയാവട്ടെ, ഒരു വിധം സാധാരണിച്ച് പക്ഷേ വന്നിട്ടുള്ള ആളുകളൊക്കെയും കണ്ടാൽ നടുങ്ങിപ്പോകത്തക്കവണ്ണം അത്യന്തമുഖമുള്ള പ്രസരിപ്പോടും ഉൾത്തലസ്ഥലത്തോടുംകൂടി വളന്നുവന്നു. അത്യുന്നതമായ ഒരു ഗിരിശിഖരത്തിൽനിന്ന് അതിശക്തിയോടുകൂടി തട്ടും അടവും കൂടാതെ കത്തിയൊരിട്ടു ചാടുന്ന ഒരു നിരവരത്തെ നിങ്ങളാണെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സുലതയെ അതിനോടു സാമ്യമില്ല. അതിക്കൊണ്ടാൽ മതി. അജയന്റെ നേട്ടങ്ങൾ സ്വപ്നശക്തിയും ചെയ്യുന്നതുപോലെ കൈതസ്തമീനങ്ങളും ചിന്താപൂർണ്ണങ്ങളും ആയിത്തന്നെയായിട്ട് സുലത മുതൽ ലോചനങ്ങൾ തെങ്ങോമയങ്ങൾ നീവച്ചതിതരംഗിതങ്ങളും ആയിരുന്നു.

തന്റെ മകന്റെ മട്ട കണ്ടിട്ടു വിപിനന്റെ സ്വഭാവത്തിന് വലുതായ ഒരു മാറ്റമുണ്ടായി. പക്ഷേ, അതിന്നു മതിയായ ഒരു മരുന്ന് അയാൾക്കു കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല.

ഒരുദിവസം അജയൻ, തന്റെ വിലപിടിപ്പു കൈവെച്ച് സാധുവായ ഒരു സ്നേഹിതനു സമ്മാനിച്ചു കയ്യൊപ്പത്തിന് ആ സംഗതി വീട്ടിൽ വന്നപ്പോൾ പറയുവാനും വിട്ടുപോയി. വിപിനന്റെ കൈയുടെ 'നെറ്റിപ്പുടി' അന്ന് അസാരമെന്നു കണ്ടത് ആയാൾ ഇങ്ങനെ ശാസിച്ചു. "ഇം നിന്നെ ഞാൻ പഠിപ്പിക്കുകയാണ് ഒരു 'ബോർഡിംഗ്' ഹോസ്റ്റിൽ അയച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ എ

ഒൻപതാം വർഷം വരെ എറണാകുളം ജില്ലയിൽ ജോലി ചെയ്ത അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു.

സുലഭനായ അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു.

സുലഭനായ അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു.

വർഷം ൧൯൫൫-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു. അദ്ദേഹം അന്നത്തെ 'കേരള സർവ്വകലാശാല'യിൽ 'മലയാളം' വിഭാഗത്തിൽ അധ്യാപകനായി ജോലി ചെയ്തിരുന്നു.

അജയൻ വിശേഷവിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി വിട്ടുപിടിക്കരുതെന്നു കുന്ന ദിവസം അവന്റെ അമ്മായിയുടെയും സുഖതയുടെ അമ്മയുടെയും കണ്ണീർ കിണറുകളുടെ അടി കണ്ടുപോയി. സുഖതയുടെ ചുമപ്പ് മഹത്തരമായ മനോവിഷ്ണുവത് നിഴലായി. അജയൻ നായികവേഷത്തിലേയ്ക്ക് പോകുന്നതിനായി കൊണ്ടുവന്ന നിർമ്മിതിയുള്ള ഹീറൻസ് വാഷിനിൽ കയറുവാൻ തുടങ്ങി. യാത്രയ്ക്കു്; സുഖത ഒരു ചെറിയകെട്ടു പശുവും കട്ടിലേയ്ക്കി, 'നിന്റെകൂടെ അനുഭവം' എന്നു പറഞ്ഞു് മുൻകണ്ട വാഷിനിൽ കയറുന്നു.

ഇങ്ങനെയൊരു അപജയത്തിന് അധീനമാകുകയാണ് ചെമ്പുത്ത് അജയൻ വളരെ ദൈവദൂതന്മാർക്കുടനീളം അഭ്യർത്ഥിക്കുമ്പോഴാണ് സുഖതയെ ആ ഉദ്യമത്തിൽ നിന്ന വിരമിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചുനോക്കി. "സുഖ, ഇങ്ങനെയൊരു ദുഷ്ടമാണ്? അങ്ങനെയായിട്ടു ഒരു യോദ്ധിനിക്ക് ഉള്ളിൽ നിന്നു പരിപാൻ പോകാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നു നിനക്കറിഞ്ഞുകൂടെ? പിന്നെ എന്താണ് നീ ഇല്ലാ കട്ടികളെപ്പോലെ കളിക്കുന്നത്? മേലേയ്ക്കു വാഷിനിൽ നിന്നിറങ്ങു. ഞാൻ പറഞ്ഞതയ്യോ. അപ്പൻ പോയപ്പോഴും" എന്നിങ്ങനെ അജയൻ സ്നേഹശാസന ചെയ്തതാക്കി.

പക്ഷെ, ആ ചെമ്പുത്ത് അങ്ങനെയൊരു കെട്ടു കെട്ടും കെട്ടും? അവർ വരമ്പുണ്ണ നീങ്ങാതെ പാറപോലെ നിശ്ചലമായിരുന്നു. വിപിനന്റെ മടുത്ത മാറി. അമ്മയും അവളെ ഉത്തേപ്പിക്കുവാൻ ചിട്ടിച്ചു വെച്ചു വാഷിനിൽ നിന്ന പുറത്തേയ്ക്കിട്ടു. സുഖത കൈയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന പശുക്കൾക്ക് വിപിനന്റെ നേരെ വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ട് ചുമപ്പും വീച്ചിച്ച് അവിടെ നിൽക്കുവാൻ കൊടുത്തു. വേഗത്തിൽ മുറിയ്ക്കൽ കടന്ന വാഷിനിൽ കയറും ചെമ്പു. അജയൻ യാത്ര ചെയ്തിരുന്നതിനായി പിടിയെടുത്ത സുഖതയുടെ മുറിവുകളിൽ ചെറു നിൽക്കുന്നതും വിളിക്കുവാൻ ചെമ്പുതുടങ്ങി. മനക്കുറവുണ്ടായില്ല. ഒടുവിൽ ആയവർ മനക്കുറവുണ്ടാകാൻ പാർവത്യത്തോടുകൂടി അവിടെ നിൽക്കുവാൻ തുടങ്ങി.

സുഖത അന്നു ദിവസം യാതൊരുതരമായും കഴിച്ചില്ല. അവർ മുറിക്കുകയുണ്ടായിരുന്ന പശുക്കൾക്കും കെട്ടാപ്പുകൾക്കും എ

ല്ലാം വലിച്ചു കീറി മിന്നിച്ചിതറി ഇടുകയും, 'അനന്തപിള്ള' കൂടെ തേയ്ക്കുക മുറവിളികൊണ്ടു വീട്ടുകാർക്ക് ഇരിക്കപ്പെടുന്നതിനുള്ള അടക്കവും ചെയ്തു. വിവിധർ ചാത്രം അന്നു ആകസ്മികമായി സന്തോഷിച്ചു കാണപ്പെട്ടത് ആയതും പറയുകയാണ്:—“പെണ്ണു കരെ 'പോന്നവര' തന്നെയാണ് ഈ പെണ്ണു ആ ചെയ്ക്കനായും ആ ചെയ്ക്കൻ ഈ പെണ്ണുയും രീതിരസമെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!”

പിറ്റേന്നു രാവിലെ സുലത, ഉണക്കുന്നതിന്നു മാത്രയിൽ അമ്മയുടെ അടുക്കൽപ്പെട്ടത് അവരെ പിടിച്ചുപറ്റിക്കൊണ്ടു് ഉൽക്കണ്ഠയോടുകൂടി, അമ്മയുടെ കയ്യിൽ വെട്ടിക്കൊണ്ടു് ചെന്നു ചോദിച്ചു. സുലതയുടെ അമ്മ അതുകൊണ്ടു നന്നായി ചോദ്യത്തിന്നു മറുപടി പറയാതെ മകളെപ്പിടിച്ചു മാനിയിട്ട് ഇങ്ങനെ ത്രക്കുസംഭരണത്തിൽ ശകാരിക്കയും ശാസിക്കയും ചെയ്തു:— “എന്നാ, നീ അവനെ വെട്ടാ അമ്മയെ എന്നു വിളിക്കുന്നത്? നിന്റെ മടിയിൽ വെട്ടാക്കണം അവനെ പോയിട്ടുള്ളതു്? തീരെ മയ്യാക്കുക തെല്ലെണ്ണം, അമ്മയെ നിന്നോക്കാരെ നല്ല വസ്തു കൂടിക്കൂടി നിനക്ക് അവനെ ഡോഡ് (ചെങ്കാളിയിൽ ചേർന്നു കൈ) എന്നു വിളിക്കുകയേ?”

സുലത അമ്മയുടെ അടുക്കൽ പറയുന്നത്:—“എനിക്കു കഴിയില്ലാത്ത അവയെന്നു കരിക്കലും ഡോഡ് എന്നു വിളിക്കുകയും അമ്മയുടെ അടുക്കൽപ്പെട്ടതും എനിക്കിപ്പോൾ അവനെ തൊട്ടിക്കൊണ്ട് ഡോഡിക്ക. അമ്മ, അമ്മ പോട്ടെ, അമ്മ! അവയെ എടുത്തു വന്നിട്ടുണ്ടോ? അതു പറയൂ!”

“അന്നാവട്ടെ പറയരുത്” എന്നു പറഞ്ഞു സുലതയുടെ അമ്മ മകളെ പിടിച്ചു പറഞ്ഞു. സുലതയുടെ ഹൃദയത്തിൽ എക്കത്തയുടെ അപരിമിതമായ ഒരു ദേവദാസം നിറഞ്ഞു വന്നു മായി സുലത അമ്മയുടെ അടുക്കൽനിന്നു നന്നായെ പ്രകടിപ്പിച്ചു കൊണ്ടു് തുറന്നുകിടന്നിരുന്ന അമ്മയുടെ മുറിയിൽ പോയിരുന്നു. നയനങ്ങളിൽ ഏകാഗ്രഹിതമായിരുന്ന അമ്മയുടെ തടഞ്ഞു മിടിച്ചുവിട്ടു. കരയുന്നതു ചോദിക്കാതെ അവരെ നിശ്ചയിച്ചു. അമ്മ, അവയുടെ വൃദ്ധനും പെട്ടെന്നു കൊലമായി ത്രയാന്തരപ്പെട്ടത് അവയുടെ മർദ്ദിതങ്ങളായ വേഷങ്ങൾ നേർക്കുവെക്കുകയും

കുറേ പരാതികൾ 'കൂട്ടംകൂടി' ഇതരനിടയ്ക്കു വലിയ സ്ത്രീകളെ കണ്ടു പോകുകയും തങ്ങളുടെ വിനോദത്തിൽ നിന്നു വിട്ടുപോകുകയും ചെയ്യുന്നു.

[illegible][illegible]

മുഖ്യ എൻ്റെ സംരോധനം താൻ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ലെന്നും പക്ഷേ മനസ്സിലാക്കി. ഗവണ്മെന്റിലേക്കുനിന്നും പറ്റാത്ത കാര്യങ്ങൾ ആയാലും മനസ്സിൽ സമയമുണ്ടെന്ന് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. നൽകുന്ന കാര്യം

[illegible][illegible][illegible]

[illegible][illegible]

സമര ശബ്ദത്തെ കഴിഞ്ഞു അവർക്കു വേണ്ടതായ അനുഭവമാക്കിക്കൊണ്ടു മുമ്പടി പറഞ്ഞു:—“അതേ, അങ്ങിനെ ചെയ്യുകയായി ഭവനങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്നതിൽ നിർവ്വയായും ഉപായം. പക്ഷത്തുള്ളവർക്കു വേണ്ടുന്ന ഒരു നടപടിയായതേ അവർ ചെയ്തതുമാകൂ. ” ഇങ്ങിനെ അഭ്യസിച്ചു നോക്കിയ ആ ആഹ്വാനമായ അനുഭവത്തിൽത്തന്നെ സമര രംഗം കോളകത്തടിക്കൊണ്ടു അഭയന്റെ കയ്യിൽ പട്ടി പൂവലിച്ച് ആയാളോ കൂടി വന്നിയിൽ കയറിക്കഴിഞ്ഞു. റീട്ടിൽ എത്തുന്നതുവരെയും, അവർ നാർവ്വായോടുകൂടി ചിരിച്ചു കളയത്തക്ക രംഗം വരുത്തുന്നതും പറഞ്ഞും കൊണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ആ സംഭവത്തിൽ, അവളുടെ സ്വപക്ഷപോലകളിത്തമായ മാറ്റമകൻ പ്രസംഗം നന്നേ മുഖക്കുറയെ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു.

അവതരത ചങ്ങിമലയെ വിട്ട് ചർമ പട്ടിക്കൽനിന്നു, സുഖന
യുടെ അമ്മ വണ്ടിയിൽ നിന്നിറങ്ങിയ മകളെപ്പിരിച്ചു കണക്കിൽ
കിട്ടിയും ഒരു രാജ്യം കൊടുത്തു വിട്ടു. അമ്മയന്റെ അമ്മായി
കൊപരായയായ സുഖനയുടെ അമ്മയിൽ അന്നകമ്പരയോടുകൂടി
“എന്തിനുകൊടുത്തു? എവിടെയായിരുന്നു നീ ഇളവരെയും?
നിന്നെക്കൊണ്ടു? ഇനി എന്താക്കലെയെന്നുണ്ട്? മറ്റൊരും മറയും
എന്താണെന്നു ഒരു ശമ്പ്യുടിച്ചതും ഒരു പൊട്ടു! നിന്നെപ്പോ
ലെ ഇത്ര തരംകൊടു ഒരു ‘അല്ലിക’ പെണ്ണിനെ മൊൻ കണ്ടിട്ടി
ല്ല” എന്നിങ്ങനെ വാക്കുറിയാതെ ഒരു ശകാരവർഷവും കഴിവില്ല.

സുഖത അന്റെർ മാതാവിന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് കയറിവിട്ട മാറി നിന്നിട്ട്, അവിടെ അഭിനയംകൊണ്ടു 'കലാപ'രംഗത്തിൽ സംഭവവും സമ്പ്രദായവുംകൊണ്ട് വിചിത്രമായി കണ്ടുതുടങ്ങുന്ന പാതിച്ചു. നാട്യാർ നിഴലാർത്തം കേൾക്കാൻ ഇടവിൽ അകപ്പെട്ടുപോയ ഹരിജനകുടുംബത്തിന്റെ സങ്കടാനന്ദനിലായി സുഖത വാതിലിന്മേൽ കാതി മുഖത്തു കയ്യാ കൊടുത്ത് ചകച്ചന്മാരായി കളക്കുക നിന്നു. അമ്പട്ടെട കലാ വീട്യാലും കളക്കുക കേൾക്കു നിൽക്കു പുറപ്പെട്ട് അജയൻ കൂടുന്ന രണ്ടുപേരായും നട്ടുകൊണ്ടു നിന്നിട്ടുപരിചന പാലായി ചി വന്നു. "ഇങ്ങനെ ഒരു അന്തർ ലോകത്തിൽ ജീവിച്ചു വോ കയ്യാവോ എന്ന് ഒരു അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള വിചാരം ഈ വീട്ടിൽ ഒരാൾക്കു മാത്രമേ ഉണ്ടു്. അതുകൊണ്ടു് ആ ആൾക്കു നൽകുന്ന സമ്മാനമായിരിക്കാ ഈ കാണുന്നതു് അമാന്തിച്ചു" ഇത്രയും പറഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും അയാളുടെ സഹോദരനായും അമ്മയുടെയും അച്ഛന്റെയുമായി തന്നിന്ന് നേത്രങ്ങളിൽ നിന്ന് നാലായിരത്തി കണ്ണിന് ഇനിമറവീണു കൂടാ പട്ടു.

[illegible]

സമഗ്ര തരണയും അജയനയും കുറഞ്ഞിൽ നിന്നൊഴിപ്പിക്കിക്കുന്നതിനായി ഒരുപാടും എടുത്തുതുട്ടി അവർ ചോദിക്കുകയുണ്ടു്—“പിന്നെ, അമ്മ എന്തിനാണു് എന്നു അഭിപ്രായം? നിങ്ങളാൽ അവളുടെ പേരിൽ കുറഞ്ഞാൽ കാരണമെന്തുകൊണ്ടു്? അമ്മയുടേ കരപാത്രം എന്തു തരണമെന്നു കാരണവും സ്രാവ്യമുണ്ടു് എന്നു സ്പഷ്ടമായി ചോദിച്ചാൽ പറ്റുന്നില്ലെ” ധാരാളം കരയന്നാണു് തന്നെ നല്ലതായി, അമ്മ ധാരാളം കരയും, വളയന്നാൽ കരയന്നാണു്

[illegible][illegible]

അപ്പോൾ ആയിരത്തൊന്നായിട്ട് അഞ്ചു കരകളായി
 ഈ കോട്ടയിൽ മേഘം പറ്റിപ്പുളകി.

[illegible][illegible][illegible]

[illegible]

അമ്മയ്ക്കു നാട്ടിൽനിന്നു രണ്ടാഴ്ചത്തുകൾ ഒന്നി ചുങ്കിട്ടി ഒന്നാ
മുതൽ നാട്ടിൽ അമ്മയ്ക്കു ഒരു ചുങ്കം നാട്ടിലേയ്ക്കു ചെല്ലുന്നതെ
ന്നാണ് ചിലരുടെയുള്ളത്. രണ്ടാഴ്ചത്തു നാട്ടിൽ, മറ്റൊന്നും സംഗതി
കളുടെ ഇടയിൽ, സ്വന്തം ഏതാനും ദിവസങ്ങളിൽ പതി
നാമുതൽ വെട്ടുനാലു വർഷം നാട്ടിൽ ഗണനീയമായി
തീർന്നാൽ ചിലർ ചിലർ ചിലർ ചിലർ ചിലർ ചിലർ ചിലർ ചിലർ

കൽക്കത്തയിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടെന്നതിന് തുടങ്ങുന്നതും അതേ
യർ സുഖദായുസ്സു ജന്മനക്ഷത്രവിധനം സമ്മാനം കൊടുക്കുന്നതിൽ
വല്ല സ്ഥാനവും വാങ്ങിയെന്നു കരുതി ബോധമായി, തനിക്കു
പരിചയമുള്ള 'പോട്ടു' ഷിപ്പിലും കയറിയെന്നു് ഒരു സന്ദർശ
നം കിട്ടി. ഏകദേശ അതിരുകളെയും അറയ്ക്ക കയറ്റിൽ
പിടിച്ചു ന് സ്ഥാനത്തായ്ക്കും സംബന്ധിച്ചുള്ള 'പുറപ്പെട്ടി' അതേ
യന്ന നന്നേ കയറ്റി'യായിരുന്നു. അർത്ഥമില്ലെന്ന സ്ഥാനം അ
പരമസ്ഥാനത്തു് അന്നന്തരപരമായതുമായ എന്നു കയറ്റിട്ട്,
ആയാൾ കാര്യം സ്ഥാനവും എടുത്തു തിരിച്ചും മറിപ്പും നോക്കി
യുദ്ധസ്ഥാനം വെച്ചുകൊണ്ടു് ഉദ്യോഗത്തിൽ യാത്രയും വാങ്ങുകയുണ്ടാ
യില്ല. ഒന്നിൽ ഒരു ദേശം കൈമാറുന്നതിനായി ആയാൾ
ഒരുവിധത്തിൽ ആ വിഷയത്തിൽ നിന്നു വിട്ടുകൊണ്ടായി. അ

അദ്ദേഹം സാധനമാണെന്നും വാങ്ങാതെ കൽക്കത്തയിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടു മാറിയിരുന്നു, അദ്ദേഹം വീട്ടിൽച്ചെന്നു സഭാരാജിനോടു ചോദിച്ചിട്ട് പെണ്ണുങ്ങൾക്ക് കണ്ണിൽപിടിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിപ്പിന്നു ശേഷം, അതുകൾ മേടിച്ചുവെക്കുകയുണ്ടെന്നും, പറഞ്ഞിട്ട് സ്റ്റേഷനിൽ അരുണനെ അറിയുന്നവനെ യാത്രയാക്കി.

ഇത്തവണ വീട്ടിലേയ്ക്കുള്ള യാത്രയിൽ അരുണൻ വഴിക്കരികിലുള്ള മരങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഒരു വെണ്മേടം വെളിച്ചം തന്നെ നോക്കി നില്ക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട്, വീട്ടിൽച്ചെന്നിപ്പോകുവാൻ ആദ്യം ആയാർക്കു സുഖമായ കാണുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. എന്തോ രാത്രി അവർക്ക് അപമാധം ചെയ്തപ്പോഴായിരിക്കുന്നതെന്നും, അതിന്നു നിമിത്തമായിട്ടുണ്ടെന്നു കാരണമെന്തെന്ന് അറുവു നന്നോട് കയറ്റത്ത് ചെന്നിരിക്കുമ്പോഴായിരിക്കുന്നതെന്നും അരുണൻ അറിയുന്നില്ല.

അമ്മായി മുഖേന ചിലവു തന്നെ ഉള്ളതിൽ നിന്നും വെറുപ്പത്തിൽ വീട്ടിലിറങ്ങിപ്പോകാൻ അരുണൻ ആഗ്രഹിച്ചെങ്കിലും സുഖമായ അനുഭവം ചെയ്തപ്പോൾ ഇടയ്ക്കിടെ അപമാധം അധികമുണ്ടായതിന്നു മുമ്പായിട്ടുണ്ടെന്നു അപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട അറുവു മേടത്തിൽ, ഇടിക്കുത്തുപോയിരുന്നിട്ടുള്ള ഒരു കല്ലിന്മേൽ കിടന്നതായ ഒരുതവണ കലർന്നു മുഖത്തോടുകൂടി ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു സുഖമായ കണ്ടുമാത്രമായി ആയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞു നിന്നിരുന്നു പരിഭവം പാശ്ചാത്യം ചില പരാതികൾക്കകം വരിയായി പുറത്തേയ്ക്കു വഴിഞ്ഞെഴുതിത്തുടങ്ങി: —“ശ്രീമതി, കരിക്കൽ നന്നിങ്ങോട്ടു നോക്കൂ! കന്നിപ്പോലെയായ് കൊള്ളാം ഞാൻ വന്ന സമയത്തു എന്തൊ കാണാൻവേണ്ടി നന്നിങ്ങോട്ടു എഴുന്നള്ളിയിരുന്നവെന്നോണം? ഞാൻ അതൊരു ചെറുതാ കറുത്തു നന്നും ആയിരുന്നെന്നു ധ്വനിയുണ്ടെന്നു.

സുഖ സാധനമാണി മേടം വീട്ടിലിട്ട്, അപ്പോഴോടുകൂടി പറഞ്ഞു: —“എന്തോ അങ്ങനെയൊരു വെളിച്ചം ഞാൻ കണ്ടു നന്നെന്നു നിങ്ങളോടൊന്നിടയിൽ പറയുകയുണ്ടായോ! നിങ്ങളെ എപ്പോഴെങ്കിലും കരിക്കൽ കാണാതിരിക്കേണ്ടിയില്ലല്ലോ” എന്നിരിക്കുന്നു.

ല്ല നിശ്ചയമുണ്ട് അതുകൊണ്ട് തൽക്ഷണം ഞാൻ നിങ്ങളെ കാണാൻ വന്നില്ല. അപ്പോൾ എന്താണ്?”

സുലതയുടെ ആ അലർച്ചയോടും അജയന്റെ വൃദ്ധയെത്തുടർച്ചയായ കത്തിയറിച്ച് പീ.ഡി.ജി.ജി. അയാൾ പറയുകയാണ്—“അപ്പോൾ എനിക്ക് സുലതയെ കാണണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ സുലതയുടെ അടുക്കൽ വന്നോളണം അല്ലേ? അല്ലെങ്കിൽ—”

കൊടുവിടിക്കാണു ഇതർഷ്യാപ്രകാരത്തോടുകൂടി സുലത ഇടയ്ക്കുകേറിത്തുറന്നുപറയുക— “നിങ്ങൾക്ക് എന്നേ കാണാൻ വരുന്നു? അത്രയും അടുപ്പിച്ച് കാണണമെന്നു തോന്നുന്ന സ്ഥിതിക്ക് ഞാൻ പിന്നെ നിങ്ങളുടെ പിന്നാലെ കാടിനടന്നു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കൊള്ളണമെന്നുണ്ടോ?”

പരിഭവസമ്മിശ്രമായ ഈ ശുഭാപ്രകടനത്തിന്റെ നടനം വളരെ നേരം നീണ്ടുനിൽക്കുകയും ഇടയായിട്ട് മുമ്പു താൻ കണ്ടിട്ടുള്ള സുലതയെപ്പോലെ ഇപ്പോൾ കാണുന്നതാണ് അജയൻ തോന്നി. തന്റെ ഖോല, നിലെ ഏകാന്തസഖി ഇങ്ങിനെ നായുപ്പെട്ടുപോയതോ ഈ മനുഷ്യാലകുത ചേരിക്കുന്ന വിധം ആ സുകുമാരിയുടെ നവരസവനാചരണമായ സെതതയുദ്ധോത്തി കണ്ടുളളവരായ അതുതകെതുകൾക്കും അജയനെ അനുവദിച്ചില്ല.

സുലതയുടെ അനുകൂലമാണെന്ന് വിറന്നായിത്തന്നെ കണ്ടിട്ടുവരുത്താതിട്ടുള്ള തോഴിമാരുടെ നാട്ടുകുടുംബത്തിന്റെ കലകല കൊല്ലാഹലം ആ വീടു മുഴുവൻ മുഴങ്ങി. അത്, അജയന്റെ അമ്മായിയമ്മയ്ക്കു ഇഷ്ടിമുണ്ടാക്കി. വിറന്നാളോഴ്ചയോടെ കണയും ആമ്മയ്ക്കുതന്നെ പിടിച്ചിട്ടില്ല. മെറുമൊരു നിസ്സാരപ്പെട്ടതിന്റെ പിന്നാൽ ഇത്രയൊക്കെ പൊടിപ്പുറമായി പോയിക്കൊണ്ടു തന്നിന്നാണ്? “അടുക്കളപാർപ്പിമെൻറി”ൽവെച്ച് ആ സ്ത്രീ തന്റെ വിപരീതജീവനത്തെ അനുരണന ചെല്ലപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, വിറന്നാളോഴ്ചയോടെത്തിനുള്ള പ്രമോഷളിൽ അജയൻ ‘ആദ്യവസാനക്കാരനായിട്ടു തന്നെ ചേർന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. പാക്കി, സുലതയും മുമ്പാകെ അയാൾക്ക് അനുഭവവും പൊതുവെക്കുകയായിരുന്നില്ല.

സമാനതയും ചിലപ്പോഴൊക്കെ ഉള്ള ചിന്താശീലത്തിന്റെ ചാലവും നഗ്നവേഷത്തിൽ നടന്നു ചെല്ലുന്ന ഒരു മിടുസമാ യിരുന്നു അത്. ദോഷിമാർ യാത്രാപറഞ്ഞു വെറിക്കൊടുത്തു. എന്തിനെയും പുകഴ്ത്തുകൊണ്ടിരുന്ന അറുളകെ തോലായി ഉഗ്രമായി കത്തി ജ്വലിക്കുവാൻ ആരംഭിച്ച അറുളകെ തോലായി കൈകൊണ്ടു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാം. ദോഷികൾ വിവിധവിധം ദോഷ കററുവ ന്നതും, കണ്ടുവരാതെപ്പോയ കയ്യെടുക്കുവാനാവാത്തതും, പരിഹാസ്യവെള്ളത്തിലിരുന്ന പഴയ സലംബങ്ങളെ മട്ട കാണിച്ചു കണ്ടപ്പോൾ അജയൻ വന്നത്തോൾ ചിരിച്ചപ്പോൾ, അറുളകെ ഈ കോപപ്രകടനത്തിനുള്ള ദോഷവേഷമാണെന്ന അജയൻ എ ഭൂപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ എന്ന കൗതുകോദ്ദീപനാ യിലിടാം. അവർ തനിക്കു ദോഷിമാർ സമ്മാനിച്ച പാരിശോധി കസാധനങ്ങൾ അജയൻ മുമ്പിയിരു പെടത്തക്കവണ്ണം എടുത്തു പരയ്ക്കുന്നതും അവയുടെ മഹത്വത്തോടുകൂടി വെറുക്കുപുക ള്ളിക്കൊണ്ടിരുന്നതും എന്നു അറയുന്നു.

വിനോദിയാലം അഞ്ചരൂർ ബോധയിൽ നിന്നയച്ച വലുത്തായ ഒരു പാർസിൽ കിട്ടി അല്പകമാണു അമസിപ്പുവെങ്കിലും അയാളുടെ സ്റ്റേഫിങ്ക് തന്റെ പാശ്ചാത്യനെ നിറോധനവിരുദ്ധനല്ല അഞ്ചരൂർ അഞ്ചരൂറായി പാർസിൽ ഹെബ്ബിച്ച് അതിനകത്തു നിന്ന് വിവിത്രപ്പണികളാൽ കമനീയമായിട്ടുള്ള ഒരു ചന്ദനപ്പെട്ടി പുറത്തേക്കെടുത്തു. കണ്ണാണിലും കന്തളത്തിലും അങ്ങിപ്പുന്നതിനുള്ള തമിഴിയങ്ങളായ ചില വിശേഷസാധനങ്ങളാണ് അതിലുണ്ടായിരുന്നത്.

സുഖര അപ്പോൾ തന്റെ രോഗത്തിലായിരിക്കുമെന്ന് അജയൻ അറിയാമായിരുന്നു. ആയാൾ പെട്ടിയും ഏ...ത്ത് രോഗത്തിലേയും ചെന്നപ്പോൾ സുഖര ഏതാനും പറമ്പിൽ ഉള്ളി കളക്കുക ഇടയിൽ കുറിക്കുന്നതു് അവയുടെ അടിമണ്ണിലകയായിരുന്നു. അജയൻ പെട്ടി അവയുടെ അടുത്തുകൊണ്ടുപോയിവെച്ചിട്ട്,—“പിന്നീട് ഇങ്ങോട്ടൊന്നു മനോഹരം. അന്ധരും രാമസിപ്പിച്ചുപോയി. എങ്കിലും ഏതിക്കു ഭഗവി പറഞ്ഞപ്പോയിട്ടില്ല” എന്നു പറഞ്ഞു.

തന്റെ സ്വഭാവമെല്ലാം, വാക്കിലെല്ലാം, ചെറുതുമെല്ലാം കട്ടുറപ്പാക്കുന്ന സമ്പന്നനായും നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിധത്തിൽ അവർ “അവിടെ ഇരട്ടിച്ചു” എന്നുമാത്രം മറുപടി പറഞ്ഞു. ഒന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കുകയടി ചെയ്തില്ല.

അദ്ദേഹം സാധാരണമായിട്ടുള്ള തന്റെ സാമാനങ്ങളെ ഇത്ര ശ്രദ്ധയും അപമാദനമെന്തെന്നുപോലും വാക്കുതന്നെ ആദ്യപ്പോലെ കൊണ്ടിട്ടുള്ള ആദ്യം കേൾക്കുന്നവർ വശപ്പെടുത്തേണ്ടതായി അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നു—“എന്താ സുഖത ന്യൂപോലെ കണ്ടിട്ടു? സഖിമാരുടെ സാമാനങ്ങളെക്കാൾ ഇന്നുകൊണ്ടുവന്നതായിരിക്കുമോ ഇത്രയധികം കൊണ്ടുവന്ന സംഭാവനകൾ! പറയൂ.”

സുഖത കണ്ടാൽ, കണ്ടിട്ടു കൂട്ടിയിട്ടുതന്നെയായിരിക്കാം, അദ്ദേഹന്റെ വാക്കുകളെ ഓർത്തിട്ടുള്ള അവർ തന്റെ അഭിപ്രായത്തോടൊത്ത, നിർഭാവിമുഖമായിട്ട് എന്തെന്നിട്ട് പരസ്പരത്തിൽ ഇടയിൽ പറഞ്ഞു: —“പ്രത്യേകമായിട്ടുള്ള ‘അനന്തപ്രസാദ്’ അദ്ദേഹത്തിൽ സാമാനങ്ങൾ അദ്ദേഹം അദ്ദേഹമാണെന്നതിൽ അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചുവന്ന എന്തെല്ലാ സൂക്ഷ്മതകളെയും ചെല്ലത്തോ.” ഇതും വെറുത്തുനിൽക്കുന്ന അവർ കലികൊണ്ടു “കേൾക്കൂ” കണ്ടാൽ അവിടെനിന്നു ഇളളിച്ചാടി മറുപടിയിൽ. അവർ പേരുപോലെയായി പുറത്തുകൊണ്ടു നട്ടിരിക്കുന്ന പെട്ടി ‘പെട്ടിപ്പാ’ അകലത്തു ഓർത്തിട്ടുപോയിരുന്നു. അദ്ദേഹം അതേനോക്കി അനന്തപ്രസാദ് നിൽക്കുകയും കാര്യം എന്തോ ആകപ്പോൾ മകനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നവനും ഈ വിഷയത്തിൽ വിജയം നേടുന്നതു തുടങ്ങും എന്നു കേൾക്കുന്ന ആയർവ്വരായിട്ട്.

തന്റെ അഭിപ്രായം അവിടെ എന്തെന്നും നിന്നുവെക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് കേൾക്കുന്നതായിത്തീർന്നു. കണ്ട കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ പ്രകൃതിപ്രകൃതിയായിത്തീർന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലാവസ്ഥയെക്കുറിച്ചും സുഖത തിരിച്ചറിയുന്നിട്ട് മണ്ണിൽ ചിന്നിക്കിടന്ന സാമാനസാധനങ്ങളെപ്പോലും ശ്രദ്ധയോടെ പെട്ടിക്കിടത്തുന്ന ശേഷമായിട്ട്. അതിനുശേഷം അവർ അദ്ദേഹത്തെ മുമ്പെ ഓരോ മുമ്പെ ചിരിച്ചിട്ട്, ‘ഇത്’ പെട്ടിക്കുള്ളിൽ വെച്ചെടുത്തു എന്നു പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹത്തെ കയ്യിൽ കൊണ്ടു

ഇപ്പോൾ കണ്ണീർ ചിരി എന്നിവയിലൂടെ രണ്ടു ചെറിയ കുപ്പികൾ ചൊതുരവുമുള്ള ഒരു തുറമുഖത്തെ ലക്ഷ്യമാക്കിക്കൊണ്ട്, ഒന്നിച്ചു മുന്നോട്ടു പോവുകയാപിരുന്നു. അവിടെയ്ക്ക് അവയിൽ ഒരു കുപ്പിയുൾക്കൊള്ളുന്ന കാലുനീർ ചൊഴുവതായ തലത്തൻ മുക്കിത്തന്നു അടുത്തായിത്തുടങ്ങി. ഏകദേശം സമയത്തെ ശ്രദ്ധാർഹമായിത്തന്നെ ശേഷം, സുലഭ തന്റെ പരസരപ്രവർത്തനങ്ങൾ യാത്ര പറഞ്ഞു് അടുത്തുതന്നെയും അനുപമമായും ഇരിക്കുന്ന ഏതൊരു ഒരു സ്ഥലത്തെയും പോയി.

കുറച്ചു നേരത്തെപ്പോൾ അജയൻ നല്ലൊരുനാൾ കണ്ടുപോയതായി നിശ്ചയം നൽകുകയും, ശേഷംകാലികളെത്താൻ എത്തുമ്പോൾകാലികളുള്ള നില വിളിച്ചിട്ടും തന്റെ ബാല്യമുതലുള്ള ഏകസഖി ആ ഭവനത്തിൽനിന്നു് 'ഇങ്ങിനെ വരാതെ വെട്ടും' പരിത്യോധനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് അജയൻ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അയാൾ ഏതൊരു ചിന്തയും ചെയ്യുകയായിരുന്നു. സുലഭ തന്റെ അന്തിമ പോസത്തിൽ അല്പം മുമ്പു് അജയന്റെ കൈപിടിച്ച് മാറോടണു് ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. — “ഞാൻ ഉടനെ മരിക്കുവതും, അങ്ങനെയു് പരിത്യോധനം അകന്നു താമസിക്കാൻ ഏതൊരു പ്രാണിയില്ല.”

• • • • •

സുലഭയുടെ അമ്മയും അജയന്റെ അമ്മായിയുമൊരുമിച്ചു കാശിക്കു പോയി. മുകൾ വിശാലവുമായ ആ ഭവനത്തിൽ, വിവിധനരം അജയനും മാത്രം ശേഷിച്ചു. കുറച്ചു വസങ്ങളിങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞുകൂടി. ഒരുദിവസം വിവിധൻ അജയനെ വിളിച്ചു ഇങ്ങിനെ ചോദിച്ചു:—“നീ ഇനി എന്തു ചെയ്യുവാനാണ് കരുതിയിട്ടുള്ളതു്?”

തന്റെ പുത്രൻ എന്തുചെയ്യണമെന്നു കുറച്ചു മുമ്പുവരെയും വിവിധൻ ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ചു ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ആയാൾ തനിക്കു ഉപരി ഒരുവിധതൻ ഉണ്ടെന്നു ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്റെ കാൽപ്പത്തിൽ താൻ മേലിൽ കൈകൾത്തന്നെ വിഹ്വലമായിക്കൊണ്ടു് സന്താനംകാലം സ്വയംതന്നെ ആലോചിച്ചു നിശ്ചയിച്ചുകൊള്ളട്ടെ എന്നു കരുതി ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കുകയാണ് ചെയ്തതു്.

എന്തുകൊണ്ടും ചെമ്പുയിരിക്കുന്നു. അന്ത്യനന്തമായ ആ മണിമംളികയും, വിവിധങ്ങളായ സാമ്രാജ്യങ്ങളും പലതരത്തിലുള്ള വാഹനങ്ങളും നാനാത്വപരമായ ഡോക്ട്രിനകളെപ്പറ്റിയുള്ളതും, പ്രായോഗികമായ ജീവിതത്തിൽ അജ്ഞാത വിജയത്തെയാലുള്ള മററാനിനേയുമാണ് വിശദീകരിക്കുന്നത്? തന്റെ കാഴ്ചക്കുറവ് ആവശ്യകമായെടുത്തതും മാത്രമേ ആയാൾ തന്റെ കൂട്ടുകാരെ ലാഭ്യമാക്കുമായി ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു. കൽക്കത്തയിലെ വിപണിയിൽ മിമിക് വിഭാഗത്തിൽ സാധനങ്ങൾ വെട്ടിച്ചു. ചിത്രമോ പത്രമോ അല്ലെങ്കിൽ വാഗ്ദാനമുണ്ടെന്നു കേട്ടാൽ, അദ്ദേഹം തന്റെ 'മോട്ടോർ കാർ' ഞ്ചിരിക്കും തൊട്ടൊന്നി അവിടെ എത്തുന്നത് സുഖസ്തമനീഭൂതങ്ങളിൽ ആയാൾ വിശേഷണ പ്രകടിപ്പിച്ചിരുന്നു.

അദ്ദേഹം തന്റെ കൈപ്പിലെഴുത്തു മോശന പലതരത്തിലുള്ള ആളുകളുമായി പരിചയവും സഖ്യവും ഉണ്ടായി. സംസ്കൃതത്തിലുള്ളതും സർക്കാരിനുള്ളതും മിശ്രഭാഷയും ഉണ്ടാകുമ്പോൾ ഒരു നിസ്സന്ധിതലത്തിൽ, വിജനകൾക്കു പോകാൻ കഴിയുകയും അദ്ദേഹം പോയാൽത്തന്നെയും സംഭവത്തിൽ നിന്ന് വേഗം മാറിക്കളയുകയും ചെയ്ത് അയാളുടെ പതിവ്.

ഈ 'ഉത്സാഹിതര'ത്തിന് (General rule) ചില അപവാദ വ്യതികാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തനിക്കു് അറിയും പരിചയമുള്ള ഭിത്തിക്കുവീടെയെങ്കിലും ഒരു പെൺകുട്ടി ജീവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടാൽ തൽക്കരണം അനുഭവിക്കുന്നതായി അവളുടെ കേന്ദ്രപ്പെട്ട കഴിഞ്ഞ കാര്യവും, സാക്ഷ്യമായ ആളും സംഭാവന നൽകുകയും ചെയ്യാമായി. ഇത് കൊണ്ടു് അതുവിതമായ സർവ്വസാധാരണ കണ്ടിയിരുന്ന ഒന്നാണെന്നു ചിലർ പറഞ്ഞിരുന്നു. എത്രത്തോളം ശരിയാകുമെന്നുള്ള ചർച്ചയ്ക്കു് അവസരം ഇല്ല. സംഭാവിതകളായ ബാലികമാരെക്കുറിച്ചുള്ളതും സാധാരണയായി അനുശോചനങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള മററാനിനേയും സ്വീകരിച്ചിരുന്നില്ല. അതിനാൽ ആയാൾക്കു അവർക്കുവെച്ചി അഭിനന്ദനങ്ങൾ ധാരാളം ചിലവെടുക്കേണ്ടിവന്നു. സൂര്യനാൽ ആയാളുമായി പരിചയമുണ്ടായപ്പോൾ ഉള്ളവരെപ്പോലും 'അവരുടെ സ്വ' 'തെറ്റിപ്പകി' വശമായിട്ടുള്ള ആയാളുടെ അർത്ഥം മനസ്സിൽ നെപ്പറ്റി അനുശോ

മിക്കയും അതിനുള്ള ഏകപ്പെടുത്തലും വീക്ഷണമാണെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

അന്ന് വീട്ടിൽ ഉന്നതിനാശം പതിവുപോലെ ഭവനപരിശോധനയ്ക്കായി പുറപ്പെട്ടു. കുളംപടിയിലേക്കു നോക്കിപ്പോകാൻ വഴിയിൽ അടച്ചു തുടർ വശംകെട്ടു പട്ടിൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടതായി ശ്രദ്ധയോടെ ശ്രദ്ധിക്കുകയും എന്തോ കഷണങ്ങൾ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ തന്റെ പതുക്കെ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു. മുഖംനിന്നു അലകുകൾക്കു മുമ്പാകെനിൽ വെക്കുകയും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. — “നീയെവിടെയാണെന്ന് പറയാത്തതാണല്ലോ! ഞാൻ നിന്നെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്നു. എന്തു ദൂരം അന്വേഷിക്കുകയാണ് പക്ഷേ, മറിച്ച് നിന്നെ ഞാൻ എവിടെപ്പോയെന്ന് കണ്ടു പിടിക്കാൻ സാധിക്കുമോ?”

[illegible]

[illegible]

സുവാക്കട്കാർ ആദ്യമായി രോഗിക്ക് തീരെ രക്തം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ആദ്യപ്പെട്ടവനാണ്. കിരണനേരവിദ്യയെന്നും, ഏതുകിരണനേരം നോക്കി വിവരവും ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ രക്തം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനുള്ള പരിപാടി സ്ഥിരീകരണ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സ്വയംപരിപാടിയിലൂടെയും ഇത്തരത്തിലുള്ള പരിപാടികൾ കണ്ടെത്തിയ ചെപ്പുപ്പൻ തന്നെയാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള പരിപാടികൾ കണ്ടെത്തിയ ചെപ്പുപ്പൻ തന്നെയാണ്. ഇത്തരത്തിലുള്ള പരിപാടികൾ കണ്ടെത്തിയ ചെപ്പുപ്പൻ തന്നെയാണ്.

ശുശ്രൂഷിക്കുന്നതെന്നും നിസ്സാരമായ ആ സുഖഭരണിന് ശുശ്രൂഷിക്കുന്നതെങ്കിൽ ഭൃത്യന്മാരായാൽ പോലെ എന്നും വേദാന്തമോട് ചേർന്നിട്ടുനിന്ന് “സംക്ഷിപ്തം സൗഗന്ധ്യമായ” ഒരു പ്രസംഗം കൊണ്ട് അദ്ദേഹം മറുപടിക്കൊടുത്തു. അതോടുകൂടി ഒന്നരയോളം വസതിന് രോഗി അനങ്ങാതെ കിടന്നവെങ്കിലും പെട്ടെന്നു വീണ്ടും പുതിയതെത്തിച്ചുള്ള ഒരു ചിത്ത മാധവ്യത്തിന് വശംവരനായി.

യുവാക്കൾ എന്ന് ഉൾപ്പെട്ടവരായ കൂട്ടരടെ അതിയിൽ പെട്ട ഒരു ധാത്രിയുടെ കൈകൊണ്ടു തന്നെ മരണകരം താൻ തെക്കായ്ത്തും വാങ്ങിപ്പോയാഗിക്കുന്നതല്ലെന്ന ആശയം ശപഥം ചെയ്തു. ഒന്നുകിൽ ഒരു ബന്ധുവിനേറുസിനേ കൊണ്ടുവരികയോ അല്ലെങ്കിൽ തന്റെ ഭൃത്യനേത്തന്നെ ശുശ്രൂഷിക്കാനയയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാനെന്നു ശഠിച്ചു വേദാന്തർ കണക്കും ഏതെന്നു ആശയം ചിട്ടിച്ചിട്ട്, മടുവിൽ ഒരു ബന്ധുവേറുസിനേ അയച്ചുകൊടുത്തു കൊള്ളാമെന്നുള്ള ന്യായത്തിനാൽ അവിടെനിന്നു പോയി.

രോഗി മരണഭരണമായപ്പോൾ അസംഭവപരമായ നീളാവ്യാധോഘോഷിനാൽ ഗ്രസ്തനാകിത്തീരും. ഒരു പാലത്തിന്റെ കരോലശബ്ദമാണ് പിന്നെ അയാളെ ആ മരണത്തിൽനിന്നു അറിയിച്ച് സ്വഭവോധംവന്ന നോക്കിയപ്പോൾ ഭൃത്യന്മാരുടേതായ ഒരു പൊൻകാറ്റുണിയിൽനിന്നു ചെങ്കുട്ടി നൂലിന്റെ തരം തരം തൂങ്ങുന്ന നെന്ററിത്തടത്തിൽ മന്ദമായി സ്വപനനംചെയ്യുന്നതു കണ്ടു. — “നിങ്ങളെ പുതുതായി വന്ന ധാത്രിയാണോ?” എന്ന് അയാൾ ഗർഭസംഭവത്തിൽ ചോദിച്ചു. “അതേ” എന്നു കവിനതയും മന്ത്രിയും സ്ഫുരിക്കുന്ന ഒരു മധുരഭാസം മറുപടി പറഞ്ഞു.

അന്നു രാത്രി മരണകഴിക്കുമ്പോഴും ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോഴും പരിവിൻപടിയുള്ള മാധവ്യമൊന്നും രോഗി കാണിക്കുകയുണ്ടായില്ല. അഭിനിവേശത്തോടുകൂടി ആവശ്യപ്പെടുന്ന കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ വേഗത്തിൽ കമ്പിൽ കിട്ടിക്കിട്ടത്താൽ ഒരു ചെറുകുട്ടിക്കുണ്ടാവുന്ന സമാധാനവും സംതൃപ്തിയും അത്ഭുതം ഉണ്ടായി. ഭക്ഷണം കഴിക്കരുതെന്നുവെച്ചും അതാൻ മാറി മറഞ്ഞുനില്ക്കുന്ന ധാത്രിയെ വിളിച്ചിങ്ങിനെ പറഞ്ഞു: — “നിങ്ങളെന്താണ് ഒരു വെളിച്ചംവെച്ചൊരു ഇരുട്ടത്താലായി മറഞ്ഞുനില്ക്കുന്നത്? എനിക്ക് ഇരുട്ട്, തീരെ പിടിക്കില്ല.”

ഏങ്ങിനെയും അഗ്നിയെ സമാധാനപ്പെടുത്തുവാൻ ആരുമെ പ്പുയർത്തിയുള്ള ധാത്രി ഒരു വിളക്കു വേഗം കൊളുത്തിവെച്ചിട്ട് മുമ്പിൽ നിന്നു മാറി വെളിച്ചം തോന്നാത്ത തരംഗ സ്ഥാനത്തു പോയി നിന്നു. അഗ്നി പിടന്നപ്പോൾ പറഞ്ഞത്—“പുറത്തു നിങ്ങളുടെ മനസ്സു നില്ക്കുന്നത്? ഇങ്ങോട്ട് അടുത്തുവരു മുമ്പിൽ വന്നു നില്ക്കുക. ഏതൊരു നിങ്ങളെ ന്യായസ്ഥനെന്നു കാണണം.”

ധാത്രി വളരെ വിനീതയായി മുമ്പിൽ വന്നു നിന്നു. അമ്മയൻ തല പൊന്തിച്ചു ഒരു സ്പർശിച്ചുനോക്കി. അവൾ മലയാളി മേനിയായ ഒരു കോളക്കുമാരിയായിരുന്നു. തെറ്റാറു വീണ പനിനീർ മലർപോലുള്ള അമ്പലമുക്ക് കുടനമുഖത്തു് പരഞ്ഞുനീലിമയോൻ വയ്യാത്ത ഏതോ ഒരു മാനസികവ്യഥ നിഴലാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അമ്മയൻ അവളുടെ ചെന്തളിരോളി തിരിച്ചു നോക്കിപ്പോയി. അവളുടെ ആവാദവ്യസം നന്മനാശമുണ്ടാക്കിയെന്നു തീർത്തു തിരിയെ യഥാസ്ഥാനം പോയിത്തന്നുകൊള്ളുവാൻ പറഞ്ഞു.

ധാത്രിയായ ആ ബാലയുവാവി തരംഗ സ്ഥാനത്തു വന്നിരുന്നുവെന്നുള്ളു. അപ്പോഴേയ്ക്കും അമ്മയൻ അവളെ വീക്ഷം വിളിച്ചു. അവളുടെ വേദാന്തമാണെന്നു ചോദിച്ചു. കലീനത സൂചിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിൽ അവൾ 'പ്രഭ' എന്ന മറുപടി പറഞ്ഞു.

പ്രഭ, തരംഗ പരിചരണത്തിലിരിക്കുന്ന ഭോഗിയുടെ മേൽ, അല്ലെങ്കിലും അനന്തമായ സമാധാനത്തിൽ ചെലുത്തിത്തുടങ്ങി. അമ്മയൻ സുഖരേഖയും സമാധാനവും ചേർന്നതും എല്ലാം പെട്ടെന്നു ആശാന്യമായ വിധത്തിൽ ദൃശ്യപ്പെട്ടു വന്നു. മുമ്പെത്തരപ്പോലെ മനസ്സാധാരണമായ തട്ടിമുഴക്കത്തോ, അളവ ഗ്ലാസുകൾ നിമിരുന്നതിനോ ചൊടിക്കുമോ ഉണ്ടായില്ല. ഭൂതന്മാർ തങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്തിൽ നിന്ന് 'അനന്യ'മായില്ലാത്ത പുറപ്പെട്ടിരുന്ന അനാവശ്യ ശക്തികളിൽ നിന്നും വേർപെട്ടു തന്നെ കിട്ടിയ ധനികനായ അഗ്നിയിൽ നിന്നു നിശ്ശബ്ദമായി നീങ്ങിയിരുന്ന നിശ്ശബ്ദങ്ങളായ ആവലാതികളിൽ നിന്നും നിർമുക്തനായായിരുന്നു. ധാത്രികമ്മനയായ പ്രഭ വന്ന തരംഗ കളിർക്കുക്കൾക്കൊപ്പം, നെഹരിമേൽ തലോടിക്കൊണ്ടിരുന്ന അമ്മയൻ വേദാന്തമാണെന്നു ചോദിച്ചു. 'അമ്മയൻ' എന്നു വിളിപ്പേരായി

അനുകരണനിമിത്തം കിണറുകൊള്ളാം. പ്രഭു തന്റെ ഉജ്ജ്വലമായ നീന്ത നിമിത്തമെന്നുമെങ്കിലുമൊന്നാകുന്നുമേ മതി; അപ്പോഴേയ്ക്കും അജയൻ സ്വസ്തുസ്തനും സംഭാഷണമായിക്കഴിയും. പ്രഭുക്കൾക്കു കഴിക്കുന്നതുപോലെയും ശാഗിയുടെ മുറിയിൽവെച്ചായി. അവളുടെ കൈയും സഹനശീലവും കണ്ടിട്ട് സകലരും അത്ഭുതപ്പെട്ടു. തന്റെ അവിശ്വാസ്യമായ അതിപരിശ്രമമോ ശാഗിയുടെ അസഹനീയങ്ങളായ മാപല്യങ്ങളോ അവളുടെ കൈയുടെ ആഴത്തെ അളന്നെന്നാണെന്നതിന് പര്യാപ്തങ്ങളായിട്ടു.

അജയന്റെ അമ്മായി മമ്മകന്റെ രോഗവാതകേട് കുമിരിയിൽ നിന്നു മടങ്ങിവന്നു. അവരുടെ ഭാര്യയിൽ 'കുരുത്തവും നന്ദിയും കെട്ട്' അജയന് അവരെ കയ്യിൽ മുവിൽ കണ്ടുകൂടെ എന്നാണ് വന്നത്. ശാഗിയുടെ പ്രത്യേക ദാക്ഷിണ്യത്തിന്നു പശ്ചാത്താപം ആ ധാത്രിയുടെ നേരെ ആ സ്ത്രീക്ക് വിരോധവും അസുരയും ഭയന്നി 'മെറുവൾക്കൊളം' ഇല്ലാത്ത ഏതൊരു കിരക്കുന്ന ഒരു പെണ്ണു കണ്ടുവന്ന്, തന്റെ സ്ഥാനം കയ്യിൽ എന്തു വിരോധവും എന്തു അധികപ്രസംഗമുണ്ടായി ആ അധികപ്രസംഗമില്ലാതെ തന്റെ ശരിയായ സ്ഥാനവും സ്ഥിതിയും ഏതെന്നു ഒരു പരിപ്ലവിക്കാക്കുന്നതിനായി ആ സ്ത്രീ ആരോരോടൊക്കെ അഭയാസരവും കാണുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നു. ഒരു ദിവസം ഉച്ചയ്ക്കു മുറിയുടെ മുന്നിൽ വന്ന് അകത്തേയ്ക്കു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ അജയൻ ഉറങ്ങുകയാണെന്നു മനസ്സിലായി. ഉടനെ തുറന്നുനോക്കി അകത്തിരിക്കുന്ന പ്രഭയെ പുറത്തേയ്ക്കു വിളിച്ചു.

ആ സ്ത്രീ താൻ ആലോചിച്ചു ആസൂത്രണംചെയ്തിട്ടുള്ള കരുതലിലാടിയിട്ടേ പ്രഥമപ്രദയമായ ദീർഘപ്രസംഗത്തിന്റെ ഉപക്രമമെഴുത്തിലേയ്ക്കു കണക്കായുള്ള അപ്പോഴിന്റെ, അകത്തു നിന്നു പരക്കുമായി "പ്രഭേ. പ്രഭേ" എന്നു ഉറക്കെ വിളി പുറപ്പെടുന്നു.

പ്രഭു പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി അകത്തേയ്ക്കു ഓടിപ്പോയി. അവർ ശങ്കയോടുകൂടി ശത്രുയ്ക്കുകിതിൽ അജയനു. അജയൻ പശ്ചാത്താപത്തോടുകൂടി കയ്യിൽ കൈ പിടിച്ച് അവളെ അടുത്തു

നിരീശ്വരത്വം പ്രഖ്യാപിച്ചു:—“പ്രഭുവേ! ഏതൊരു ദൈവത്തിന്റെയും അനുമതിയില്ലാതെ ഞാൻ ഇവിടെ നിൽക്കുന്നു!”

ഭൂമി വേടിച്ച് ചിറ്റുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: “നാണിയുടെ അമ്മായി എന്തോ പറഞ്ഞതും വിളിച്ചു.”

“എയ്! ഈ രവിവേ ആ പേര് നിന്നോട് എന്താ പറഞ്ഞത്” അമ്മയ്ക്കു വലക്കു നോട്ടുക! ഉച്ചനം ക്രമവൃത്തി

[illegible]

புத்தகங்கள் எழுதவும், பரிசாதிக்கும், அங்குள்ள பள்ளிகளில் ஆசிரியராகவும், “புத்தகங்களை எழுதவும்” என்று விரும்புகிறார்கள். ஆனால் விசுவாசம் இல்லை.

[illegible]

இதற்கிடையே, 4.11.2019-ல் நிகழ்ந்த, சாண்டிகாரை
நிர்வாககராக 1.0 லட்சத்திற்கு மேல் சம்பளம் கட்டும் சா
னாண்டிகாரை பூர்வீகமாகக் கொண்டு, சாண்டிகாரை 1.0
லட்சத்திற்கு மேல் சம்பளம் கட்டும் சாண்டிகாரை 1.0

സംസ്ഥാനത്തിനായി മഹാദാരുണമായ വരുത്തുന്നതിനെ അവരും അനുഭവപ്പെടുന്നതുകൂടി നിമിത്തമായി.

[illegible]

അമ്മിനെ ഇരിക്കെ അമ്മ പറഞ്ഞു. ഒഴിവാക്കേണ്ടതല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു. അമ്മിനെ ഇരിക്കെ അമ്മ പറഞ്ഞു. ഒഴിവാക്കേണ്ടതല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു.

[illegible][illegible]

புது-“ஹி” விதமாகும் மாதவசாஸித் தருபதி
பொருள்து.

നാമങ്ങൾ അവയുടെ കർമ്മങ്ങൾ കാണുവാനായി ഭാരതത്തിൽ വലിയ കഴിവുള്ളവരായവരും അവയുടെ കോമളമായ കണ്ണു പിടിച്ചുകൊണ്ടു വീണതും യോഗ്യമല്ല. —“നീ എന്നെ കാണുന്നതോ? ഇങ്ങോട്ടു നടുവെത്തു നോക്കൂ. ഈ രാജാവിന്റെ പിടിച്ചടക്കിയ നാലും, മുഖത്തു കടന്നുകൂടിയിട്ടുള്ള വിശ്വ

അങ്ങനെയൊരു വിശ്വസാർത്ഥം ഇപ്പോൾ ഇല്ലെന്നു വെച്ചുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഇപ്പോൾ കാണുന്ന ഈ പ്രായത്തിൽ നിന്നും ഒരു ഇരുപതോളം വയസ്സ് വളർന്നുവന്നുവെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. എന്നിട്ടു പറയുകയും ചെയ്തു. "എന്നാൽ പിന്നെ നീ ആരാണ്? വെളിച്ചമുള്ള നീ ആരാണെന്നു ഇപ്പോൾ പറയണം. എങ്കിൽ ഇങ്ങനെ എന്നു പറയും മറ്റൊരു ചിന്തയുണ്ടാകുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമോ?"

കണ്ണീർക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ഒരു സ്വന്തം അഭിപ്രായം ഇല്ലെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയൊരു പ്രായത്തിൽ ഒരു വെളിച്ചമുള്ള കാണിച്ചുകൊണ്ട് പ്രായം വിശദീകരിക്കാൻ നിന്നു വെച്ച്, പത്തുവർഷത്തിനുള്ളിൽ എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. "എന്നാൽ പിന്നെ നീ ആരാണ്? വെളിച്ചമുള്ള നീ ആരാണെന്നു ഇപ്പോൾ പറയണം. എങ്കിൽ ഇങ്ങനെ എന്നു പറയും മറ്റൊരു ചിന്തയുണ്ടാകുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമോ?"

പ്രഭുവായിരുന്നതായാ ആദ്യത്തിൽ നിന്നു പത്തുവർഷം പുറത്തു കടന്നു വന്നുവെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയൊരു പ്രായത്തിൽ ഒരു വെളിച്ചമുള്ള കാണിച്ചുകൊണ്ട് പ്രായം വിശദീകരിക്കാൻ നിന്നു വെച്ച്, പത്തുവർഷത്തിനുള്ളിൽ എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. "എന്നാൽ പിന്നെ നീ ആരാണ്? വെളിച്ചമുള്ള നീ ആരാണെന്നു ഇപ്പോൾ പറയണം. എങ്കിൽ ഇങ്ങനെ എന്നു പറയും മറ്റൊരു ചിന്തയുണ്ടാകുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമോ?"

പ്രഭുവായിരുന്നതായാ ആദ്യത്തിൽ നിന്നു പത്തുവർഷം പുറത്തു കടന്നു വന്നുവെന്നു പറയുകയും ചെയ്തു. അങ്ങനെയൊരു പ്രായത്തിൽ ഒരു വെളിച്ചമുള്ള കാണിച്ചുകൊണ്ട് പ്രായം വിശദീകരിക്കാൻ നിന്നു വെച്ച്, പത്തുവർഷത്തിനുള്ളിൽ എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. "എന്നാൽ പിന്നെ നീ ആരാണ്? വെളിച്ചമുള്ള നീ ആരാണെന്നു ഇപ്പോൾ പറയണം. എങ്കിൽ ഇങ്ങനെ എന്നു പറയും മറ്റൊരു ചിന്തയുണ്ടാകുമ്പോൾ ഏതെങ്കിലും ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമോ?"

പോലെയാണ്. അവർ എന്തെങ്കിലും പാകയെ പ്രവർത്തിക്കുവാൻ ചെയ്യാൻ അതാക്കുമെങ്കിലും 'കാത്ത്'മായി കരുതാവുന്നതല്ല?"

പ്രഭു ഉടനെ അതിയുടെ സന്നിധിയിലേയ്ക്കു അയയ്ക്കപ്പെട്ട അപ്പോൾ അദ്ദേഹം നല്ല 'ബോധം' ഉദിച്ചുവന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. അദ്ദേഹം വന്നു നില്ക്കുന്ന പ്രഭയുടെ നേരെ ശാന്തമായി കറുത്തു നോക്കിയിട്ട് വലിയ ഒരു മടിശ്ശീല എടുത്തു കയ്യിൽക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—“ഇത് എടുത്തൊളം.”

പ്രഭു തനിക്കു ന്യായമായി കിട്ടേണ്ട ഒരു വസ്തുതയുടെ കയ്യിൽ നിന്നു വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞു അതു വാങ്ങാതെ നിന്നു.

അദ്ദേഹം കനകരവിമാംഗിയായ ആ കന്യയെ കണ്ടപ്പോൾ നേത്രങ്ങൾകൊണ്ടു നീരാജനംചെയ്തിട്ട് വീണ്ടും പറഞ്ഞു:—“എന്നാലും ഇതിനിടക്കട്ടെ; സാധാരണ ധാത്രിമാരെക്കാൾ അധികം ശുദ്ധ്യായമുണ്ടാകട്ടെ ശുദ്ധ്യായം കൂടി നിങ്ങൾ എന്നെ പരിചരിക്കണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുനിമിത്തം നിങ്ങളുടെ സമാനത്തിന്നു അവയ്ക്കും അർഹമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇതും ഇതും മേടിക്കൂ. ഇതിൽ ഒരു ആയിരം ഉറപ്പികൾ ഉണ്ട്.”

പ്രഭയുടെ മനോഹരിതയും രണ്ടും തൽക്കുടനും ഒരു മിന്നിപ്പോലിത്തെയും അവർ മടിശ്ശീല കയ്യിൽ വാങ്ങിയിട്ട്, “എന്നാൽ ഇത് അങ്ങയ്ക്കു എന്തൊരു വകയായുള്ള സാമഗ്രിമാണ്. ഇത് അങ്ങനെയൊരു സൂക്ഷ്മിച്ചവയല്ലേ” എന്നു പറഞ്ഞു അതു കിടക്കയിൽനിന്നു ഇട്ടുവെച്ചു അവിടെനിന്നു ധാവനംചെയ്തു.

അദ്ദേഹം കലശലായ മനഃശാസ്ത്രജ്ഞനായിട്ടു കിട്ടി എഴുന്നീറ്റു പറഞ്ഞു. വാസ്തവത്തിൽ ഇവർ പ്രഭു തന്നെയാണോ? ഇവരുടെ ചടുലലിഖ അഭ്യസിക്കുന്ന ഈ ചിരിവില്ലുകളും മിന്നിമറിയുന്ന മിഴികളും കളസമുദായി മുഴങ്ങുന്ന ഈ മുഴപ്പലവും അവരുടെ ഉപോൽഭവ തന്നെ ഇരിക്കുന്നുവല്ലോ! ഇവർക്കും അവർക്കും ഇങ്ങനെയൊരു അസൂയകരമായ അന്യോന്യസാദൃശ്യം കാണുന്നതിൽ കൗതുകമുണ്ടായിരിക്കാം! അദ്ദേഹന്റെ പ്രഭയെ എന്തൊന്നിനെന്നാണ് ആയാളുകൾക്കുണ്ട് കാത്തിരിക്കുന്നത്? പെട്ടെന്ന് ആയാളുടെ മാനസികദൃഷ്ടി മുന്നിൽ ഒരു മായാപടം മിന്നൽപോലെ ഉദിച്ചു മിന്നി. പച്ചപിടിച്ച പടർപ്പുകളും പല്ലുകളും വളർന്നു ഒരു ഗ്രാമീണക്കാമത്തിൽ സ്നേഹാകലനമായ ഒരു യുവ

കോപമകലയാത കന്ത കമാരിയും അന്യോന്യം നോക്കിക്കൊണ്ടു നീൽക്കുന്നു!

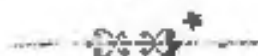
അജയൻ സ്വതന്ത്രം ശത്രുവിൽ നിന്നെടുത്തീറൻ ഓടിച്ചെന്നു മുക്കുളിലേയ്ക്കുള്ള കോണിപ്പടിയിൽ കയറുവാൻ ആരംഭിച്ചു. “സുഖമേ, സുഖമേ!” എന്നിങ്ങനെ നിന്നേ മനസ്സിലായിപ്പോയി. ഇനി ഇങ്ങോട്ടുതന്നെ വരാം. വേഗത്തിൽ മടങ്ങിവരൂ” എന്നിങ്ങനെ ആ യാത്ര വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. ആ വിളി വിശാലവും വിജനവുമായ ആ മാളികയിൽ മാറൊരാളിടക്കൊഴു വായുമണ്ഡലത്തിലേ ശബ്ദത്തരം ഗങ്ങാളിക്ക്, പെരുന്തലിൽ ഒരു തുള്ളിക്കുവള്ളമെന്നപോലെ കെട്ടുന്ന മന്ദിക്കുകാരനും ചെയ്തു.

അജയൻ കീഴ്പ്പോട്ടുതന്നെ ഇറങ്ങുവാൻ തോന്നി. പക്ഷെ പ്പടികൾ ഇറങ്ങിയപ്പോഴേയ്ക്കും പെട്ടെന്നു തലതിരിച്ചിലും ചെല തന്റുക്കിയവും വന്ന ബാധിച്ചതിനാൽ പാശ്ചാത്യന്തികളായ പടി ക്കാലഴികളിടേൽ കടന്നുപിടിച്ചു. “സുഖമേ, സുഖമേ!” എന്നിങ്ങനെ ഭീന്നുപാത്തിൽ ഉള്ള ഒരു വിളി രണ്ടുതന്നെപ്രാവശ്യം നിശ്ശബ്ദമായി. അടുത്തുള്ളതൊന്നിൽ, ബോധക്കുറവും ശക്തിക്കുറവും വന്ന് അജയൻ താഴ്ന്നതേയ്ക്കു ഉരുങ്ങുവീഴുകയും ചെയ്തു.

വിശാലമായ ആ കെട്ടിടം മോചനത്തുപോലെ ഇപ്പോഴും നിശ്ശബ്ദമായിത്തന്നെ നില്ക്കുകയുള്ളതും, എന്നാൽ ഇപ്പോൾ ഏവിടെ നോക്കിയാലും ചില പുതിയ മുഖങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്. നിവസിക്കാനായി പുറമേ കരേ ആളുകൾ വന്ന ചെരങ്ങളരികെ ആവശ്യകത ഇപ്പോൾ തീരെ ഇല്ല. മനസ്സോട് തീരെ ഇല്ലാതായി അന്തിനിട്ടുള്ള ഗൃഹനായകൻ മിക്കപ്പോഴും തന്റെ സംബന്ധികളായ പരിവാരങ്ങളായും പരിവൃത്തനായിട്ടാണ് കഴിഞ്ഞുവരുന്നതായി. പുതുതായ ആ സംബന്ധികൾ പണ്ടത്തെ ആ ദിവനത്തിന്റെ മുഖത്തിന് മുമ്പത്തോലായ മാറുകമെന്നു വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

രണ്ടാമത്തെ നിലയിലുള്ള ആ ചെവിയിൽ മറി ഇപ്പോഴും പഴയപടിതന്നെ ഇരിക്കുന്നു. അജയൻ അതിന്റേ അരികിൽത്തന്നെയാണ് നിവസിക്കുന്നത്. പാക്ക, ബാഹ്യപ്രവർത്തനം അയാളുടെ സത്ത (Existence)യെ തീരെ വിസ്തരിച്ചു കളഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.

ഇതും

B. V. BOOK DEPOT,

TRIVANDRUM.

1098.